

Bind 2 - Barnekår hos Gud

Grundene for vort barnekår

At være barn af Gud - kan der tænkes noget større og herligere? Stort er det at være skabt af Gud, større at være hans tjenere og tjenerinder, men størst af alt at være Guds børn, den store, almægtige Guds sønner og døtre. Men selve udtrykket "Guds børn" er blevet forslidt. Det er så let sagt, og vi har hørt det så tit. Det bliver fra tid til anden brugt på en tankeløs og overfladisk måde, og følgen er blevet, at det har mistet noget af sin klang.

En hjælp til at lodde dybden i dette udtryk får vi ved at betragte de steder i Bibelen, der udtrykker samme sandhed med andre ord:

"Guds sønner og døtre" - "Kristi brødre" -
"Kristi medarvinger" - "den førstefødte blandt mange brødre" osv.

I 2. Kor. 6,18 står der:

"Jeg vil være jer en fader, og I skal være mine sønner og døtre, siger Herren, den Almægtige"

Og i Rom 8,17 siger Apostelen:

"Når vi er børn, er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger"

Tydeligere kan det vist ikke siges, hvad der ligger i ordene "Guds børn". Det er ikke blot een smuk titel, men en salig virkelighed, thi **barneret** betyder arveret.

På sin opstandelsesdag sagde Jesus:

"Gå til mine brødre og sig til dem: Jeg farer op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud"

Det er Herren selv, han , i hvis mund der ikke fandtes svig, der siger **"mine brødre"**. Dermed har han givet os den mest fyldestgørende forklaring til ordene "Guds børn". Og når han videre siger: **"Jeg farer op til min fader og jeres fader"** , så ligger (s.10) der i disse ord noget langt større og herligere, en langt inderligere forening, end om han blot havde sagt:

"Jeg farer op til jeres fader" Vi får her den fulde forklaring på, hvad ordet "broder" betyder, og får bekræftet, at Jesus brugte ordet i dets sande og

fulde betydning.

Så er det da en stor og guddommelig, men for vore hjerter ufattelig virkelighed, at vi arme menneskebørn på jorden skal være den store, almægtige Guds sande børn, hans søns brødre og medarvinger. Om dette siger Luther, at vi aldrig her i tiden vil kunne fatte det ret. Dertil er det så alt for stort, og vore hjerter så alt for snævre. Thi det er i sandhed stort, at en fattig synder, som vil klynge sig til Frelseren, men som daglig må sukke over synd og uværdighed, skal nyde den ære at kaldes et **Guds barn**. Ikke træl eller tjener, men **søn og arving**. Skulle vi da ikke gerne lade verden beholde sin ære og herlighed for sig selv. Det er dog en tvivlsom ære at være djævelens træl, ja endog hans tro og tjenstvillige brud. Men hvilken mennesketanke kan fatte, hvor stor en ære du, som holder dig til Kristus nyder: at du med alle dine fejl og mangler dog er Guds barn, elsket af ham og arving til hans herlighed.

Luther siger:

"At være en mægtig og navnkundig konges eller kejsers barn regnes for en stor ære. Og om nogen

med rette kunne rose sig af at være søn af den øverste blandt englene, ville det være en endnu større ære. Men hvad er alt dette mod at være udvalgt af Gud selv til at være den guddommelige majestæts søn og arving ?

Det må i sandhed medføre usigelig herlighed og rigdom, ære og magt, langt ud over, hvad der ellers findes i himmelen eller på jorden "

Det er et under, virket af Gud selv, når det trods alt er muligt for et menneske at tro og tilregne sig denne store, ubegribelige sandhed. Thi som menneskehjertet er af naturen, formår det ikke at rumme den.

At mennesker, hvis liv udmærker sig ved særlig hellighed, er (s.11) Guds børn, har du ikke så vanskeligt ved at tro. Men at **du**, med al din synd og alle dine nederlag, skulle være et Guds barn, det kan du umuligt tro er sandt. Alligevel er det absolut nødvendigt, at du tilregner dig dette for din egen del og tror, at netop **du** har barnekår hos Gud. Thi at tro det blot om andre giver ingen kraft og styrke, ingen fryd og glæde i Herren.

Er imidlertid storheden i at eje barnekår hos Gud gået op for dig, og du samtidig ønsker selv at få del deri, er det ikke mærkeligt, om troen anfægtes. Ikke blot er vi så snæverhjertet og indskrænkede, at selve sagens storhed får os til at vige tilbage for den. Vi har også fået i arv den frygt for Gud, som efter syndefaldet fik Adam og Eva til at skjule sig for hans ansigt.

Desuden har vi en mægtig hindring i vores fornuft. Forblindet, som den er, når det gælder åndelige ting, vil den ikke tro andet, end hvad den med ret og rimelighed kan begribe. Da nu vores forvendte hjerte og vores onde natur er en uudtømmelig kilde til synd og last, og vores samvittighed tidligt og sent fordømmer os, så vi slet ingen følelse har af Guds nåde og nærværelse, men derimod pines af angst og uro, hvordan skal vi da kunne tro, at vi alligevel er Guds elskelige børn, Kristi brødre og søstre! Fornuft, følelse og samvittighed, hele vores inderste, må råbe et afgjort : Nej, det er umuligt! Skulle jeg være et Guds barn! Umuligt!

Men ikke nok med det. Vores svorne fjende, djævelen, arbejder målbevidst med magt og list på at rive os ud af vores barneforhold, rokke vores tillid til Gud og derved bringe os til fortvivlelse. Hans fristelser til synd, de tvivl, han indskyder i vore hjerter, de anfægtelser, han plager os med, sal alt sammen tjene det ene formål: at berøve os den liflige trøst, vi har i bevidstheden om at eje barnekår hos Gud. Og kan han blot få berøvet os troen, har han dermed også berøvet os selve skatten, thi kun gennem troen på Jesus Kristus er vi Guds børn.

Denne arge (vrede,gale,sure,hævntørstige) fjendes magt forøges ved, at han har har mægtige (s.12) forbundsfæller i vores onde, syndige natur, vores forvendte hjerte og vores forblindede fornuft. Og er det lykkedes ham at bringe os til fald, går han - med vores samvittighed og Guds hellige lov som våben - til angreb på vores tro.

"Hvorledes kan du være et Guds barn, " hedder det, "du, som nu atter har syndet imod Gud? Du kender Guds vilje, du har fået tilgivelse så tit, du har endda lovet bod og bedring, og alligevel synder du hele tiden igen - hvorledes kan du være

et Guds barn?"

Disse tanker stemmer med vores fornuft, og de stemmer med alvoren i Guds hellige lov. Vi ved med os selv, at vi har gjort det, Gud har forbudt, og undladt at gøre det, han har befalet, og vi måtte være aldeles forhærdede, om vi ikke forfærdedes derover. Men da er det, fjenden rette sine pile lige mod vort bryst og spørger: "Kan du så være et Guds barn?"

Det hænder også, at Gud i sin visdom lader en kristen lutres i prøvelses ild gennem længere tid og sender ham modgang og nød af forskellig art: store tab og bitre sorger, langvarig fattigdom og trykkende gæld, hårde fristelser og åbenbare syndefald, svære anfægtelser, f.eks oprørske tanker mod Gud og alt, hvad der er helligt. En sådan ildprøve måtte job, David, Peter m.fl. igennem. Varer nu dette ved i måneder, ja år, og alle sjælens nødråb synes at være forgæves, da er det et ubegribeligt Guds under, om en sådan sjæl bliver bevaret i troen, fortsat tør regne sig for et Guds barn og kalde Gud sin fader.

I sådanne tider bliver det særskilt nødvendigt for os at have en fastere og sikrere grund for vor tro end det, vi selv er, føler og synes. En grund, som er helt uden for os selv. Thi når alle afgrundens magter stormer imod os, hvem kan da holde fast ved troen på, at han er et Guds barn, en Kristi broder, en himmelens arving? Umuligt! Urimeligt! - sådan lyder svaret fra vores eget hjerte. Thi hvem kan tro noget så højt og herligt, når hans erfaringer siger ham det stik modsatte.

Der er kun et middel, der duer, når det under disse nedslående (s.13) erfaringer gælder om at bevare troen. Vi må søge hen til Ordet og der uafbrudt fæste blikket på, **hvad Gud selv har gjort for den faldne slægt**. Vi må stadig komme i hu og betænke grundene, hvorpå vor barneret hviler.

Lad os bruge et billede til at belyse dette. Jeg lægger f.eks. på en rejse mærke til en stor smuk ejendom med et pragtfuldt palads, omgivet af al naturens og kunstens rigdom og skønhed. Lidt efter møder jeg på vejen en fattig vandringsmand. Hans klæder er slidte og snavsede, hans ansigt er blegt og magert, og hele

hans udseende vidner om nød og elendighed. Om nu en, der er kendt på egnen, ville sige til mig: "Se på denne fattige vandringsmand. Han er ejermand og herre til den store og smukke ejendom, du så for lidt siden," - da ville jeg uvilkårligt udbryde: "Nej, det er umuligt" Det kan ikke være dit alvor!"

Men den anden svarer smilende: "Det undrer mig slet ikke, at du holder det for at være umuligt, så længe du ikke kender sammenhængen. Denne usle vandringsmand er netop kommet hjem, efter at han til sin faders store sorg i lang tid har flakket om i et fremmed land, hvor han dels er blevet mishandlet og udplyndret af røvere, dels har ødelagt sig selv ved et udsvævende og lastefuldt liv. Derfor ser han nu så ussel og elendig ud. Men han er i virkeligheden eneste søn af denne smukke ejendoms grundlægger, og hans fader har nu kort før sin død med blødende hjerte oprettet et testamente, hvori han indsætter sin faldne søn som arving til hele sin ejendom, blot på denne betingelse, at sønnen skal vende tilbage til sit fædreland og modtage arven. Og nu er han altså vendt hjem, nu nærmer det øjeblik sig, da han atter skal træde over tærsklen til sin faders hus,

atter sluttes i sin ømme moders arme og derpå overtage sin arv"

Efter disse oplysninger har jeg ingen vanskelighed ved at tro det, som før syntes så urimeligt. På samme måde forholder det sig med vores barneret hos Gud. Regner vi blot med det, vi (s. 14) ser for vore øjne, forekommer den os at være den største urimelighed. Også vi er fortabte sønner, som har flakket om i et fremmed og fjendtligt land. Er blevet udplyndrede og sårede samt ødelagte til sjæl og legeme ved vores eget syndige liv og levned. Vi ligner således mindst af alt himmelarvinger. Men den trofaste fader, som ikke kunne bære over sit hjerte, at vi i evighed skulle fortabes, har selv sørget for, at vores barneforhold kunne genoprettes. Han er oprettet et testamente, hvori vi har bekræftelsen på, at arven er vores.

Men vort ydre præges kun så lidt af denne vor høje stilling.

Vel er vi fra det fremmede land vendt tilbage til vor faders rige, og vel har vi byttet et liv i synd og vantro med et liv under Guds nåde. Men så længe vi ikke er nået frem til det rette faderhus,

himmelen, klæber der endnu urenhed ved os. Vore gamle klæder bærer vi fortsat, og vi har sår og sygdomme, som endnu ikke er fuldkommen lægte. Med andre ord: Så længe vi endnu er i dette syndes og dødens legeme, må vi altid sukke over synden, som hænger ved os, over kødet, som strider mod ånden, og det vel stadig forekomme os urimeligt, at vi skulle være Guds elskelige børn.

Hvad ligger der da til grund for, at vi, sådan som vi er, dog har ret til barnekår hos Gud?

For det første det, at vi oprindelig er Guds børn, idet Gud, den evige fader, **skabte mennesket i sit billede, til sit barn og sin arving.** Hvilken rig trøst er der ikke at finde i beretningen om menneskets skabelse. Ikke blot er det skabt i Guds billede, men er selve **hovedformålet** med hele Guds skaberværk. Alt, hvad Gud har skabt på jorden, er skabt for menneskets skyld. Mennesket var barnet og arvingen, for hvis skyld jorden blev prydet så rigt og så skønt og opfyldt med så mange herlige ting.

Da alt var færdigt og stod der i sin fagreste pragt og skønhed, vendte Gud Herren sig til sine to børn og sagde: "Gør jer til herre over jorden og hersk over havets fisk og himmelens (s.15) fugle, kævet og alle vildtlevende dyr der rører sig på jorden! - Jeg giver jer alle urter på hele jorden, som bærer frø, og alle træer, som bærer frygt med kærne; de skal være jer til føde"

Med disse ord vil Gud sige: "Alt dette er skabt for jeres skyld og skal tjene jer" Vi ser også, hvor forunderligt alt det skabte er afpasset efter menneskets behov: alle vore husdyr, vildet i skoven, fiskene i havet, alle jordens kilder, floder , søer, træer og urter. Hvor må da ikke mennesket stå Guds hjerte nær og være elsket af ham. Hvert dyr, hver fugl, hvert træ råber det ud: "Se, hvor jeres fader elsker jer! Alt dette har han skabt for jeres skyld!"

Men det er ikke alene **jorden**, der skal være menneskets bolig.

Kristus siger om den himmelske herlighed: " - arv det rige, som, har været jer beredt fra verdens

grundvold blev lagt"

Matt. 25,34

Og det er ikke blot den **synlige** skabning, der står til vores tjeneste. Skrifter siger, at også **englene** skal tjene os. De er "ånder i Guds tjeneste, som sendes ud til hjælp for deres skyld, der skal arve frelse" **Hebr. 1,14**

Kort sagt:

"Alt hører jer til, hvad enten der er Paulus eller Apollos eller Peter, eller verden eller liv eller død eller det, der er nu, eller det, der skal komme; alt hører jer til, men I hører Kristus til, og Kristus hører Gud til" **1. Kor. 3,21-23**

Mennesket er barnet og arvingen. Hvor er dog vores ånd blevet formørket ved syndefaldet, at vi ikke kan fatte en så herlig sandhed!

Hvordan er det da blevet til, dette mærkelige væsen, som man kalder mennesket, og hvad var oprindelig Guds tanke med det? Denne på samme tid så herlige og så usle skabning, dette selv i sin faldne tilstand så ophøjet menneske, som efterligner selve skaberen i sin skabende evne og selve den faldne engel, djævelen, i sin ondskab.

På dette spørgsmål finder jeg kun et svar:
Det er et **faldent Guds barn**, udgået fra Gud, skabt i hans billede til at være hans (s.16) søn og arving. Ingen anden skabning har en så høj bestemmelse som mennesket - selv englene står til dets tjeneste. O, vor himmelske Fader! Hvor er du stor i dine tanker, stor i dine undere, som du øver med menneskenes børn!

Men nu melder sig straks det spørgsmål:
Er ikke alt dette gået tabt ved syndefaldet? Så længe mennesket var Gud liv, kunne det vel være et Guds barn, men er det ikke efter sit fald snarere blevet djævelen lig? Jeg lider jo daglig under følgerne af det første syndefald. Jeg mærker syndens og Satans magt over min natur, så jeg gør det, jeg ikke vil, og har dermed tusinde gange forspildt min barneret og fortjent Guds vrede. Har jeg så lov til at søge min trøst i Guds evige tanke og bestemmelse med mennesket?

Hertil svarer Paulus:

"Sine nådegaver og sin kald fortryder Gud ikke"
Rom. 11,29

Det ligger i selve Guds væsens fuldkommenhed, at han nok skulle sørge for, at hans evige rådslutning blev ført igennem, og at hensigten med hans højeste skabning blev nået.. Han har selv sørget for, at den synd, vi tog i arv, ikke skal kunne udelukke os fra himlen. Han har sørget for, at mennesket har samme mulighed som før for at blive Guds barn - blot må det nu ske på en anden måde. Mens det før var over for "gerningernes lov", den afgørende prøve skulle stå, er det nu over for "troens lov". Mennesket skal modtage barnekår som **nåde**, ikke som løn.

Den anden faste, urokkelige grund for vor barneret er **Kristus**. For det første derved, at Guds evige søn ved at blive menneske, sandt menneske som vi, blev vor broder, hvorved han på ny antog sig, adlede og ophøjede mennesket og genindsatte det i dets oprindelige ære og værdighed: at være **Guds barn**.

For det andet ved sin fortjeneste, som lovopfyldelse og sin soningsdød, hvorved han nedrev det gærde, som skilte, dræbte fjendskabet, rådede bod på syndefaldet og genoprettede det (s.17) tabte

barneforhold til Gud med alt, hvad det indbefatter af nåde, salighed og ære.

Også denne grundvold for vor ret til barnekår hos Gud er evig. Derfor kan heller ikke synden mere berøve os den. Apostelen siger, at Gud har udvalgt os i Kristus, **før verdens grundvold blev lagt. Ef. 1,4.**

Det vil sige: Før Gud endnu havde skabt mennesket, ja, før han endnu havde skabt jorden til bolig for det, forudså han dets dybe fald og hjælpeløse elendighed under synden, og da besluttede Gud selv menneskets frelse, nemlig gennem en person, som skulle være både Gud og menneske. Hans evige, enbårne søn skulle i tidens fylde iklæde sig menneskenatur og som menneskene s broder og stedfortræder påtage sig deres pligt og deres skyld: opfylde loven og "smage døden for alle". Sådan var det evige nådevalg, gennem hvilket Gud udvalgte os i Kristus, før verdens grundvold blev lagt. Derfor kunne han på selve syndefaldets dag måde sin faldne og ulykkeligt stillede barn med et håbets og forsoningens budskab: **det første løfte omkvindens sæd, der skulle knuse slangens hoved.**

Det samme løfte gentages uophørligt gennem hele det gamle testamente. Først til patriarkerne og siden til profeterne, dels med ord, dunklere eller klarere forudsigelser, dels gennem en række forbilledlige soningsofre, der bestandig skulle male Herrens folk den lovede frelser for øje og derved styrke og opholde deres tro. Gennem hele det gamle testamente går der i vekslende former og udtryk en rød tråd af herlige forudsigelser om en hjælper og frelser for menneskeslægten: "Zions konge" - "en løser" - "en profet" - "min tjener Zemak" (spire) - "hedningers lys" - "folkeslags fyrste og hersker" - "Herrens arm" - "Herrens salvede" osv. Og til sidst, da tidens fylde kom, udsendte Gud sin søn, født af en kvinde, født under loven, for at han skulle løskøbe dem, der var under loven, for at vi skulle få barnekår"

Læg mærke til ordene: "**Vi skal få barnekår**"
(s.18)

Derfor var det, at Gud sendte sin søn, født af en kvinde, født under loven. Gud være lovet i evighed!

Sit store frelsesværk begyndte Jesus på den måde, at han blev født af en kvinde, iklædte sig vort kød og blod, blev vor slægtning og broder. Han ophøjede derved vores gennem faldet fornedrede natur og knyttede igen det bånd mellem Gud og mennesket, som var bristet ved syndefaldet. Denne herlige sandhed er i særdeleshed tydeligt fremstillet i **Hebr. 2,11**, hvor apostelen siger: **"Både den, som helliger, og de, som helliges, har alle samme fader, derfor skammer hans sig ikke ved at kalde dem brødre."**

Det har for mange været en kilde til forundring, at Guds egen evige søn kunne kalde syndige mennesker på jorden sine brødre. De har set det allerede i **Salme 22**, hvor Kristus siger til sin fader:

"Dit navn vil jeg kundgøre for mine brødre, prise dig midt i forsamlingen"

De har med Maria Magdalena hørt den liflige morgenhilsen ved den åbne grav påskemorgen:

"Gå til mine brødre og sig til dem: Jeg farer op til min fader og jeres fader" osv.

Og de har højlig undret sig over, at Guds Søn således kunne fornedre sig. Men her kommer nu

apostelen med sin forklaring og siger:

Denne underfulde sandhed grunder sig på den kendsgerning, at Kristus virkelig er vor broder. Han siger jo: "Både den, som helliger, og de, som helliges, har alle samme fader, derfor skammer han sig ikke ved at kalde dem brødre" Og han tilføjer: "Da nu børnene har del i kød og blod, fik også han på lignende måde del deri" osv.

Hør, hvilke liflige ord! Kristus, Guds Søn, skulle være sine brødre lig, have samme kød og blod som dem, dog uden synd. For os arme faldne menneskebørn er dette så stor en ære, at , som Luther siger, "englene kunne have grund til at ønske:

Ak, den som var menneske!" Thi mennesket har natur fælles med Guds egen søn, er hans slægtning og broder.

Apostelen er inde på samme tanke, når han i **Hebr. 2,16** (s.19) siger:

"Det er jo ikke engle, han tager sig af, det er **Abrahams slægt, han tager sig af"**

Denne uudsigelige og underfulde nåde og ære, som er blevet mennesket til del, beror ene og

alene på Guds evige **rådsslutning** og **udvælgelse**. Mennesket var barnet, alle andre skabninger, også englene, var dets tjenere. Vel er englene ikke faldet i synd og derfor helligere og renere væsener end os, men fordi mennesket oprindeligt var barnet, og "Gud ikke fortryder sine **nådegaver** og sit **kald**," så har han på ny ophøjet os over englene derved, at hans søn blev menneske.

Med rette kan vi nu rose os af, at Guds Søn er menneske ligesom vi, og vi er mennesker ligesom Guds Søn. Dette er vor nådige herre og frelsers første skridt til genoprettelsen af vor tabte barneret: - "født af en kvinde - for at vi skulle få barnekår"

Det andet er, at han også var "**født under loven**". Et kort, men indholdsrigt ord om Guds Søns store hovedopgave på jorden. Han skulle som **den anden Adam** være for **stedfortræder** over for Gud og i vort sted opfylde det, vi burde, men ikke kunne. "Født under loven, for at han skulle løskøbe dem, der var under loven"

Det samme læser vi i **Rom. 8,3:**

"**Det, som var umuligt for loven** , fordi den var magtesløs på grund af kødet, **det gjorde Gud**, da han sendte sin egen søn i syndigt køds skikkelse"
Hvilken herlig udvej for den faldne slægt! Det, som loven kræver af os, men som vi aldrig kan opfylde, det, vi med frygt og bæven, men forgæves, arbejder på, det har denne vor anden Adam taget på sig.

Så fuldstændigt er han gået i mit sted, at det er, som havde jeg selv opfyldt det alt sammen.

Jeg burde elske **Gud** over alle ting - men til min store sorg er mit hjerte så koldt og forvendt, at om jeg end sled mig selv i stykker, kunne jeg dog ikke forandre det, og derfor går jeg nedtrykt og halvvejs fordømt under loven. Men da kommer min barmhjertige herre og siger:

"**Du får din frugt fra mig**" (s.20) **Hos. 14,9**

Menneskesønnen er kommet for at tjene, "født under loven" "Det, som var umuligt for loven - - det gjorde Gud, da han sendte sin søn"

Jeg burde frygte Gud over alle ting, så jeg var mere bange for at synde imod ham end for døden og helvede - jeg burde sætte min lid til Gud alene - jeg burde være varm og vedholdende i bønner og bekendelsen af Kristi navn - jeg burde elske min næste som mig selv, være mild og sagmodig, ren, kysk, uegennyttig m.m Når jeg nu, ansigt til ansigt med disse krav, ser mine store fejl og mangler, ja åbenbare synder, og intet synes mere uforståeligt, end at jeg skulle være Guds elskelige barn - da kommer Herren og siger:

"Alt dette har jeg gjort for dig. Thi det, som var umuligt for loven, det gjorde Gud, da han sendte sin søn"

Men ikke nok hermed. Også syndens straf og lovens forbandelse måtte vores frelser bære, da han blev en forbandelse for os.

Han måtte, som Skriften siger, "erstatte det, han ikke havde ranet (røvet)" Salme 69,5 , for at hverken synd eller lov mere skulle kunne berøve os retten til barnekår hos Gud. Også dette taler apostelen om i det før nævnte kapitel i Hebræerbrevet, hvor han siger:

"Da nu børnene har del i kød og blod, fik også han på lignende måde del deri, for at han ved sin død skulle gøre ham magtesløs, der har dødens vælde, nemlig Djævelen, og udfri alle dem, som af frygt for døden hele deres liv havde levet i trældom" Hebr. 2,14-15.

Dette er i store træk, hvad vor nådefulde herre og frelser har gjort for at gengive os vor tabte barneret. Det er også værd at lægge mærke til, at det var umiddelbart efter, at hans store forsoningsværk var fuldbyrdet, på selve opstandelsens morgen, at han første gang kaldte sine skrøbelige disciple for brødre og gav en så træffene forklaring på, at de virkelig var det, i sine ord til Maria Magdalena:

"Gå til mine brødre og sig til dem: Jeg farer op til min fader og jeres fader"

Han siger ikke blot: (s.21) "brødre" , men "**min fader og jeres fader.**" Så er vi da virkelig gennem ham Guds børn, hvor urimeligt den end synes for vores fornuft.

Apostelen siger:

"Han har i sin kærlighed forudbestemt os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus, ifølge sin egen

viljes beslutning" Ef. 1,5

Lige så fuldt, som det var efter Guds frie rådsslutning, at han skabte os, lige så fuldt er det efter hans eget frie nådevalg, at han gennem sin søn radede bod på syndefaldet og gengav os vor tabte barneret. Så har vi da intet andet at sige hertil end et undrende:

"Gud ske tak for hans uudsigelige gave!"

Vi har nu set, på hvilket grundlag mennesket er Guds barn. Men de fleste af disse børn er vildfarne børn, der levet i syndens og vantroens fremmede land, fjernt fra deres faders hus og ømme hjerte. Børn, over hvilke den barmhjertige fader må klage:

"Børn har jeg opfødt og fostret, men de forbrød sig imod mig" Esajas 1,2

Og så længe de er borte fra Faderhuset og faderfavnen, gavner deres barneret dem intet. Der er, som Skriftens siger, "vredens børn" , ja endog "djævelens børn" Ef. 2,3 // Johs. 8,44 // 1. Johs. 3,10.

Vel kan mennesket aldrig blive djævelens barn i samme betydning, som det er Guds barn, thi

hverken er det skabt af djævelen eller født af ham, men gennem sit u bodfærdige og guds fjendske sind står det i pagt med djævelen og er dermed et djævelens og dødens barn. Det er Jesu egne ord i **Johs. 8,42-44**. Heraf følger, at der fordres endnu et stort, guddommeligt nådeværk, inden mennesket bliver et Guds barn i ordets sande og fulde betydning..

Denne nødvendige betingelse er Helligåndens gerning i hjertet. Kun derved bliver mennesket dybeste forstand et Guds barn. Om dette læser vi i **Johs. 1,12-13** følgende dyrebare ord:

"Alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn. De blive ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud."

(s.22) Mærk dig vel, hvad det er, apostelen her taler om. Det gælder evigt liv eller evig død - det gælder det store spørgsmål, om du er et Guds barn eller ej. Barneretten ejer du - nu gælder det om virkelig at tage imod den og nyde de rettigheder, som følger med den. Da bliver dat uendelig vigtighed at forstå disse ord ret og

handle efter dem, at ikke du skal bedrage dig selv med en falsk trøst.

Hvad det vil sige at "tage imod ham", ser vi bedst af de eksempler, vi har i vores bibel, på mennesker, der tog imod Jesus, som af apostelens egen forklaring herpå. Han siger først om Guds Søn, der blev menneske:

"Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham" og dernæst:

"Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn"

"Hans egne tog ikke imod ham" Når Johannes Døberer, Jesus og hans apostle lod opfordringen lyde: **"Omvend jer, thi himmeriget er kommet nær!"** da havde de fleste ikke tid, men gik, som Jesus sagde, bort, den ene "ud på sin mark", den anden "til sin forretning", mens andre endog slog de tjenere ihjel, som sendtes til dem. Såvel de første som de sidste måtte "dø i deres synder" Jesus græd derover, men dommen stod ikke til at ændre.

"Men de, som tog imod ham - ." Der fandtes i Jødeland, ligesom nu hos os, mennesker, der var bekymret over deres synd og ventede efter "Israels trøst" Enkelte trælledede under loven, uden at de fog som farisæerne fandt trøst i deres egne gerninger, men sukkede i deres hjertes nød: **"Ak, kom dog fra Zion Israels frelse!" Salme 14,7**

Andre var sunket ned i synd og skam, var syndere og synderinder, toldere og skøger, som trykkedes af deres synder, fordi de kendte loven og vidste, at de med det liv, de første, drog dommen over sig. Da nu evangeliets glade budskab begyndte at lyde over landet, da det dæmrede for dem, at den længe ventede Messias var kommet, da rygter fortalte, at han gik omkring og gjorde vel, og menneskers vidnesbyrd (s.23) om ham lød: **"Han er sandelig Guds søn og Israels konge"** og **"Han tager imod syndere"** da droges disse ringeagtede og udstødte mennesker til ham. De hørte hans nådefulde ord, de så hans mægtige gerninger, i særdeleshed hans nåde mod syndere, og de faldt ham til fode med bøn i håb om hans barmhjertighed. Og alle dem, som tog imod ham

og troede på hans navn, gav han magt til at blive Guds børn, forsikrede dem om deres synders forladelse, spiste og drak med dem, lærte og formanede dem og kaldte dem sine brødre. Og det var ikke mennesker, der efter kort tids forløb tabte interessen og gik ud i synden og verden igen. De blev hans venner og efterfølgere for livet og blev under hans ledelse fornyede og helligede i sandheden.

De blev således en flok, som skilte sig ud fra mængden, blev hånet og forfulgt, men bar det med glæde og frimodighed. Og alle disse "**gav han magt til at blive Guds børn**"

Bibelen nævner ikke en eneste, der søgte nåde hos Herren, men blev afvist, fordi han var for stor en synder. **Den samaritanske kvinde** havde haft fem mænd, og den, hun nu levede sammen med, var ikke hendes mand. Men denne lastens træl fik straks nåde, og den barmhjertige Herre, som træt og sulten havde sendt sine disciple ind til byen for at købe mad, behøvede nu ikke denne med. Hans hjerte, der hungrede efter synders frelse, var mættet.

Simon Peter faldt forfærdet ned for Jesu knæ og sagde:

"Gå bort fra mig, Herre, thi jeg er en syndig mand" og fik straks det opmuntrende svar:

"Frygt ikke" Fra nu af skal du fange mennesker"

Den værkbrudne nåede ikke engang at åbne sin mund for at bede, før Jesus mødte hans trang med et: "Vær frimodig, søn dine synder forlades dig!"

Saulus (blev senere til Paulus) var en "spotter og forfølger og en voldsmand" men barmhjertighed blev ham til del, og han blev den største af (s.24) apostelene.

Kort sagt:

"Alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn"

også i vore dage oplever vi det samme, Vi ser den store sorgløse mængde, som er så optaget af deres forretning eller bedrift, at de ikke har tid til at tage imod indbydelsen. De bekender Kristus i kirken, de nævnes efter hans navn, de fejrer hans

fødsel, hans lidelse og død, søger ham måske ved hans nadverbord osv. Men derudover har de ingen brug for ham.

De lever deres liv i fuld tilfredshed uden ham, lever i tomhed og synd og skal til sidst dø i deres synder, blot fordi de ikke som **Salme 2,12** siger, har "**kysset Sønnen**"

Men vi ser også en lille flok, for hvem Jesus er livets midtpunkt og indhold. Fuldkomne er de ikke, de sukker og klager selv daglig over deres synder og skrøbeligheder, men et har de tilfælles: de kan ikke undvære Frelseren og hans nåde. Visheden om at være Guds børn og ene syndernes forladelse er deres daglige behov. At kunne tilegne sig dette i tro, og i sandhed følge Jesus efter, er deres daglige begær. Det er disse, som tog imod ham og tror på hans navn.

Er du nu en af disse, så har han også givet dig magt til at blive et Guds barn. Om end du ikke altid ejer den fulde vished og glæde - er blot din sjæls øje længselsfuldt rettet mod den korsfæstede, da er dette i virkeligheden at tage imod ham.

De, der kom til Jesus, kom jo ikke med hjertet fyldt af fred og glæde, men snarere grædende, sukkende og bedende, og til sådanne sagde dog Jesus:

"Din tro har frelst dig!"

Deres tro viste sig deri, at de vendte sig til Jesus med deres nød, at de søgte nåde hos ham alene og ikke som farisæerne søgte at blive retfærdiggjorte gennem deres egne gerninger.

Thi, som Luther siger, "havde de ikke troet, så var de ikke kommet"

Men når nu Jesus tog imod dem, og skænkede dem sin trøst, så fik de at opleve troens fulde vished og fred. Således vil det også gå med (s.25)dig. Du skal tro på hans ord, så vil hans ånd vidne sammen med din ånd, at du er et Guds barn.

Nu kan vi ikke gå til ham i bogstavelig forstand, som **de** gjorde, men har vi et hjerte, som ikke kan undvære ham, og som **ville** søge ham, hvis han var synlig til stede iblandt os, et hjerte, som søger ham i hans nådemidler, og hvis højeste ønsker det er at tage imod ham, da er dette netop, hvad Johannes mener. Og **alle, alle**, som tog imod ham,

gav han magt til at blive Guds børn. Således er du og jeg, hvis vi har taget imod Jesus, Guds børn lige så vel som den samaritanske kvinde, Simon Peter og Maria Magdalena. Thi de var syndere som vi, og Jesus er lige så vel vor frelser som deres. Og når vi tager imod ham, ligesom de gjorde, så giver han også os magt til at blive Guds børn.

Gud ske tak for hans uudsigelige gave!

Guds børn, født af Gud

"Alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn. De blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud" Johs. 1,12-13.

Født af Gud! Altså går der her på vor jord mennesker, som er **Guds børn**, "født af Gud" og "delagtige i guddommelig natur". Burde ikke alle troendes hjerter udvide sig af glæde og undren over disse Skriftens vidnesbyrd, og burde ikke alle de som frejdigt, men uretmæssigt nævner sig med dette høje navn, vækkes til besindelse. Guds børn i Skriftens betydning er nye, åndelige sskabninger og har fået del i guddommelig natur. Og dette som en følge af den sande, levende tro. Af **nåde**, ved **tro**, bliver vi Guds børn. Men en tro, som kun beror på vor engen indbildning, er intet værd. Der er mange, der nok vil kaldes Guds børn, og der er mange, der slår sig til ro i håbet om at være det, men mangler de karakteristiske kendetegn, der vidner om en ny fødsel.

"Far ikke vild! Gud lader sig ikke spotte!" Der vil til slut ikke blive spurgt om, hvor megen forstand vi har haft, eller hvor mange og store ord vi har brugt, men om der har været sandhed i vor kristendom, om vi er blevet **født af Gud**. Det ville dog være forfærdeligt at have levet sit liv på en falsk trøst, at have bedraget sig selv og andre med en ren og skær forstandstro, hvori der ingen kraft var. En tro, som blot bestod i kundskab og ord samt i visse religiøse øvelser: bøn, læsning og tale, som hjertet ikke var med i, men som blot var beregnet på dermed at vinde andre kristnes tillid eller lignende. Snart er spillet til ende, snart (s.30) kommer den **Hellige**, for hvem man har hyklet, med sit alvorsbud: "**Gør regnskab!**" Og ansigt til ansigt med døden, afslørede og nøgne for den Helliges øjne - hvor forfærdeligt da, om man med al sin religiøsitet blot havde "løjet mod Helligånden" Netop fordi nåden er så stor og det at eje barnekår hos Gud er så herligt, står der så uendelig meget på spil, om vi ikke er af sandhed i vor kristendom. Giv derfor nøje agt på apostelens ord.

Han siger først:

"Alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn"

Og dette forklarer han nærmere ved at tilføje:

"dem, som tror på hans navn" Som overalt i Skriften stadfæstes det her, at det er alene gennem troen, vi bliver Guds børn. Her siger Johannes: "Han gav dem magt til at blive Guds børn, dem, som tro på hans navn" Og Paulus siger:

"Alle er I nemlig i Jesus Kristus Guds børn ved troen" Gal. 3,26.

Kort sagt: når det gælder dette vigtige spørgsmål, tales der ikke et eneste ord om vore gerninger og vor fortjeneste. Nej - "af nåde er I frelst ved tro, det skyldes ikke jer selv, Guds er gaven" Ef. 2,8.

Gave er det. Det var Guds frie nåde, der gjorde, at han skabte os til sine børn, og det var igen Guds frie nåde, der gjorde, at han udvalgte os i Kristus, før verdens grundvold blev lagt, og i tidens fylde sendte os sin eneste søn. "Men er det af nåde, så er det altså ikke af gerninger, ellers bliver nåden jo ikke mere nåde" Rom. 11:6. Den sandhed står

fast.

Men se videre på apostelens forklaring. Han tilføjer, at de, som gennem troen er Guds børn, er dem, som er "**født af Gud**". Den sandhed må vi prente dybt i vort sind. Den, som skal kunne "se Guds rige" og som et Guds barn leve evigt sammen med ham, må være født af Gud. Før syndefaldet boede det guddommelige liv i mennesket, og det var tabet af dette, Gud i særdeleshed sigtede til, da han sagde: "Den dag, du spiser deraf, **skal du visselig dø**" Dette guddommelige liv må nu gives os tilbage (s.31) gennem en ny fødsel af Ånden. Jesus sagde udtrykkeligt:

"Ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver **født på ny**" Guds rige skænkes os udelukkende af nåde - den sandhed står fast - men den, som ikke er blevet født af Gud, er aldeles uskikket til at eje det og nyde dets goder. Den sande Gud er en hellig Gud. Et urent og vanhelligt væsen vil martres og fortæres i hans nærhed. Den, der skal kunne nyde saligheden i samfund med Gud, må være en med Gud beslægtet natur, et nyt menneske, "**skabt i Guds lighed**"

"Kødets attrå er jo fjendskab imod Gud" Det befinder sig ikke vel i hans nærhed en eneste dag, langt mindre en evighed lang. Derfor siger Jesus: "Du må ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. - Hvad der er født af kødet, er kød. - Ingen kan se Guds rige, hvis ikke han bliver født på ny" Og her siger Johannes: "De blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje - - men af Gud"

Hos Peter læse vi:

" - **genfødte**, som I er, ikke af forkrænkelighed, men af uforkrænkelig sæd, ved Guds levende og blivende ord"

Og hos Paulus:

"Thi hverken omskærelse eller forhud gælder noget, men **nyskabelse**"

Hvem skulle vi vel tro i dette så vigtige spørgsmål om ikke Kristus selv og hans apostle. Og når de som med en mund slår fast, at menneske må fødes på ny og få del i guddommelig natur, hvis det skal komme ind i Guds rige, hvor kan du da gå evigheden i møde uden at være dig bevidst, at du har oplevet denne nye fødsel.

Det er såre nødvendigt, at denne sandhed bliver prentet dybt i vort sind. Og det af to grunde: Der er mange, som blot "tager skummet af evangeliet". De synes at være overmåde evangeliske, men deres tro virker ikke det i deres liv, som den burde: ingen ny fødsel, ingen gudsfrygt eller helliggørelse. De er kun rige på ord - tanker og ord, hvormed de bedrager både sig selv og andre. Sådanne bør standse for, hvad Guds ord siger om den nye fødsel, og blive klar over, at de er ude for et skæbnesvangert (s.32) bedrag fra djævelens side, så meget farligere, som han giver sig skin af at være en lysets engel. Andre derimod, som altid plages af frygt, anfægtelse og mistanke til sig selv, skal af den nye fødsels virkninger overbevises om, at de er Guds børn.

I 1. Johs. brev, nævner Johannes kærligheden til brødrene som et sådant kendetegn og siger:

"Derpå kender vi, at vi er "født af Gud" - er "Guds børn" - er "af sandheden" o.s.v.

Mod synden og mod lovens trusler gælder denne trøst ikke. Der gælder kun et: Lammet, som blev slagtet og med sit blod har købt os til Gud. Men når du er bekymret med hensyn til din tros

ægthed - altså virkelig har en tro - da må du følge apostelens opfordring:

"Ransag jer selv, om I er i troen" Det er i denne betydning, Jesus og apostelene taler om træets frugt, og at Johannes siger: "Den, som tror på Guds Søn, har vidnesbyrdet i sig selv" Lige så vist, som Skriften lærer, at vi bliver frelst af nåde, ved tro på Jesus Kristus, så lærer den også, at vi skal ransage os selv, om vi er i troen. Dette bør de betænke, som ikke vil vide noget af en sådan selvprøvelse. "Ethvert skrift, som er indblæst af Gud, er også gavnligt til at belære, til at irettesætte, til at genoprejse, til at optugte i retfærdighed" 2. Tim. 3,16. Det er os og vort hjerte, der skal prøves efter Skriften, og ikke Skriften, der skal prøves efter vort hjerte.

Om selve den nye fødsel vil vi ikke bruge mange ord. Jesus siger:

"Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den farer hen, sådan er det med enhver, som er født af Ånden" Selve underet: hvorledes Gud føder os på ny og tænder det nye liv i vore hjerter, formår vi aldrig ret at fatte. De

ydre midler samt visse følbare erfaringer af "omvendelsen til Gud og troen på vor Herre Jesus" kan vi vel pege på, men at det nye liv i os bliver til, det er et under af Skaberens selv. At en ny fødsel er sket, kan vi imidlertid se, når et nyt menneske, skabt efter Gud, (s.33) fremstår for vore øjne. Derfor skal vi nu betrage dette nye menneske og dets mest iøjnefaldende egenskaber.

At den nye fødsel ikke er menneskeværk, men **Guds værk**, understreger Johannes kraftigt, når han siger: "De blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af **Gud**"

Ikke af blod - dvs. Guds barn bliver man ikke gennem den naturlige fødsel. **Johannes Døberen** sagde til jøderne: "Bild jer ikke ind, at I kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til fader" og **Paulus** skriver:

"Det er ikke de kødelige børn, der er Guds børn, men det er de børn, som er født i kraft af forjættelsen, der regnes for afkom"

Ikke af køds vilje - dvs. Intet menneske kan ved sin nidkærhed og sine anstrengelser omskabe sit hjerte til lighed med Gud, så det kan se Guds rige. Siger ikke også Paulus: "altså beror det ikke på den, der vil eller på den, der anstrenger sig, **men på Gud, der viser barmhjertighed**" Nådemidlerne kan et menneske bruge, men forbliver desuagtet lige så koldt og dødt, hvis ikke Guds Ånd skaber liv.

Ikke af mands vilje - dvs. Det er ikke noget andet menneskes værk, at du bliver født på ny. Hvorhen du end vender dig, er vejen spærret, indtil Gud selv ved Helligånden føder dig på ny gennem sandhedens ord. At vi "får del i guddommelig natur" er lige så fuldt Herrens eget værk, som at han skabte verden. Midlerne har han givet os, og midlerne må vi bruge - at undlade det og dog begære at blive født af Ånden ville være at friste Herren - men som allerede sagt: bruges end alle nådemidler, virker det ingen ny fødsel, hvis ikke Herren selv giver ånd og giver liv.

I Jeremias kap. 31. siger Herren: "Jeg giver min lov i deres indre og skriver den på deres hjerter - ven skal ikke mere lære sin ven eller broder og

sige: Kend Herren!" Thi de skal alle kende mig fra den mindste til den største, lyder det fra Herren "

(s.34)

Kundskaber kan den ene broder bibringe den anden. Men dermed er ikke loven skrevet i hjertet eller det rette kendskab til Gud vundet, thi dette er Herrens eget værk. I Ezek. 36 læser vi:

"Jeg giver jer et nyt hjerte, og en ny ånd giver jeg i jeres indre. Stenhjertet tager jeg ud af jeres kød og giver jer en kødhjerte. Jeg giver min ånd i jeres indre og virker, at I følger mine vedtægter og tager være på at holde mine lovbud" Der ligger en stor trøst i dette, at Herren så ofte og så afgjort erklærer, at det er ham og ikke os, der skal gøre dette store under: give os et nyt hjerte og en ny ånd.

For nu at blive klar over dette nye hjertes art må vi først betragte de mest iøjnefaldende kendetegn på det faldne og uigenfødte menneske. Intet er så karakteristisk for vor gamle natur som et egenkærligt, selvsikkert, for sjælens frelse ligegyldigt, verdsligt og jordbundet sind. Det siger

både Guds ord og vor egen erfaring os, og det ser vi daglig for vore øjne hos andre.

Et menneske kan høre de mest alvorlige domme af Guds mund, og beskrivelsen af dem, hvem dommen rammer, kan passe nøjagtig på ham selv, og dog forfærdes han ikke. Den gerrige, drankeren og ægteskabsbryderen tvivler måske slet ikke om, at Bibelen er Guds ord, men hører han f.eks. i kirken ordene fra **1. Kor. 6,9-10**: "Far ikke vild! Hverken utugtige eller afgudsdyrker e eller ægteskabsbrydere eller de, der lader sig bruge til unaturlig utugt(homoseksualitet fx), eller de, der øver den, eller tyve eller havesyge, ingen drankere, ingen æreskændere, ingen røvere skal arve Guds rige," så forfærdes han ikke for den store Guds dom, men går lige fra Herrens hus hen og øver de samme synder igen. Og ikke nok med, at synderen er frejdig og selvsikker. Han er tillige så forblindet, at han tror sig at være god nok, og mener ikke, han behøver nogen omvendelse, ja forbitres endda, hvis nogen i kærlighed formaner ham dertil.

Et andet menneske er måske af en mere stilfærdig karakter eller af højere dannelse og har så mange rent menneskelige (s.35) dyder, at du deraf lader dig forlede til at anse det for at være født af Gud. Men plejer du nærmere omgang med et sådant menneske, vil du med forundring vige tilbage for den dødens lugt, der slår dig i møde. Et sind så verdsligt og egenkærligt, så ligegyldigt for Gud, for Kristus og hans forsoning, at du må forbavses. Det er måske endda et religiøst menneske med de smukkeste grundsætninger og mest eksemplariske liv, men stiller du ham over for "prøvestenen", **Kristus**, får du snart klarhed over, hvordan det står til med hans hjerte. Derinde råder selvtilfredshed, sikkerhed og en kold ligegyldighed for forsoningen i Kristus, om han nok anerkender teoretisk, men i praksis hurtigt bliver færdig med. Alt andet af religiøs art kan interessere ham; men at tale om Kristus, om syndernes forladelse i hans navn og om den daglige erfaring af synd og nåde, det har ingen interesse, og den ellers så fromme mand bliver tavs. Sangen om **Lammet**, som blev slagtet og med sit blod har købt os til Gud, har han aldrig fået lært.

De uigenfødte mennesker røber sig også på anden måde. De kan elske hvem som helst ellers, ja så hjerteligt, at de røres til tårer, men de sande kristne kan de ikke fordrage. Gode egenskaber hos mennesker, der aldrig spørger efter Gud, forstår de at vurdere, men at mennesker brænder af nidkærhed for Herren og hans sag, har de ingen sans for. Hos de første kan de bære over med alt, men har de sidste fejl og mangler, det kan de ikke undskylde eller tilgive. Disse træk hos det naturlige menneske er så almindelige, at vi til enhver tid ser dem for vore øjne.

Det skyldes intet mindre end et guddommeligt under, at et sådant menneske bliver forvandlet, som det sker i den nye fødsel. Når den, som af naturen var sikker, letsindig, ubekymret for sjælens frelse, ligegyldig for Kristus og fjendtlighedsindet mod hans venner (Kristi venner), får et sind, der er det førnævnte lige modsat. Nu bliver der en stadig omsorg for sjælens frelse, nu frygter og ængstes man, er mistænksom over for og misfornøjet med sig (s.36) selv, og troede man før at have et godt hjerte, så er der nu intet, man lider under, som netop hjertets ondskab. Nu er

intet så kært og uundværligt som **Kristus og ordet om ham**, og nu føler man sig knyttet til de troende med den inderligste kærlighed. Dette er ikke blot en forandring i den ydre livsførelse, men en omskabelse af selve hjertet. **Lovet være Gud, at han endnu gør undere iblandt os!**

Et menneske bliver vakt op af sin sikkerhedssøvn og bliver under sine forsøg på at forbedre sig mere forydmaget og sønderknust over sin ondskab for hver dag, der går. Det er begyndelsen. Men selve den nye fødsel, selve det att få del i guddommelig natur, sker først, når troens gnist bliver tændt i hjertet. Og dette under sker, når den, der knuges under Guds dom og har søgt gennem sine bedringsforsøg at frelse sig selv, hører det liflige budskab om nåden i Kristus. Det sker, når i en lykkelig stund sjælens øjne åbnes til at se, at alt er rede, alt er fuldbragt, og at lovens opgave kun er den at gøre faldet større, for at nåden kan blive "end mere overstrømmende rig"
Da fødes i sjælen noget helt nyt, der som en anden natur og et nyt syn, ny lyst og ny kærlighed.

Denne nyskabelse bliver i særdeleshed mærkbar, når et menneske på en gang øres fra den dybeste syndenød til en klar og frydefuld forvisning om nåden. Men også de, som er nået frem til denne forvisning gennem en længere udvikling, ved med sig selv om en tid, da denne store forandring i deres liv fandt sted - hvis den da virkelig har fundet sted, og det ikke beror på indbildning og bedrag. De mindes deres gamle liv i vantro som en lang, mørk nat, mod hvilken den nærværende tid er som en ny, herlig dag, hvorover retfærds sol er gået op med lægedom under sine vinger. De kan gøre den blindfødtes ord til deres:

"Et ved jeg, at jeg, som var blind, nu kan se"

Det er en højest betænkelig sag at trøste sig med noget, der (s.37) direkte strider imod Bibelens ord og eksempler. Og det gør den, der regner sig for at være en kristen uden at han ved af nogen væsentlig forandring eller noget vendepunkt i sit liv. Alle de omvendelser, som omtales i Bibelen, havde jo en begyndelse. Mennesker blev vakt op og siden ført frem til den fulde modtagelse af Kristus og hans nåde. Ordene genfødelse, omvendelse osv. Peger da også hen på et bestemt

tidspunkt, hvor dette må være foregået. På samme måde, når Jesus taler om, at en stærkere overvinder og binder den stærke og plyndrer hans hus, eller at den fortabte søn fra det fremmede land vender hjem til sin fader. Det er derfor at frygte, at du bedrager dig selv, du, som ikke vil vide af en tid i dit liv, der satte skel mellem **før** og **nu**.

At du ikke kan efterspore alle nådens virkninger i dit hjerte og ikke kan opgive dag og time for din omvendelse, strider derimod ikke mod ordet. En vækkelse, der er foregået gradvis ved gentagne påmindelser af loven og en tilsvarende gradvis tilegnelse af evangeliet er ikke ringere end den bratte overgang fra død til liv.

Hvad gavner det os imidlertid, at vi engang har fået dette nådeliv, hvis det senere skulle være gået tabt. Lad os derfor se lidt nærmere på de mest fremtrædende af det nye livs ytringer.

Det karakteristiske for det nye menneske er, at **Kristus** er blevet vor hjertes liv og dybeste behov. Det er jo også efter Kristus, vi kalder os **kristne**.

Bekendskabet og foreningen med Frelseren er det største for en kristen. Kristus er blevet hans A og O (Alfa & Omega), den først og den sidste. Kristus er solen, der oplyser og bestråler alt, og om hvem alting drejer sig. Er Kristus nær, glæder en kristen sig - er Kristus forsvundet, sørger han. Kort sagt: Kristus er hans liv.

Efter vor nye natur bliver det os magtpåliggende at **eje Guds venskab**. Før var vi fuldstændig ligegyldige for Gud og hans nåde, havde kun jordiske fornødenheder og ønsker og spurgte (s.38) kun: "Hvad skal vi spise?" og "hvad skal vi drikke?" Nu er derimod vort vigtigste spørgsmål dette: "**Jeg er jeg Guds barn? - ejer jeg Guds venskab?**" Vi mærker heri det nye menneskes hjerteslag. Men denne iver efter at eje Guds venskab må være blevet vor anden natur og var livet ud. Det må ikke være noget, vi blot en tid er optaget af.

Vel kan det være meget omskifteligt med din trøst og din fred, ja selve din iver efter at eje Guds venskab kan kølnes, men snart vil du atter vågne med desto større bekymring. At dette er blevet af

så stor vigtighed for os, strider imod vor gamle natur og er et sikkert kendetegn på det nye menneske.

Efter vor nye natur ved vi ikke andet at bygge vort håb på end Kristus, hans soningsdød og hans evangelium. Der har vi vort liv, vor tilflugt og vor glæde, og der søger vi vor næring. Jesus taler stærke ord om dette, når han siger:

"Jeg er livets brød - mit kød er sand mad - den, som æder dette brød, skal leve til evig tid" Disse ord giver netop udtryk for, at Kristus er selve livet for de troende, deres dybeste behov, deres alt i alle.

At du er blevet religiøs, så det nu interesserer dig at tale om religiøse emner og kirkelige anliggender, er intet bevis på, at du er en kristen. At du dyrker Kristus som lærer eller som eksempel til efterfølgelse, om Kristus og hans soningsdød er din daglige trøst mod synden. Det er dette, der ifølge Åbenbarings-bogen (Johs. Åbenbaring) kendetegner de beseglede, thi ingen uden disse kunne lære den sang, sangen om Lammet, der blev slagtet og med sit blod har købt

os til Gud.

Det er dette, Luther gentager i sin forklaring til Gal. 4,6, hvor han skildrer tegnene på Guds Ånds iboen i hjertet og siger:

"Den, som gerne hører, taler og skriver om Kristus og tænker på ham, han vide, at dette ikke sker af menneskelig vilje eller fornuft" Dette er et så væsentligt træk hos det nye (s.39) menneske, at jeg uden betænkning regner enhver, jeg finder det hos, for at være en kristen. Om nu en sådan kristen har iøjnefaldende mangler, betragter jeg dette som et svaghedstegn, men er lige fuldt overbevist om, at en kristen er han. Ellers ville han ikke på den måde have hele sit behov, sin trøst og sit liv i Kristus.

Et andet kendetegn på dem, der er født af Gud er dette, at **"Gud har givet os af sin ånd" 1. Johs. 4,13 og 3,24** - eller som Paulus siger: **"De, som lader sig lede af ånden, attrå det åndelige" Rom. 8,5**. De har en ny, hellig natur, som er et med ånden, og som derfor lider under synd og elsker, hvad der er helligt. De føres af Guds Ånd en helt anden vej end før og er blevet helt nye mennesker

med nye tanker, ny tale og nyt liv. Om også mit onde kød, som stadig elsker synden, strider imod ånden - ja endog ofte overrumpler mig og bringer mig til fald - kan jeg dog ikke slutte venskab eller forbund med synden, men står i stadig kampstilling til den. Når jeg af Guds nåde for lov at tro, at Gud for Kristi skyld har forladt mig min synd og er min kære fader, da bliver også hans bud mig så kære, at alt, hvad han vil, det vil også jeg, thi **han er min, og jeg er hans.** Og når jeg i denne tro ejer Guds fred og glæde i hjertet, får jeg ikke alene lyst, men også kraft til at gære det gode, thi "Herrens glæde er jeres styrke"

Selv når det mørkner omkring os, og synd og fristelse er ved at overvælde os, røber Helligånden i os sig derved, at vi hader den synd mest, hvortil fristelsen er størst, og aldrig vil kunne slå os til ro i nogen synd. Hvad luften og det tørre lland er for fisken, er synden for os: et element, hvori vi ikke kan leve. Det er dette, **Johannes** mener, når han siger: "**Enhver, der er født af Gud, gør ikke synd**" - dvs. synder han, er det ikke hans lyst, men hans lidelse - "Thi Guds sæd bliver i ham, ja han kan ikke synde, fordi han er født af Gud" **1. Johs.**

3,9.

Peter kunne falde, men fornægtelse, løgn og sværgeren var ikke Peters (s.40) element - tværtimod - **"han gik ud og græd bitterligt"**

Det kendetegn på den nye natur, som Kristus og apostelene oftes fremholder, er **kærligheden**. Først kærligheden til brødrene, men også "i broderkærligheden kærlighed til alle" Jesus siger: "Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har **indbyrdes kærlighed**" Johs. 13,35. Johannes gentager det gang på gang i sit 1. brev, at kendetegnet på, at vi er **"født af Gud"** - **"er Guds børn"** - **"er af sandheden"** osv. , er **kærligheden til brødrene**. Og Paulus siger: "Talte jeg end med menneskers og engles tunger - havde jeg end profetisk gave og kendte alle hemmeligheder - og havde jeg al tro, så jeg kunne flytte bjerge, **men ikke havde kærlighed**, da var jeg intet"

Det er ikke uden grund, at Kristus og apostelene lagde så stor vægt netop på dette kendetegn. For af alle den nye fødsels virkninger er vel ingen så underfuld og så uforklarlig for vor fornuft som

kærligheden. At jeg er begyndt at elske **Gud**, som har forladt mig al min synd og har gjort mig så meget godt, er egentlig ganske naturligt. Men at der også tændes i hjertet ikke blot en brændende kærlighed til alle andre troende, men også en "kærlighed til alle", som gør, at jeg for omsorg for menneskers frelse, som jeg ikke før har brudt mig det fjerneste om, det kan ikke forklares på anden måde end med Peters ord, at vi **"har fået del i guddommelig natur"** - for **"Gud er kærlighed"**

Men denne kærlighed må ikke forveksles med den naturlige kærlighed: kærligheden til dem, der har samme mening som os (partikærlighed), eller til dem, der elsker os og forstår at påskønne og værdsætte os (egenkærlighed). Den sande kærlighed forklarer apostelen således: **"Enhver, som elsker den, der fødte ham, elsker også den, som er født af ham. Derpå kender vi, at vi elsker Guds børn: når vi elsker Gud og gør efter hans bud"**

Det vil sige når vi elsker dem, fordi de hører Gud til.

(s.41)

Vi har nu fremdraget nogle karakteristiske træk hos det nye menneske. Disse træk udgør noget helt nyt i os, noget, der strider mod vor egen natur, og er derfor et kraftigt bevis på, at en ny fødsel er sket. Vi har også betragtet de tre hovedsandheder, som danner grundlaget for vor barneret.

Først, at Gud Herren oprindeligt skabte mennesket som sit barn, dernæst, at Guds egen søn kom til vor jord, blev vor broder og købte os til Gud med sit blod, og endelig, at Helligånden føder os på ny, så vi også er født til at være Guds børn. Alle vore skrøbeligheder tilsammen kan ikke rokke ved denne vor barneret.

Men du må ikke vente, at du midt i anfægtelsens mørke skal kunne se disse kendetegn på din nye fødsel. I mørke ser man intet - og i anfægtelsens tider mærker man ikke meget hverken til sin tro eller sin nye, hellige lyst til Guds hellige lov eller sin kærlighed til brødrene. Gud kan i den grad skjule alt det i os, der er af ham, at hverken vi selv eller andre kan få øje på det, ja som Luther siger: "så man til sidst ikke ved, hvem der er en

kristen".

Da får vi brug for en bedre trøst end den, vi kan finde i vort eget hjerte. Når synden, loven og vor samvittighed fordømmer os, lad os da holde fast ved, hvad Gud er og har gjort for os, og altid regne med blodet, der gælder til evig tid. Og når vi i langvarig anfægtelse synes at være fuldstændig overgivet i syndens og djævelens magt, da skal vort hjerte finde hvile i, at Gud, som i sin kærlighed og trofasthed søgte os, da vi vandrede borte fra ham og ikke ville høre hans røst, han kan umuligt nu, da vi i vor nød sukker og råber efter ham, nægte at høre os.

Han kan ikke ville lade os gå til grunde, hverken i nogen åndens falskhed eller nogen kødets svaghed. - For "du er vor fader, Herre, "vor genløser", hed du fra evighed!" Amen.

Ånden, der giver barnekår

I Rom. 8,15-16 siger apostelen:

"I modtog jo ikke en ånd der giver trællekår, så I atter, skulle leve i frygt, men I modtog en ånd, der giver barnekår, og i den råber vi: Abba, fader!

Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn."

Hvilken herlig stilling: at være et Guds barn, ej vished derom og have fået et barnekårets ånd, som fortroligt omgås med Gud. Derom vidner ikke blot apostelen og Skriften i øvrigt. Alle frigjorte kristne kan tale med derom af salig erfaring.

Har du, som læser dette, også oplevet denne store lykke?

Vidner Guds Ånd sammen med din ånd, at du er et Guds barn? Mennesker anser dig for at være en kristen, ingen har noget at udsætte på din livsførelse, men hvordan står det til med dit hjerte? Kan dit forhold til Gud betegnes med ordene: "Abba, fader" ? Thi hjertets inderlige

forening og fortrolighed med Gud gennem Kristus er selve livet i al sand kristendom. At omgås med sin Gud og tale fortroligt med ham som barnet med sin fader, det er det genoprettede paradisliv, som mennesket mistede ved syndefaldet.

Men dette må ikke forveksles med den falske tro, der kun beror på indbildning, og hvorved nogle tro sig at stå Gud nærmere end alle andre og være hans særlige yndlinge. Om disse siger Luther: "De, som råber allerhøjest: "Kristus er min broder" - eller "Kristus er min brudgom" - de har ikke den rette ånd" Thi var deres tro sand og levende, ville den angribe deres eget "jeg" og selv angribes af djævelen med svære anfægtelser. At tro falder imidlertid disse menneske så let, at de ikke engang har brug for **Ordet**, men har nok i røster og åbenbaringer (s.46) fra deres eget indre. Det er ikke sådanne, vi taler om, men om den syndbetyngede og anfægtede, der er "fattig, men dog salig" fordi han alene i Lammets blod har sin trøst og sin vished om Guds nåde. Vel har han daglig ufuldkommenhed, synd og ængstelse at kæmpe med, men gennem evangeliet styrkes og opholdes hans tro, og han råber i sin daglige

omgang med Herren sit "Abba, fader!" Til tider i glad fortrolighed:

"Abba, fader! Jeg er din, og du er min" - og til tider det angstfyldte, men dog dybest set fortrolige:

"Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?"

Denne ånd, som giver barnekår - er den også blevet din?

Slip ikke det spørgsmål, før du har fuld vished. Thi denne ånd er hjertelaget i hele det åndelige liv. Mangler den, råder kulde og død, afmagt og trældom. Kristus har udtrykkelig sagt, at er vi ikke kommet i forening med ham, gavner alt andet intet til vor frelse. Når Herren på dommens dag skal svare dem, der har regnet sig for at være hans disciple, men som ikke i sandhed har været det - nok været brudejomfruer, men af de uforstandige **Matt. 25,1-13** - så skal han kun anføre det ene:

"Jeg kender jer ikke!"

Hvad kan det betyde? Han kender jo alle sine skabninger, ikke en spurv falder til jorden, uden

han er med i det. Og David siger: "Hvorhen skal jeg gå for din ånd, og hvor skal jeg fly for dit åsyn? Farer jeg op til himlen, da er du der; reder jeg leje i dødsriget, så er du der, tager jeg morgenrødens vinger, fæster jeg bo, hvor havet ender, da vil din hånd også lede mig der. - Som foster så dine øjne mig" Når Herren alligevel siger: "**Jeg kender jer ikke**" må det betyde, at de ikke har stået i den inderlige forening med ham, som her er tale om.

De har ikke som hans venner levet i fortroligt samfund med ham.

I **Matt. 7,22-23** siger Jesus:

"Mange skal sige til mig på den dag: Herre, Herre! Har vi ikke profeteret ved dit navn, og (s.47) har vi ikke uddrevet onde ånder ved dit navn, og har vi ikke gjort mange undergerninger ved dit navn? Og da vil jeg sige dem rent ud: **Jeg har aldrig kendt jer; vig bort fra mig, I, som øver uret**" Og når de uforstandige jomfruer råber ved bryllupssalens dør: "Herre, Herre, luk op for os!" skal han svare dem og sige: "**Sandelig siger jeg jer: Jeg kender jeg ikke**"

Samme forhold finder vi i Luk. 13,25-27. Han kunne jo let have brugt langt stærkere udtryk og sagt f.eks:

"I har trodset mine bud, I har trådt min søn under fod" Men nej - han siger kun:

"Jeg kender jer ikke" Så vigtigt er altså dette fortrolige bekendtskab med Frelseren.

Når Herren på dommens dag skal opregne en række gode gerninger og sige:

"Dette har I gjort mod mig," så er det ikke selve gerningerne, men deres motiv - hjertets forhold til Jesus - der afgør den enkeltes evige skæbne. Er det end Kristi tjeneste, vi øver, så er Herren dog ikke tilfreds hermed, om ikke vi som fattige syndere bestandig ligger for hans fødder. Til menighedens engel i Efesus siger Jesus:

"Jeg kender dine gerninger og din møje og din udholdenhed - og du har prøvet dem, som kalder sig selv apostle, skønt de ikke er det - og du har døjet ondt for mit navns skyld uden at blive træt. Men jeg har det imod dig, at du har svigtet din første kærlighed. Han er ikke længere en sønderknust synder, der hungrer efter nåde, thi **"den, hvem meget forlades, elsker meget."**

Dette fortrolige forhold til Frelseren er tillige **kraften** i al sand kristendom. Derfor mangler de, der står uden for dette forhold, også denne kraft. De kan have mange gode forsætter, men får dem aldrig ført ud i livet. De ligger under for deres skødessynder (hemmelige synder / synder man måske elsker og ikke ønsker at aflægge) og føres fremdeles i ledebånd af Satan.

Også der, hvor en sand tro er begyndt at spire frem, men endnu kun er svag, råder afmagt og trældom under synden. Det samme gælder der, hvor troen hos en ældre kristen har mistet sin glade frimodighed, idet hans kristendom er blevet (s.48) mere præget af loven end af evangeliet. Bekendelsen forstummer, bønner mister sin kraft, hjertet bliver koldt og tomt og vil da snart igen søge tilfredsstillelse i synden og verden. Hvor meget lettere indtræffer da ikke dette hos den, der endnu er "spændt i trældoms åg" og ikke er nået igennem til tro.

Hvilket liv derimod, hvilken lyst og kraft, når sjælen lever i glad vished om at være benådet af Gud og står i fortroligt venskabsforhold til

Frelseren. Hvilken glad lovprisning og frimodig bekendelse og hvor let da at tage afstand fra synden og verden. Det var dette, Jesus mente, da han sagde: "Ligesom grenen ikke kan bære frugt af sig selv, men kun, hvis den bliver på vintræet, således kan I heller ikke, uden I bliver i mig.

Den, som bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen frugt". Johannes siger:

"Dette er den sejr, som han bærer over verden: vor tro" Og fra det gamle testamente lyder det: "Herrens glæde er jeres styrke"

Kraft til helliggørelse, bekendelse, forsagelse af verden og tålmodighed i lidelse får vi kun gennem den fulde forvisning om nåden. Derfor er det så vigtigt for os at bevare barnets inderlige tillid til Gud. Så skulle vi da ikke standse for apostelens ord om "den ånd, der bliver barnekår" og hver enkelt af os for Guds ansigt spørge sig selv:

"Har også jeg denne ond? Har jeg vidnesbyrd om, at jeg ejer barnekår hos Gud?"

"I modtog jo ikke en ånd, der bliver trællekår - men I modtog en ånd, der bliver barnekår" siger apostelen. Det er altså en ånd, der hersker over mennesket - enten en ånd, der giver trællekår,

eller en ånd, der giver barnekår. Den ånd, der bliver trællekår, gør vakte sjæle trælbundne, bævende og ængstede, ligegyldigt, hvad de så hører om Gud og hans nåde i Kristus. De kan høre det lifligste evangelium, deres forstand kan opfatte det og deres tunge gentage et, men deres ånd forbliver lige bunden i trældom, ængstelse og uvished. Dette viser sig især hos dem, der har noget kendskab til Guds ord og derfor kan (s.49) tale med om åndelige ting. De kan tale om liv, om kærlighed og fred, og hvad elles troen skal virke, men så længe de ikke har fået den med Gud fortrolige barnekårets ånd, forbliver de selv lige så kolde og døde.

Den ånd, der giver barnekår, virker lige modsat. Vel siger Luther:

"Jo mere lys over evangeliet, desto mere lys over loven, og jo mere lys over lover, desto mere syndserkendelse"

Det er også alle troendes erfaring, og derfor ængstes deres samvittighed ofte langt mere end deres, der endnu lever i trællekår. Men de kan ikke undvære Gud. De må bestandig tilbage til nådestolen, de må bestandig søge trøst for deres

ængstede samvittighed i evangeliet, og de må bestandig i deres nød trænge ind til faderhjertet, indtil de gennem et ord fra ham er blevet trøstet og atter med frimodighed kan råbe det glade, fortrolige:

"Abba, fader!"

Passer ikke dette på os, er der fra for færde. Thi lader vi os på ny spænde i trældoms åg og begynder at bygge på lovgerninger, er vi under forbandelse. Gal. 3,10 & 5,1 og 4. Den ånden, der bliver trællekår, gør ikke Guds vilje frivilligt og med glæde, men kun af tvang og derfor uvilligt og med frygt.

Barnekårets ånd er en med Gud fortrolig ånd, som tilregner sig nåden i Kristus, ser sig retfærdiggjort i ham, frimodigt kalder Gud sin kære fader og taler fortroligt med ham som et barn med sine forældre. Det aramaiske ord "abba", som betyder fader, synes at være taget fra de små børns første famlende, men for faderen så kære forsøg på at nævne fadernavnet og bruges her som et billede på den første kærligheds fortrolige samtale med Frelseren. Imidlertid giver

ordet "råber" os forståelsen af, at der ikke råder uforstyrret stilhed og fred i en benådet synders hjerte. Anfægtelser og bekymringer - fremkaldt af fristesler og fejltrin - er hyppige gæster. Og da - i særdeleshed, når man ikke engang kan samle sit sind til bøn - stiger et nødråb op (s.50) til Gud, et nødråb, som barnekårets ånd former i ordene: "Abba, fader!"

Den ånd, der giver barnekår, har vi ikke selv gjort os fortjent til, men fået af Gud som en gave. Hvorledes dette går til, forklarer apostelen med ordene:

"Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn." Han vil dermed sige: Vished om barnekår hos Gud kan vi ikke få på anden måde end ved, at Guds ånd vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn. Siger ikke også vor erfaring os det samme? Mens vi som vakte var begyndt at spørge efter Gud, læste og hørte vi ofte det herligste evangelium om den frie, uforskyldte nåde i Kristus, og vi ønskede af hele vort hjerte at få del i den for siden i troskab at følge Kristus efter livet igennem. Men alt dette gav os ingen fuldkommen trøst, ingen glad vished om nåden,

før det øjeblik kom, da dækket for vore øjne blev taget bort, og vi så som vi aldrig før havde set det, evangeliets herlige sandheder. Det var, som Gud selv sagde det ind i vort hjerte:

"Søn, vær frimodig, dine synder forlades dig!" I dette øjeblik er det, at Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn, og at vi får den fulde vished om barnekår hos Gud, en vished, som vor egen ånds vidnesbyrd ikke kunne give os.

Herom siger Luther:

"Dette vidnesbyrd får vi på den måde, at vi oplever Helligåndens kraft, som virker i os gennem ordet, når vor egen erfaring stemmer overens med dette. Thi du vil snart kunne mærke, om du i din nød og angst får trøst af evangeliet og derved overvinder din tvivl og frygt, så dit hjerte med fuld vished slutter, at du har en nådig Gud, som du nu ikke længere flygter for, men tværtimod påkalder og venter hjælp fra."

Dette indvortes vidnesbyrd er en Guds gave, men må ikke forveksles med disse **tilfældige og flygtige følelser af glæde**, som ikke efterlader sig andet

end mindet derom. Guds Ånds vidnesbyrd virker tro på ordet, og det efterlader sig **en virkelig tillid til Gud og fortrolighed med ham**. Det skænker den med Gud (s.51) fortrolige barnekårets ånd, som råber:

"Abba,fader!" At denne ånd er en troens gave,forklarer Luther, når han siger:

"Dette abbaråb lyder kun, når samvittigheden uden tøven og tvivl tror og er vis på, at man ikke alene har sine synders forladelse, men også er et Guds barn, der med glad vished kan kalde Gud sin kære fader og med fuld tillid påkalde hans navn"

Foruden dette får du også **udvortes vidnesbyrd og kendetegn**. Gud giver dit et nyt hjerte og en ny ånd, så du bliver et helt nyt menneske, ser alt i et helt nyt lys, elsker Guds lov og afskyr synden. Kristus og hans fortjeneste bliver dit hjertes dyreste skat. Der er intet, du så gerne beskæftiger dig med, som med ordet om Kristus, og intet, du ønsker højere, end at hans evangelium måtte nå nu til alle og mange tage imod det til frelse. Findes alt dette hos dig, er det et sikkert bevis på at Helligånden bor og virker i dit hjerte, thi ingen

kan i dybeste forstand sige:

"Jesus er Herre!" uden ved Helligånden.

Mennesker, der er vakt til erkendelse af deres fortabte tilstand og søger frelse, må imidlertid være på vagt over for en skæbnesvanger vildfarelse. De vil altid være tilbøjelige til at mene, at dette Guds Ånds vidnesbyrd i deres hjerte er det første de skal opleve. De vil føle sig frelst, før de kan tro. I stedet for ganske enkelt at høre, hvad Gud siger i sit ord, og tilegne sig det i tro, går de og venter på liflige følelser og stemningsfulde oplevelser af Guds nåde. Denne vildfarelse er så alvorlig, fordi det er en absolut hindring for at opnå troens fulde vished. Man forlanger da ikke frugt af et træ, før det er plantet. Man bygger ikke et hus ved at begynde fra oven, før grunden endnu er lagt. Du må derfor begynde med begyndelsen: lytte til, hvad Gud i ordet tilsiger dig og tage imod det i tro, selv om du ikke føler andet derved end synd, sorg og uværdighed. Hungrer og tørster dit hjerte efter Kristus og hans retfærdighed - strækker du i tro dine svage hænder mod din frelser, giver Gud ret i hans ord og intet højere ønske har end at eje vished om

Guds nåde, (s.52) da er du allerede frelst. Da er troens gnist allerede tændt i dit hjerte, og da skal med sikkerhed også Guds Ånd vidne sammen med din ånd, at du er et Guds barn. Det er derfor en stor nåde at kunne tage Herren på ordet og holde fast ved hans løfter, allerede før denne besegling er sket.

Den kananæiske kvinde holdt ud i tro, skønt Jesus tilsyneladende var uvillig til at hjælpe. Denne udholdenhed var ret efter Herrens sind, og glad bevæget udbryder han til slut:

"Kvinde, din tro er stor, det ske dig, som du vil!"

Da var sejren vundet, og hun måtte glæde sig i troens fulde vished. Denne vished må også nu nå til at eje, om din tro skal blive **"en sejr, som sejrer over verden"** Men for at opnå denne troens vished er det første, du har at gøre, at tro Gud på hans ord.

Det er ikke uden grund, at vi har talt så udførligt om dette. Det ligger så snublende nær for os alle at ville grunde vor tro enten på **følelser** eller på troens **kendetegn og virkninger**. Vi må tillige gøre os klart, at Guds førelse med de enkelte

mennesker er så højest forskellig. Det gælder måden, hvorpå de kommer til tro, og det glæder siden livet igennem. Nogle oplever en brat omvendelse, føres i et øjeblik fra den dybeste syndenød til den mest frydefulde vished om nåden. For andre sker overgangen så stille og umærkeligt, at de ikke engang selv er klar over, at de er gået over fra døden til livet. Det vil især være tilfældet med sådanne, som er godt hjemme i Guds ord og i længere tid har været under dets påvirkning samt ikke er så udpræget følelsesmennesker.

Hvis de da frygter for at bedrage sig selv med en falsk tro uden forudgående omvendelse, behøver de kun at prøve sig selv over for det, der er hovedsagen: om de i deres nød over synden har Kristi fortjeneste som deres eneste tilflugt og derfor daglig må søge ham i evangeliet. Hvor dette er tilfældet, er omvendelsen en kendsgerning og troen ægte nok, selv om den mærkbare følelse af glæde endnu mangler. (s.53)

Det er om sådanne, Luther, taler når han bruger lignelsen om fiskene, der fanges i vod.

"Man drager dem, " siger han " så langsomt og forsigtigt i land, at de ikke mærker, de er fangne, før de ligger blottede og sprællende på stranden. Således går det også med de sjæle, der bliver fanget med evangeliet, hvilket Jesus sammenligner med et vod. Når evangeliet får indgang i et hjerte, knytter det hjertet til Kristus og føre det ud af synden og fortabelsen - undertiden så stille og umærkeligt, at sjælen stadig tror sig at være i sin forrige stilling. Da er det, striden begynder, idet troen og følelsen kæmper om magten. Jo mere troen vinder frem, des mere trænges følelsen tilbage - og omvendt. Synden hænger endnu ved os, men både hovmod, gerrighed, vrede, og andre synder tjener kun til at drive os til troen, for at denne må vokse og blive større dag for dag"

Din eneste hjælp under sådanne erfaringer er at lytte efter hvad Gud siger dig gennem sit ord og sine sakramenter. Han vil, du skal tro ham på hans blotte ord - og "den, som ikke tror Gud, har gjort ham til en løgner" 1. Johs. 5,10.

Men når du gerne vil tro ordet, og det alligevel ikke giver dit hjerte nogen virkelig trøst, da skal du vide, at også troen er en Guds gave, som du i

ydmyghed må lade ham skænke dig. Du må bede med den besatte drengs far, da han faldt på knæ for Jesus og råbte: "Jeg tror, hjælp min vantro!" Du må med en ved nattetid kæmpende Jakob klynge dig til Herren med et: "Jeg slipper dig ikke, før du velsigner mig!"

Den følbare fornemmelse af Guds nåde er altså ikke det samme som den egentlige trosvished. Det er den sidste, der er kilden til liv og fred. Det er den der giver kraft til helliggørelse og trøst i vor sorg over synden. Men mange af dem, der søger frelse, når ikke frem til denne vished. Det skyldes oftest den før nævnte tilbøjelighed til at ville grunde sin tro på sine følelser, sine bedringsforsøg eller på troens virkninger, kort sagt: på noget i os selv. (s.54)

Hos andre er nøden endnu ikke blevet så stor, at det er blevet dem livet om at gøre at få del i Guds nåde. I stedet for at samle sig m denne vigtige sag og give agt på, hvad Herren siger i sit ord, tumler deres tanker med mange andre, mindre vigtige spørgsmål. Derfor får de heller ikke fred, før det af en eller anden grund bliver dem magtpåliggende

at komme til klarhed. Alvorlig sygdom f.eks. tvinger dem måske til en afgørelse.

Atter andre lider under tungsind eller plages af Djævelen med svære fristelser og anfægtelser, som de ikke engang tør åbenbare for nogen, og derfor går i bestandig uro.

Det kan også være legemlig svaghed eller sygdom, der er skyld i, at troen hos nogle ikke fremkalder de samme glade følelser som hos andre. Har man så den fejlagtige opfattelse, at disse følelser er noget, der bør opleves på samme måde af alle, mener man ikke at kunne nøjes med at tro Gud på hans blotte ord. Ville blot alle, som sidder fast her, forstå, at det afgørende er, om det at eje Kristus og hans nåde er hjertets dybeste trang og inderligste begær.

"Den, som kommer til mig, " siger Jesus, "vil jeg aldrig støde bort"

Desværre findes der også kristne, som engang har haft denne vished, men har mistet den igen. Dette har som regel en meget nærliggende årsag. Det har forsømt brugen af Guds ord og derved

forholdt deres åndelige liv den nødvendige næring. Ligegyldighed og verdslighed begynder at tage overhånd, troslivet bliver svagt og troens frugter få og små. Da forsvinder også den glade vished, man før ejede. Da må man heller ikke prøve at indbilde sig, at alt er i orden, men hellere vågne til besindelse over sin alvorlige stilling og vende om. Ellers træder trældom og åndelig død snart i stedet for den hensygnende tro. Luther siger:

"Jeg synes ikke om dem, der siger, de er tilfreds, blot de har en gnist af tro. Thi Djævelen kan let slukke den, om den så var stærkere end en gnist. Desuden vidner det om en kold og (s.55) letsindig ånd, når man ikke søger tilvækst i troen, i visheden om Guds nåde og i det fortrolige forhold til Frelseren "

Kort sagt:

Hvad du end måtte være uvis om i denne verden, lad det aldrig være uvist for dig, om du ejer barnekår hos Gud. Lad det aldrig være uvist, om du har Guds nåde og venskab og kan se døden i møde uden frygt. Der findes dog ingen større lykke i denne syndens og sorgens verden end med

barnets fortrolighed at kunne læne sig til Frelserens bryst og der tale ud om alle sine bekymringer. Og denne troens vished **kan** og **bør** du eje. Er du da ikke døbt til Kristus? Er det i kraft af dine egne præstationer, du skal bestå for Gud? Tror du ikke, at den løsesum, Jesus har betalt for dig, slår til?

Vejer dine synder og mangler mere for Gud end Kristi blod? Eller har **din** utroskab gjort **Guds** trofasthed til intet? Hvad er det, der gør, at du ikke får fuld vished om nåden, når du søger den i Kristus?

Du har i din uforstand foragtet Guds tilsagn i hans ord og sakramenter, så længe du ikke har denne vished. Om dette siger Luther:

"Mennesket bør ikke tvivle på eller være uvis om, at det i dåben og nadveren virkelig har været skænket den nåde, Kristus har købt os. Den, der tror dette, har ret til at sige, at han er hellig, retfærdig, et Guds barn og vis på sin salighed - ikke af sig selv eller for sin egen fortjenestes og værdigheds skyld, men fordi, han af Guds barmhjertighed ejer nåden i Kristus. Og denne nåde holder han for så stor - hvad den i sandhed

også er - at den ør ham hellig for Gud og til et Guds barn. At tvivle på dette ville være at vanære dåben for den hellige nadver og beskylde Guds ord og nåde i sakramenterne for at være løgn og bedrag. - Du har således ingen grund til at ængstes og tvivle om, at du af Guds nåde er retfærdiggjort og er et Guds barn. Saligheden ejer du, og det eneste, der kan give anledning til bekymring, er tanken på, hvordan det skal lykkes dig at blive stående i troen, til målet er nået" -

Og videre siger han:

"Man bør være lige så overbevist om at (s.56)eje syndernes forladelse og være at Guds barn, som man er om sin egen eksistens. Ja, man skulle før ville dø, end man ville undvære denne vished. Thi det ville være at ringeagte det, Kristus har gjort og lidt for os, om vi ikke troede, at han dermed til overflod har købt os alt dette, og om vi ikke lod det styrke os lige så kraftigt i denne vor tillid, som synd eller anfægtelser søger at undergrave den og gøre os forsagte."

"Vel kan striden være så hård, at mennesket ængstes og ikke synes, det kan være et Guds barn.

Det har tværtimod en følelse af, at Gud står over for det som en vrede og streng dommer. Sådan gik det Job og mange med ham. Men i denne kamp må den barnlige tillid til sidst gå af med sejren, hvad enten man så ryster eller bæver. Ellers er alt fortabt!"

"Nu er der nogle, hvis kristendom ligner Kains forhold til Gud. De iagttager visse religiøse ceremonier, men deres sind er uomvendt og uforsonligt. De har en vis syndserkendelse, men har ingen brug for nåden. Når disse hører en sådan tale, slår de fra sig med hænder og fødder og siger i stor ydmyghed:

"Gud bevare mig for dette gruelige kætteri, denne formastelighed! Skulle jeg fattige synder være så hovmodig, at jeg kalder mig et Guds barn. Nej, jeg vil være ydmyg og erkende, at jeg er en synder" Sådanne må du vogte dig for, thi de er den kristne tros og din saligheds værste fjender. Vel ved også vi, at vi er fortabte syndere, men her regnes ikke med, hvad vi er og gør, men hvad Kristus er og har gjort for os. Vi taler ikke om vor natur, men om Guds nåde, og den er, som Salme 103,11 siger, så stor "som himlen er højere

end jorden "

"Alt, hvad Gud gør, er stort. Derfor virker det også stor glæde og frimodighed. Det virker en uforfærdet ånd, der **intet** frygter og formår **alt**. Men Kains åndelighed skaber kun forsagte og ængstelige hjerter, der mangler kraft til tjeneste og til lidelse" -

"Det er derfor nødvendigt, at dette åndens råb lyder fra dit (s.57) hjerte. Har du ikke fået den ånd, der giver barnekår, så slå dig ikke til ro, men bed derom, indtil Gud bønhører dig. Thi du ligner Kain, og din stilling er ikke ret for Gud" -

"Men dette abbaråb skal ikke være det eneste, der lyder fra dit hjerte. Også din synd må råbe, dvs skabe angst i din samvittighed og presse abbaråbet frem. Men råbet fra din synd skal også må overdøves af Guds ånd. Din tillid og tro må blive stærkere end din angst - som også Johannes siger:

"Om end vort hjerte fordømmer os, så er Gud dog større end vort hjerte og kender alt."

Den hemmelige visdom

David taler i **Salme 51** om en hemmelig visdom, som kun Gud kunne åbenbare ham, idet han beder:

" - så lær mig da **visdom i hjertedybet!**"

Også andre - endog særlig benådede og oplyste kristne - taler om en hemmelighed, som de aldrig helt har kunnet fatte.

Paulus siger, at han endnu ikke havde grebet det, men han jagede derefter **Fil. 3,12**.

Luther siger: "Det er de kristnes allerhøjeste og sværeste kunst på jorden, som de i hele deres liv ikke bliver udlært i" Og profeten Jeremias siger om denne hemmelighed:

"Ven skal ikke mere lære sin ven eller broder"
Jer. 31,34. Kun Gud kan åbenbare den.

Denne hemmelige visdom består dybest set i opladte øjne til at se det, verden ikke ser, af Guds ords hemmeligheder. Står det end tydeligt og klart for alles øjne, ser ingen mere deraf end det, Gud vil åbenbare ham.

Læser vi Davids ord i deres sammenhæng, forstår vi, at det drejer sig om to ting: vor **synd** og **denssoning**. I det forudgående vers siger han: "Se, jeg er født i misgerning, og min moder har undfanget mig i synd" Og i det efterfølgende: "Rens mig for synd, tvæt mig hvidere end sne".

David var en stor profet, undervist af Gud selv, og havde indblik i forsoningens hemmelighed. Paulus siger, at det, han endnu ikke havde lært til fuldkommenhed, var at findes i Kristus og havde sin retfærdighed i ham. Og det, Luther kalder den sværeste kunst, var netop troen på Kristi retfærdighed og syndernes forladelse.

Dette er altså den hemmelige visdom, hvori selv de, der er (s.62) nået længst i helliggørelse, aldrig er blevet udlært. Hvad da med dem, som aldrig har haft nogen møje med denne vanskelige kunst. Det er mest sandsynligt, at de endnu ikke er begyndt at øve sig på den. Ordene, som udtrykker den, kan de se og sige efter, men af selve hemmeligheden ser de intet som helst. Det beviser den omstændighed, at de er fuldstændig uberørte af den. Den fylder ikke deres hjerte med glæde,

skaber intet liv, ingen fred og ingen kærlighed.

Dyb eftertanke, ivrigt studium og indgående beskrivelse af hemmeligheden strækker ikke til. Alt beror på, om Gud forbarmer sig og åbner vore øjne. Dette er også de troendes daglige erfaring. Det samme ord, som engang fyldte deres hjerte med glæde og tak, ser de til andre tider ikke noget særligt i. Det er tomt og dødt for dem - og så kan pludselig atter mørket forvandles til lys. Det er Gud, der åbner deres øjne igen, så de ser.

For vort eget vedkommende må vi flittigt bruge ordet og granske det under bøn. Det er de midler, Gud har befalet os at anvende. Også nu vil vi fordybe os i et afsnit af Guds ord, som kaster lys over denne herlige sandhed. Men kun den, hvem Herren vil åbenbare det for, får glæde og kraft deraf.

Vi læser med opmærksomhed en gammel, velkendt tekst fra vor bibel:

"Og han tog et brød, takkede og brød det, gav dem det og sagde:

"Dette er mit legeme, som gives for jer; gør dette til ihukommelse af mig!" Ligeså tog han også kalken efter aftensmåltidet og sagde:

"Denne kalk er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer. Men se, han, som forråder mig, rækker hånden over bordet sammen med mig! Thi Menneskesønnen går bort, således som det er bestemt - dog vé det menneske ved hvem han bliver forrådt!" Og de begyndte indbyrdes at spørge hverandre om, hvem af dem det dog kunne være, som ville gøre det. (s.63)

Der opstod også en ordstrid iblandt dem om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem:

"Folkenes konger hersker over dem, og de, der har magten over dem, lader sig kalde "velgørere". Sådan skal I ikke være; men den ældste iblandt jer skal være som den yngste, og føreren som den, der tjener. -

I har holdt ud med mig i mine fristelser; og ligesom min fader har tildelt mig kongedømmet, tildeler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige og sidde på troner og dømme

Israels tolv stammer. Simon, Simon!(Peter) Se Satan begærede her for at sigte jer som hvede. Men jeg bad for dig, at din tro ikke må glippe. Og når du engang omvender dig, da styrk dine brødre" Så sagde han til ham: "Herre! Med dig er jeg rede til at gå både i fængsel og i døden" Men han svarede:

"Jeg siger dig, Peter, hanen skal ikke gale i nat, førend du tre gange har nægtet, at du kender mig."

Luk. 22,19-34.

Højdepunktet i denne tekst er uden tvivl det, Jesus siger om sit legeme:

"det gives for jer," og om sit blod: "det udgydes for jer." Disse for os så velkendte ord skulle stadig være os en kilde til usigelig glæde og undren, om blot vore øjne blev åbnet til at se, hvad de indeholder. Det er Kristus selv, der taler. Det er ham, som skal være vor dommer på den yderste dag, der siger, at han givet sit legeme og blod for os "til syndernes forladelse."

Det er dette, der er summen af evangeliet. Det er dette, de utallige soningsofre i den gamle pagt

vidnede om og pegede frem imod. Og dog er vore hjerter så tørre og kolde, så fattige på fred, på glæde og kærlighed. Det skyldes vor vantro og ligegyldighed. Vi fordyber os ikke i dette store og herlige budskab, og vi beder ikke Gud om troens gave til at fatte det ret. Når vi engang ligger med døden og evigheden for øje, eller vi kommer i alvorlig syndenød, vil sagen blive helt anderledes aktuel.

I teksten taler Jesus om to slags disciple. Først om forræderen (s.64) og derefter om dem, der var ham tro. Disse sidste var dog langt fra fuldkomne. De stedes om, hvem af dem der skulle regnes for den største, og Jesus måtte give dem en alvorlig irettesættelse. Men læg mærke til forskellen i hans udtalelser. Om Judas siger han:

"Vé det menneske osv ." , men om de andre: "I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige" Med god grund spørger vi:

"Hvori ligger forskellen mellem disse og Judas?" Også de havde jo syndet. En sådan trætte sømmede sig ikke for Jesu disciple. Hvorfor falder de da ikke ind under samme dom? Hvorfor får de tværtimod et så herligt tilsagn?

Forskellen ligger i deres indstilling til synden. Judas levede i falskhed og forstillelse. I lang tid havde han i hemmelighed været en tyv. **Johs. 12,6** Derved var hans hjerte blevet så forhæærdet, at han nu for penge kunne forråde sin herre og mester. Han forfærdes end ikke ved at høre de alvorlige ord af Jesu mund: "Det havde været bedre for det menneske, om han aldrig var født." De andre disciple derimod havde et oprigtigt hjerte, der var villigt til at angre synden og afstå fra den. -

Gid du kunne vækkes til besindelse, du, som ved med dig selv, at skønt du omgås med Herren, hans ord og hans venner, så er der i dit liv en hemmelig synd, som du ikke vil afstå fra. Måtte dog sandheden gå op for dig: du er en Judas og vil til sidst med Judas "gå bort til dit eget sted" , hvis du ikke gør bod og omvender dig.

Du derimod, som ængstes for, at du for dine synders skyld falder ind under samme dog - lad ikke Satan stjæle din frimodighed. Du har stadig synd at kæmpe med, det er sandt. Men er det ikke også sandt, at der er intet, som du så indtrængende

har råbt til Gud om som om befrielse fra din synd. Judas kunne have været reddet fra fortabelsen, om han havde gjort det samme. Det tør vi på Guds ords grund regne med. Så er heller ikke du - trods al din synd og usselhed - hjemfalden (s.65) til fortabelsen, men skal få det evige liv, hvis blot du lader dig sige at Guds ord og tror på hans enbårne søns navn. I Herrens handlemåde med de fejlende disciple ligger en mægtig trøst for alle dem, som af forskellige årsager dømmer sig selv og har svært ved at tro Guds nåde.

For nogles vedkommende drejer det sig blot om en underlig ustadighed i deres åndelige liv. De kan opleve de største beviser på Guds nåde og fatte de alvorligste forsætter om at vogte sig for synden og så i næste øjeblik glemme sig selv og synde på ny. Stort bedre går det ikke - trods underlig bøn - med kærligheden, hverken til Gud eller til næsten. Bestandig er der noget, hjertet sætter højere end Gud. De føler sig så kolde og tomme, så letsindige og gudløse, at de tror sig at være en vederstyggelighed for Gud.

Andre plages af så svære og langvarige fristelser og anfægtelser, at de ligefrem gysrer ved tanken på syndens uhyggelige magt. Gerne ville de, hvis de kunne det, krybe i jorden og skjule sig for alles øjne, således væmmes de ved sig selv for de synders skyld, de har at kæmpe med.

Andre igen tror sig på grund af et eller andet groft syndefald at være faldet ud af nåden.

Nu så vi imidlertid i vor tekst, hvorledes Jesus handlede med de disciple, der havde forsyndet sig. Og vi kan trygt regne med, at han er den samme i dag. Der er heller ingen personsanseelse hos ham.

Naturligvis var en ordstrid om, hvem der skulle regnes for at være den største, i høj grad utilbørlig for Jesu disciple. Alene en tanke i den retning ville have været en stor synd. Jesus irettesætter dem da også, idet han siger: "Folkenes konger hersker over dem, og de der har magten over dem, lader sig kalde "velgørere". Sådan skal I ikke være, men den ældste iblandt jer skal være som den yngste, og føreren som den, der tjener." Og for

yderligere at forøge virkningen af sine ord, stiller han dem sit (s.66) eget eksempel for øje, idet han fortsætter:

"Hvem er størst, den som sidder til bords, eller den som tjener? Er det ikke den, som sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener"

Han er altså vred på dem - og det havde de ærligt fortjent. Men se nu vor frelses hjertelag mod syndere. Midt i sin alvorlige straffetale begynder han at tale med dem om deres ærespladser i himlen, hvor de skal sidde på troner og dømme Israels tolv stammer.

Du forunderlige frelser! Og Jeg som troede, at vi for så utilbørlige synders skyld skulle miste både vor barneret og din kærlighed! Eller i hvert fald for en tid blive sat uden for nåden!

Men nej - her ser jeg noget andet, Nåden og barneretten er noget, der ikke kan rokkes. At de fejlende disciple var Guds børn og skulle være med Kristus i himlen, det var en afgjort sag, som deres arme, ustadige fromhed ikke havde nogen

indflydelse på. Jesus tilretteviser og formaner dem, men fordømmer den ikke. Djævelen derimod er straks parat til at dømme livet fra os, så snart vi har forsyndet os.

Det samme gælder Jesu forhold til Peter. Hvad gjorde Jesus da Peter tre gange fornægtede ham, ja, endog svor på, at han ikke kendte ham? Det var jo da en forfærdelig synd. Jo - Jesus sendte Peter et **blik**, der fik ham til at gå udenfor og græde bitterligt. Det var det hele. Dermed havde Peter fået den tugt og ydmygelse, han behøvede. Dermed havde han også fået den advarsel, han trængte til, både mod overmod og mismod. Og da Herren påskemorgen sender hilsen til disciplene, nævner han Peter særskilt ved navn. Han skulle ikke fristes til at tro, at **han** var udelukket. Senere taler Jesus med ham så mildt og så kærligt, som om Peter overhovedet ikke havde forbrudt sig. Og det var **efter** sin opstandelse, at Jesus viste dette hjertelag mod syndere. Det var den herliggjorte frelser, den evigt uforanderlige, som derfor også er den samme i dag og alle kommende dage.

(s.67)

Der var på Paulus'tid - og er fremdeles - nogle, der spottende vil hævde, at disse eksempler på Jesu store nåde imod sine svage og fejlende disciple må man nødvendigvis drage den slutning, at så behøver vi ikke tage det så nøje med synden. Så kan også vi fornægte vor herre og skændes om, hvem der er størst. Men Paulus siger, at de, der taler sådan, får deres dom med rette. **Rom. 3,8.**

Disse eksempler på disciplenes svaghed og deres Mesters nåde er ikke optegnet i evangelierne, for at de skal forbigås og forties. Tværtimod! De skal imidlertid ikke betragtes som eksempler på vantro menneskers synder, men som eksempler på de troendes svaghed. Jesus sagde jo kort før sin død til de samme disciple:

"I er grene i mig" - "jeg i dem og de i mig" - "I er rene" osv Den særlige kraft, disciplene senere modtog på pinsedagen, gjorde dem ikke til kristne - det var de i forvejen - men til apostle. Men heller ikke nu var de fejlfri.

Gal. 2,11 // Ap. g. 15,39.

Hvis du tror, du har Guds nåde i samme grad som din helliggørelse er fuldkommen, tager du

fejl. Det er at forvanske evangeliet. Det er at lægge en anden grund til frelse end den, der er lagt: **Jesus Kristus**. Derfor gør evangelisterne ret i at bruge netop de svageste disciples benådning som eksempel på Kristi kærlighed.

Disse eksempler skal ikke lære os, at det ikke er så farligt at synde. Heller ikke, at vi er gode kristne, hvis blot vi efterfølger og ligner disciplene i deres svaghed. Men de skal åbne vore øjne for storheden af Jesu Kristi nåde. Aldrig viste den sig større og herligere end netop mod hans fejlende venner. Aldrig ser vi betydningen af Kristi forsoning og syndernes forladelse så klart som på denne mørke baggrund. Det styrker vor tro, og i samme grad, som troen styrkes, forøges vor kærlighed og vor kraft til at gøre det gode. Er vi levende lemmer på Kristus, vil vi erfare, at "Kristi kærlighed tvinger os" Et dødens tegn er det (s.68) derimod, hvis vi i ly af nådens storhed mener at kunne synde frit.

Det er med dette som med grenene på et frugttræ. Solens varme virker forøget safttilførsel og dermed forøget frugt. Den gren derimod, som

under den samme sols påvirkning tørrer ind og visner, må med rette anses for at mangle livsforbindelse med stammen. Men vi vender tilbage til teksten og kommer nu til det, som egentlig udgør den hemmelige visdom. Vi har set den trofaste frelsers uforanderlige kærlighed til sine disciple. Han nødes til at irettesætte dem, men giver dem i samme åndedræt de herligste løfter. Når vi nu ved, at Guds Søn er i evighed den samme, tør vi heller ikke tvivle om, at han til alle tider og over for alle vil dømme på samme grundlag. Vel spørger vi med undren:

"Hvordan kan det være muligt, at Gud kan være mig lige nådig til alle tider, også når jeg har forbrudt mig imod ham?" Men dertil svarer Johannes: "Om end vort hjerte fordømmer os, så er Gud dog større end vort hjerte og kender alt" Læg mærke til de ord: **Gud kender alt.**

Derfor skal han fælde en anden dom end vort hjerte. Hvorledes dette skal forstås, vil vi nu undersøge nærmere.

"Mit legeme gives, mit blod udgydes for jer, " sagde Jesus. Fattede vi ret indholdet af disse ord, skulle vort hjerte fryde sig, så vi umuligt kunne

tie. Mod dette offer er alle vore synder som et intet - ja, som en gnist mod det store hav. Sådan regner Gud, thi i himlen holdes Kristi blod højt i ære. Vore formørkede hjerter formår ikke at værdsætte det efter fortjeneste, men for Gud er det af uendelig stor værdi. Det vidste Jesus, og derfor kunne han sige: "Den, der er badet, er helt ren, og I er rene" Det har du og jeg svært ved at tro, men hos Kristus er der ikke skygge af tvivl om, at hans blod gælder. Derfor kunne han dømme, som han gjorde, og derfor kan du midt i din største syndenød frimodigt sige til Gud: "Hellige Fader! (s.69) Om du forkaster mig, måtte du først forkaste din elskelige søn, hans legeme og blod, som du har modtaget som løsesum for mig. Du kan ikke forkaste mig, så længe du godkender løsesummen".

Og hør så:

**Hav trøst i al din skrøb'lighed,
til Gud dig sender bud herved:
den løsesum ej gælder.**

Det er på dette grundlag, nåden hviler. Derfor er den så uforanderlig. Men når Johannes siger: "Gud kender alt," lader det os ane, at hans viden omfatter endnu flere forhold, der stadfæster nåden.

Jesus vidste forud, at Peter ville fornægte ham. Hvis nu Jesus havde villet forkaste ham af den grund, så ville han have gjort det allerede længe før. Ja, han ville andre have haft noget med ham at gøre, for han kendte lige fra først af alle Peters skrøbeligheder. Aldrig et øjeblik havde Jesus overvurderet sin ven.

Den opfattelse, at Gud først på et eller andet tidspunkt blev opmærksom på vore synder, er forkert. Han har fra første begyndelse set alt det onde, der bor i os, og som giver sig udslag i tanker, ord og handling livet igennem. Skulle han derfor blive træt af os eller forkaste os for vore synders skyld, ville han overhovedet ikke have fået begyndt med os.

En kristen har to naturer: **kødet** og **ånden**. Disse to naturer ligger i en stadig strid med hinanden.

Da Satan havde Peter i sin vold for at "sigte ham som hvede", var det ikke let at få øje på ånden hos Peter. Men da han "gik udenfor og græd bitterligt," havde ånden atter sejret over kødet. Vor frelser lader sig ikke forvirre af denne skiften hos os. Han ved, at vi dybest set er de samme i vore bedste som i vore værste øjeblikke. Da Peter i Getsemane modigt og uforfærdet greb tiil sit sværd, vidste (s.70) Jesus, at han samme nat ville falde så ynkeligt. Og i det øjeblik Peter faldt, vidste Jesus, at han i hjertet var den samme trofaste ven som før. På hvilket tidspunkt skulle han da have forkastet ham?

Endnu en gang:

"Gud kender alt." Vi hørte, hvorledes de skrøbelige disciple i himlen skal sidde på troner og sammen med Kristus dømme Israels tolv stammer. Da skal ingen synd og skrøbelighed mere klæbe ved dem. Kristus ved, at også vi gennem evighedernes evighed skal være fuldstændi g rene, herlige og skønne, fulde af kærlighed og hellighed ham til ære og pris.

Så kan vi da, som en har sagt, tillidsfuldt sige til Gud:

"Jeg beder dig om, at du i det øjeblik, jeg falder, vil se mig, som jeg engang skal være i himlen, der, hvor jeg aldrig mere skal synde imod dig, men elske dig og uden ophør love og prise dit navn. Betragter du mig, som jeg er her på jorden, ser du en synder, som daglig støder an. Men betragter du mig, som jeg skal være i paradiset, ser du mig ren og retfærdig. SÅ se mig da i denne tilstand og vredes ikke over , at du i 30,40 eller 50 år - det er jo kun to eller tre sekunder af evigheden - må se mig ligge under for svaghed og skrøbelighed"

Dette er vor hemmelige visdom. Måtte den fylde, styrke og glæde vore hjerter, så at kærligheden til Frelseren bliver det første og største for os. Da skal denne kærlighed blive kilden til og kraften i den sande helliggørelse, thi "kærligheden udholder alt" og "kærlighed er lovens opfyldelse."

Forøg os, Gud, for din kærligheds skyld, i troen og kærligheden! Amen.

Glæden i Herren

Sand kristendom er ikke noget tungt og trist. Da apostelen Johannes skrev sit **1. Brev**, skrev han det, "**for at vor glæde kan være fuldkommen**" 1.

Johs. 1,4. Guds rige består, siger Paulus, i "**fred og glæde i Helligånden**" Rom. 14,17.

Og da Jesus skærtorsdag aften spiste påskelammet sammen med sine disciple, brugte han to gange udtrykket:

" - **for at jeres glæde kan blive fuldkommen**"

Herren selv ønsker, at hans disciple skal være glade. For os ligger der en herlig trøst i den tanke.

Glæden - både deres og hans - skulle være fuldkommen, siger Johannes. I sit **2. Brev** er han inde på det samme:

"Jeg håber at komme til jer og tale mundtligt med her, **for at vor glæde må være fuldkommen**"

Dette er ikke blot et fromt ønske, men noget, der har den allerstørste betydning. Vil nogen mene, at en apostels vigtigste opgave må være at kræve - og formane til - gudsfrygt, ydmyghed og gode

gerninger, og at sådan formaning er det, vi mest af alt trænger til, så tager han fejl. Og tænker nogen: "Om jeg er glad eller ej, det kan da kun angå mig selv personligt! Hvem skulle vel bekymre sig om det?" Så viser det blot, hvor lidt han forstår af det hele.

Johannes kender hemmeligheden i det, han skriver om. Han ved, at bor ikke glæden i hjertet, vil alle hans formaninger være meget lidt til nytte.

Han ved, at **"Herrens glæde er vor styrke"** Neh. 8,10. Kan han gøre sine disciple glade, så har han også gjort dem stærke og udholdende. David er inde på samme tanke, når han i **Salme 119** siger: **"Jeg vil løbe dine buds veje, thi du giver mit hjerte at ånde frit"** Og Paulus siger, at Guds fred skal bevare vore hjerter og vore tanker i Kristus Jesus. **Fil. 4,7.**

(s.74)

Så forstår vi, hvorfor vor bibel lægger så stor vægt på dette med glæden. Ingen har større grund til at glæde sig end Guds børn. "Hele deres liv burde med rette være idel fryd og glæde" Derfor

bør de heller ikke lade dagliglivets små problemer stjæle deres glæde. Den må stadig fylde deres hjerte. Ellers vil det snart sig som om efter andre glæder, for uden glæde kan det ikke leve. Sådan er hjertet. Kan det ikke nyde den hellige, himmelske glæde, vil snart de jordiske og syndige glæder fylde tomrummet derinde.

Et menneske, som ikke har sin skat og sin glæde i Gud, har heller ingen kraft til sejr over synden. Det ved den vakte, som arbejder på at forbedre sig, men endnu ikke har smagt troens fred og glæde. Og det ved en kristen, hos hvem trællesinde t atter tog overhånd, og som derfor har mistet sin glade frimodighed. Bekendelsen er forstummet, bønnerne er blevet en tung pligt og har mistet sin kraft, og hele det åndelige liv er blevet sløvt og slapt. Gode fortsætter er der nok af, men kraft til at føre dem igennem mangler. De alvorligste formaninger til gode gerninger bliver uden frugt, mens andre øver gode gerninger endda uden formaninger, fordi troens glæde er drivkraften i deres liv.

Her kan måske nogen ville bemærke: Glæden i Herren er en troens og Åndens frugt. Den kan man ikke tage af sig selv. Den kan ingen nok så velmente formaninger frembringe.

Det er sandt! Men også kærlighed, mildhed og ydmyghed er Åndens frugter, og alligevel formaner vi dertil i Guds ord. På samme måde formaner vi også til den Åndens frugt, der hedder glæde i Herren.

"Vær altid glade, thi det er Guds vilje med jer"

1. Tess. 5,16.

"Glæd jer altid i Herren" Fil. 4,4.

Derfor bør vi stræbe efter at eje denne glæde, mister vi **den**, mister vi også vor kraft.

Glæden er afhængig af de ydre forhold, vil en anden sige. Når jeg har grund til at være glad, så er jeg glad. Men hvordan (s.75) kan jeg være glad, når ulykken rammer mig og sorgen fylder mit sind?

Det er rigtigt, at så flygtig er al jordisk glæde. Men apostelen siger:

"Som bedrøvede, dog altid glade" 2. Kor. 6,10.

"Jeg har glæde i overflod midt i al vor trængsel"

2. Kor. 7,4. Og til os lyder hans opfordring:

"Glæd jer altid i Herren, jeg siger igen: Glæd jer!"

Guds børn kan eje glæden også midt i den dybeste sorg. Det betyder ikke, at de er blottet for følelse. Så længe de er her på jorden, kender også de til smerte.

Lyt til Asafs bekendelse i **Salme 73**:

"Så længe mit hjerte var bittert, og det nagede i mine nyrer, var jeg et dyr og fattede intet, jeg var for dig som kvæg" Men glædeskilden har han i behold: "Dog bliver jeg altid os dig, du holder mig fast om min højre; du leder mig med dit råd og tager mig siden bort i herlighed. Hvem har jeg i himlen? Og har jeg blot dig, da attrår jeg intet på jorden! Lad kun mit kød og mit hjerte vansmægte, Gud er mit hjertes klippe, min del forr evigt"

Men at formane en vantro til glæde i Herren er lige så frugtesløst som at ville få vand til at brænde. Han har heller ikke nogen som helst grund til at være glad. Han lever jo under den

Almægtiges vrede og haster mod den evige fortabelse. På ham passer ordene i **Jak. 5,1:**
"Klag og græd over den elendighed, som venter jer"

Apostelenes opfordring til glæde gælder dem, som af Guds nåde er født på ny, Guds børn, som eje den Almægtiges venskab. De har i sandhed grund til at glæde sig, også når sorger og ulykker rammer dem. Er de end ikke altid glade, så er de dog altid lykkelige - og derfor burde de altid være glade. Men ingen kristen er udlært i den kunst. Følelsen veksler som skyer på himlen, men dybere og varigere end den følbare glæde er **troens glæde**. Det er den, apostelen tænker på, når han siger: "Glæd jer altid!" Og hemmeligheden ved denne glæde ligger (s.76) i tilføjelsen: "**i Herren**"
"Ikke i sølv og guld, ikke i lyst og sang, ikke i helbred og styrke, ikke i kunst og visdom, ikke i magt og ære, ikke i venskab og gunst, ja ikke engang i gode gerninger og hellighed"

De ægte børn, som er under Guds Ånds tugt, får heller ikke lov til at glæde sig ret længe i noget af dette. Dels er det en farlig glæde, som drager

hjertet bort fra Herren. Han alene vil være sine børns sande glæde. Dels er det også en kort og usikker glæde. Den, der vil glædes **altid** - ja evindeligt - må glæde sig i **Herren**.

Af Jesu advarsel til disciplene ser vi, at glæden over Åndens gaver er en farlig glæde. De kom og fortalte med begejstring, at de i Jesu navn endog havde ud-drevet djævlene. Men Jesus svarede: **"Glæd jer ikke over, at ånderne er jer lydige, men glæd jer over, at jeres navne er indskrevet i himlene"** Luk. 10,20.

Og i Jeremias 9,23-24 advarer Herrens Ånd: **"Den vise rose sig ikke af sin visdom, den stærke ikke af sin styrke, den rige ikke af sin rigdom, men den, som vil rose sig, skal rose sig af at han har forstand til at kende mig"**

Herren, vor Gud er en nidkær Gud. Han tåler ikke, at hans brud har sit hjertes glæde i noget andet end i ham.

Denne onde verden kaldes med rette en jammerdal. Lidelse og sorg, nød og smerte er syndefaldets følger, og en kristen må her dele kår med alle

andre. Og ikke nok med det. Under Åndens tungt pines hans stadig af sin onde natur, sin urolige samvittighed og Satans gloende pile. Desuden forbitres hans liv af modstand og hån fra den store mængde, som lever uden Gud. Derfor er det så nødvendigt for en kristen at have sin glæde i Herren alene. Skal han bevare sin hjertefred og ikke gå træt på vejen, behøver han i sandhed overmenneskelig trøst. Bestandig må han fordybe sig i den lykke og rigdom, han ejer i Herren.

Paulus siger, at han ikke blot havde trøst, men glæde i overflod (s.77) midt i al sin trængsel. Hvordan er dette muligt? Vi har jo også ned gennem tiderne utallige eksempler på kristne, der med smil på læben og glæde i hjertet var villige til at lide tab på alt, ja, endog ofre deres eget liv. Hvordan får man et sind, der i den grad er løst fra og uafhængigt af alt jordisk, at al verdens ondskab og alle helvedes magter ikke formår at berøve det freden og glæden. Det sker kun ved at eje en lykke så stor, at den langt overskygger alt andet. Eje den ikke blot med sin forstand, men med sit hjerte, i levende tro og med fuld vished. Denne vished er Helligåndens værk. Derfor siger

også Paulus, at fred og glæde er Åndens frugter. Men disse frugter findes kun, hvor hjertet er fyldt af sin store lykke.

Lad os bruge et billede for at belyse dette:

En lykkelig brud er på vej til sin brudgom, som hun elsker højere end sit eget liv. Før han fæstede hende til brud, levede hun i den dybeste fattigdom og nød. Han er rig og fornem, og der venter hende nu sammen med ham et liv i rigdom, lykke og glæde. Er end rejsen besværlig - hun ænser det ikke. Lider hun tab på et eller andet - hun smiler kun. Mødes hun på vejen af vrede blikke eller onde ord - det forstyrrer ikke hendes glæde. Hendes brudgoms kærlighed er hende nok, og den lykke, hun ejer, fylder så helt hendes hjerte.

På samme måde, når det gælder vort forhold til Gud. Vort hjerte må være fyldt af den store, altoverskyggende lykke det er at eje den Almægtiges venskab, vide, at man er bestemt til evigt liv, er et Guds barn og en himmelens arving og udvalgt til brud for Herlighedens Herre. At kunne med hjertelig tillid læne sit hoved mod Frelserens bryst og med fuld trosvished sige: "Min

ven er min, og jeg er hans" Det kan gøre vor glæde fuldkommen. Ikke fuldkommen, som den engang skal være i himlen, men som vi i troen får lov at opleve den allerede her. Når alt, hvad vor frelser er og har, er vort, da kan vi med rette tale om **enfuldkommen glæde**.

(s.78)

Når således Johannes skrev sit brev, for at "vor glæde kan være fuldkommen," kan vi så gå ud fra, at han i brevet også taler om, hvad der ligger til grund for vor glæde. Allerede i den første linie i **kap. 1** finder vi en antydning af, hvori den dybeste kilde til trøst og glæde består. Apostelen begynder således: "**Det der var fra begyndelsen**"

Om end stormene raser, om end tiderne skifter - det, der var fra begyndelsen, er til evig tid vor faste borg. Det er kilden til en fred og glæde, der er uden lige, og som ikke kan rokkes. Hver fattigt og trist blev ikke livet for en kristen, hvis han ikke daglig havde dette for øje.

"Det, der var fra begyndelsen," var altså til, før verden blev skabt. Og i **vers 2** før vi at vide, hvad det er, apostelen taler om: "Livet blev åbenbaret -

det evige liv, som var hos Faderen "

Det er den samme apostel, som begynder sit evangelium således:

"I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. - Alt er blevet til ved det. - I det var liv, og livet var menneskenes lys. - Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os."

Apostelen vil allerførst påminde os om det evige og urokkelige i Guds nåde mod os i Kristus Jesus. Det er ikke noget nyt og ukendt, han forkynder. Tværtimod! Det er ældre end både himmel og jord. Thi før verdens grundvold blev lagt, har Gud udvalgt os i sin søn og besluttet, at han i tidens fylde ville sende ham til vor jord. Og den beslutning, Gud har fattet, står fast. Den kan aldrig i evighed ændres. "Sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke" og ingen magt på jorden formår at tilintetgøre eller forhindre det, Gud har besluttet. Han har skabt millioner af verdener og med sit almagtsord anvist dem deres baner. Skulle da nogen eller noget kunne rokke hans evige forsæt. Vel førte hans modstander, djævelen, synd og død ind i menneskets liv, men Gud lod ikke mennesket blive i døden uden håb og uden

redning. Livet, som var hos Faderen, måtte (s.70) åbenbares i kød og blive menneskenes lys, frelse og håb. Før verdens grundvold blev lagt, udvalgte Gud os i Kristus.

Hvad der end måtte hænde os, hvad vi end måtte føle og se hos os selv - Guds evige forsæt står fast. Mennesket er skabt i Guds billede til at være hans barn og arving. Før verdens grundvold blev lagt, blev grunden lagt til vor frelse. Vi er udvalgt i Kristus. Han skulle råde bod på syndefaldet, blive vor anden Adam, vor stedfortræder, vor frelses banebryder, for at hver og en, som i tro vender sig til ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. Derfor skabte Gud mennesket, skønt han forudså syndefaldet og den nød og elendighed, det ville føre med sig. Derfor blev også fra begyndelsen vor bolig i himlen gjort klar, og på den yderste dag skal vi møde indbydelsen af Kongens egen mund: "Kom hid, min faders velsignede! Arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold blev lagt" Men ikke nok med det. Også vor jordiske bolig blev indrettet med kongelig rigdom og pragt og forsynet med alt, hvad der kunne gavne og glæde os.

Således at fordybe sig i tanken om Guds evige bestemmelse med mennesket kan mægtigt glæde og styrke et sorgfuldt hjerte. Hvor ofte har ikke en nedslået og bedrøvet kristen fuldet trøst, når Guds Ånd gav ham at tænke som så: Du er jo dog et menneske! Og de tanker, gud har tænkt om mennesket, er sprunget lige ud af hans faderhjerte. Desuden er han den almægtige skaber. Aldrig kan du falde så dybt, at han ikke formår at oprejse dig.

Da vore første forældre syndede - de, som dog havde alle betingelser for at holde Guds bud - opsøgte han da ikke sine faldne børn med en faders forbarmende kærlighed? Og har han ikke givet os sin enbårne søn til broder og frelser? Det tyder dog ikke på ligegyldighed over for mennesket. Det vidner tværtimod om dyb og ægte faderkærlighed. Hvor meget godt vil ikke en sådan fader kunne gøre dig?

(s.80)

Men der er i særdeleshed to ting, der vil stjæle en kristens frimodighed og hindre ham i at tilegne sig denne trøst. Den ene er synden. Han kender Guds

vilje, men handler ikke desto mindre imod den - noget, som i høj grad må siges at være utilbørligt for en kristen. Det andet er hans hårde og kolde hjerte. Kunne han endda angre sin synd, blive rigtig sønderknust, bede flittigt og for alvor forbedre sig, kunne han måske gøre sig håb om Guds nåde. Men når han hverken kan angre, våge, eller bede, hvordan tør han da regne med at have en nådig Gud? -

Vor frelse står og falder ikke med for fuldkommenhed. Gjorde den det, var i tusinde gange fortabte. "Det, der var fra begyndelsen," gælder mere. Før verdens grundvold blev lagt, har Gud udvalgt os i Kristus. Vor udvælgelse grunder sig således ikke på noget hos os selv, Før vi blev født, før himmel og jord blev til, ja, før verdens grundvold endnu var lagt, udvalgte Gud os i Kristus til børn og arvinger. Det er da klart, at han ikke så på noget hos os, men ene og alene på Kristus. Var vor synd end tusind gange større, formåede den ikke at gøre denne udkårelse til intet og forhindre vor frelse. Dens grundvold er lagt på en så fast og urokkelig klippe, at hverken vor synd eller vort hjertes ondskab, ja ikke engang djævelens raseri

kan omstyrte den.

Vejer end din synd tungt i vægtskålen, så vejer det, Gud har gjort, dog tusind gange mere. Synes dit hjerte dig at være en afgrund af fordærvelse, så se på "det, der var fra begyndelsen" Mener du med din omvendelse, din anger og bøn at skulle gøre noget til din frelse, så kommer du for sent. Gud udvalgte os i Kristus, før verdens grundvold blev lagt. I Kristus udvalgte han os - ikke i dig eller mig eller nogen anden. Med Kristus har Gud gjort regnskabet op, og i Kristus er han forsonet. Så tidligt udvalgte han os, at intet menneske havde bedt ham om det eller kunne bevæge ham dertil ved nogen anger eller forbedring. Han gjorde det "ifølge sin egen viljesbeslutning til lov (s.81) og pris for sin nådes herlighed" Vor frelse er lige så fuldt og helt Guds eget værk, som skabelsen af universet var det.

Gud gør alt "for sin egen skyld"

Det var af denne evige trøstekilde, martyrerne havde drukket, når de med glæde gik pinsler og bål i møde. Den sandhed, at Guds søn var blevet menneske og de hans brødre og medarvinger,

beherskede dem aldeles. Den samme sandhed er for alle Guds børn den første og største grund for vor glæde i Herren. Vel er synden vort største onde, men denne nåde og glæde er endnu langt større.

Herom siger Luther i en prædiken over **Fil. 4,4**: "Eftersom vi lever omgivet af synd og meget andet ondt, som ængster og bedrøver os, så vil apostelen, at vi skal væbne os derimod. Om vi end til tider falder i synd, må glæden i Herren overgå sorgen over synden. Jeg gentager: Syndens natur er, at den fører sorg og en bævende samvittighed med sig. Dog skal vi lade glæden få overmagten og lade Kristus være stærkere end vore synder. Johannes siger jo: "Synder nogen, så har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige" og et andet sted: "Om end vort hjerte fordømmer os, så er Gud dog større end vort hjerte og kelder alt"

To ting er imidlertid nødvendige, for at denne velsignede trøst kan få magt over sorgen og styrke og glæde vore hjerter. Vi må eje den fulde vished om at være delagtige i det, Gud har gjort, og vi

må daglig betragte og fordybe os i det. Derom taler Johannes videre, når han siger:

"Det, vi har hørt, det, vi har set med vore egne øjne, det, vi skuede, og vore egne hænder følte på, ja, om livets ord, forkynder vi"

Der går en triumferende vished gennem dette Johannes'vidnesbyrd. Det er, som vil han sige:

"Det er ikke noget usikkert, jeg forkylder jer. Jeg har selv været til stede, set, hørt og oplevet det"

Johannes havde haft den lykke at ligge ved Jesu (s.82) bryst. Han havde vandret, hvilet og våget sammen med Jesus, han havde stået ved hans kors og været med, da han for til himmelen. Intet under da, at glæden hos Johannes var den bærende kraft både i tjenesten og i lidelsen. I hans **evangelium** er det øjenvidnet, der taler. I **kap. 1** siger han:

"Vi så hans herlighed, en herlighed, som den enbårne søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed" og når han i **kap. 19** fortæller, hvorledes der af Jesu gennemstungne side flød blod og vand ud, tilføjer han:

"Den, der har set det, har vidnet om det"

På samme måde aflægger Peter sit vidnesbyrd med øjenvidnets rolige overbevisning om dets sandhed.

"Det var ikke kløgtigt opdigtede fabler, vi fulgte," siger han, "da vi kundgjorde jer vor Herres Jesu Kristi kraft og hans komme, men vi havde selv været øjenvidner til hans guddommelighed. Thi han fik ære og herlighed af Guds Fader, da denne røst lød til ham fra den majestætiske herlighed: "Denne er min søn, den elskede; i ham har jeg velbehag" Denne røst hørte vi lyde fra himmelen, da vi var med ham på det hellige bjerg" 2. Pet. 1.

Men vi, der ikke med egne øjne har set alt dette - hvad har vi at bygge vor vished på? Gud ske lov! "Den, som tror på Guds Søn, har vidnesbyrdet i sig selv" Gud har ikke ladet sig selv være uden vidnesbyrd, og den, der ikke tror Guds vidnesbyrd, er med rette slået med blindhed, ligesom de vantro jøder på Jesu tid var det. De så hans gerninger lige så vel, som Johannes og Peter gjorde det, men så dog intet. Men den, som tror på Guds Søn, ser herlige ting. Han ser hos sig selv en ny skabning, lige så herlig og fuldkommen,

som Guds skabning fra begyndelsen var det. Han ser Guds ords sandhed bekræftet både i jødernes skæbne og i hedningernes vildfarelser. Han ser, hvorledes ordet om den korsfæstede forkyndes over den ganske jord, og har deri det kraftigste bevis for Jesu Kristi opstandelse.

Er ikke alt dette tilstrækkeligt? Men ikke alle har set det - kun (s.83) de, for hvem Gud vil åbenbare det. Kun ovenfra, fra lysenes fader, falder der lys over disse sandheder.

Det andet, Johannes har vil lægge os på sinde, er nødvendigheden af den daglige fornyelse. Uden den er det umuligt at bevare glæden i Herren. Ikke blot en gang for alle, men atter og atter igen må vi fordybe os i de evige sandheder, der ligger til grund for vor frelse. Det er hemmeligheden i deres liv, der bestandig er fyldt af denne glæde.

Her har vi også forklaringen på, hvorfor vore hjerter er så fattige på kraft, på glæde og fred. Alt andet betragter vi tusinde gange, blot ikke det, der giver liv og fred. Hvad gavner det os at høre og læse Guds ord, når vi samtidig har vore øjne rettet mod os selv. Det, vi daglig omgås og

beskæftiger os med, vil fylde vort hjerte og præge vort sind. Det er mange kristnes alvorlige svaghed, at de ser så lidt på det store og herlige, der alene formår at fylde deres hjerte med glæde og fred, og så meget på det, der kun skaber smerte og uro. Derfor bør vi hjælpe hverandre, formane og opmuntre hverandre til mere at omgås med og fordybe os i de rigdomme, vi ejer i Kristus. Anden vej til glæde og styrke findes ikke. Luther, den store doktor i teologien, hvis daglige beskæftigelse det var at granske og udlægge Guds ord, vidste intet andet råd til at fylde sin egen sjæls behov end det, enhver enfoldig kristen har: Han tog daglig for sig **de tre troens artikler**, de **ti Guds bud** samt nogle velkendte skriftord om **Kristus**, som han så for tusinde gang betragtede.

Gud hjælpe os til at gøre det samme. Så skal vi "**øse vand med glæde af frelsens kilder**"

Foreningen med Gud og alle de hellige

"Kom, så skal jeg vise dig bruden, Lammets hustru!"

Således sagde engelen til Johannes. **Åb. 21,9.** Måtte Guds Ånd gøre det samme med os, tage os ved hånden og vise os bruden, når vi nu vil samle vore tanker om foreningen og fællesskabet med **Gud og alle de hellige.** Dette er den anden uudtømmelige glædeskilde, Guds folk har.

Den første og dybeste var Guds oprindelige nåde, hvorved han udvalgte os i Kristus, før verdens grundvold blev lagt, og hvorved "det evige liv, som var hos Faderen", "Ordet", Guds enbårne søn, blev menneske, blev vor broder og stedfortræder. Til denne trøstekilde er der adgang for alt, hvad der hedder menneske, også for dem, der endnu lever borte fra Gud. Det, der var fra begyndelsen, står stadig ved magt. Nåden i Guds hjerte kan aldrig forandres, og vor udkårelse i Kristus kan aldrig rokkes. Den løsesum, Gud engang har godkendt, gælder til evig tid.

Den anden rige og uudtømmelige glædeskilde står kun åben for Guds børn. Det er et privilegium, der følger med, når ordet om den evige nåde i Guds hjerte modtages i tro. Apostelen siger:

"Det, vi har set og hørt, forkynnder vi også jer, for at også I må have fællesskab med os; og vort fællesskab er med Faderen og med hans søn, Jesus Kristus" 1. Johs. 1,3.

Her ser vi, hvad der er det egentlige i al sand kristendom: **forening og fællesskab med Gud**. Det var det, apostelen tilsigtede med sin forkyndelse. Det er det, der er kærnen og livet i al sand gudsfrygt. Det er paradiset genoprettet, det er himmeriget allerede (s.88) her på jord. Det er en kilde til usigelig glæde - og et emne til alvorlig selvprøvelse.

Vi vil først betragte vort fællesskab med Gud, fordi det er grundlaget for vort fællesskab indbyrdes.

Ordet "fællesskab" betyder **forening, delagtighed, samvær**. Og fællesskab med Gud og hans søn,

Jesus Kristus, indbefattes netop i disse tre ting: **forening** med Gud, **delagtighed** i hans rige og alle dets goder og det daglige, fortrolige **samvær** med ham.

Foreningen med Gud er en hemmelighed, der er skjult for vor fornuft, men dog lige så fuldt en virkelighed. Den grunder sig for det første på Guds evige bestemmelse med det menneske, han skabte. "Vi er af Guds slægt" siger apostelen i **Ap.g.17,29**. Men da foreningen med Gud blev afbrudt ved syndefaldet, blev der langt en ny og herligere grund. Guds søn blev menneske. I ham blev Gud og mennesket forenet i en person. Han skulle kaldes **Immanuel: Gud med os**. Dermed er mennesket ophøjet til en sådan ære og værdighed, at det kan være en Guds bolig og have fællesskab med ham.

Denne forening begynder, år et sønderknust hjerte hungrer og tørster efter Herre og hans retfærdighed . Da er hjertets dør åben, og "da vil jeg," siger Herren, "gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig" Når brudgommen søger bruden, og bruden søger sin brudgom, hvem

skulle da kunne hindre foreningen mellem de to?
Og Jesus siger i **Johs. 14,23**: "Om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord, og min fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og **tage bolig i ham**"

Han siger ikke, "Vi skal **gæste** ham," men "vi skal tage bolig i ham" Vor fornuft vægrer sig ved at tro det, og vore hjerter er alt for små og snævre til at kunne rumme noget så stort og herligt. Men Jesus har selv sagt det. Skulle vi da gøre ham til en løgner?

Forstår du egentlig ikke, hvorledes det kan være muligt, så tænk på, hvem **han** er, som siger det. Du forstår heller ikke, (s.89) hvorledes brødet og vinen i nadveren kan være Kristi legeme og blod. Maria kunne ikke forstå, hvorledes hun skulle kunne blive til moder til Guds søn. Men et eneste ord af engelen var nok til at fjerne hendes tvivl: "For Gud er ingenting umuligt".

Når nu det er den Almægtiges vilje og velbehag, at han vil bo og leve i sine børn på jorden, hvad er så lettere for ham end at gøre det. Jesus har flere gange talt om det samme. I **Johs. 15,4-5** siger han:

"Bliv i mig, så bliver jeg også i jer" og i **kap. 17** taler han til sin fader og siger: "Jeg i dem og du i mig - for at de må være fuldkommen et"

Kan noget være tydeligere? Allerede i det gamle testamente møder vi den almægtige Guds majestæti-ke ord: "I højhed og hellighed bor jeg, hos den knuste, i ånden bøjede" **Esajas 57,15**.

Paulus skriver i **2. Kor. 6,16**: "Vi er jo den levende Guds tempel, thi Gud har sagt: "Jeg vil bo og vandre iblandt dem"

Og i **1. Kor. 6,19**: "Ved I ikke, at jeres legeme er et tempel for Helligånden, som er i jer, og som I har fra Gud, og at I ikke tilhører jer selv?"

Det er gennem denne inderlige forening, at vi, som Peter siger, for "del i guddommelig natur." "Vort fællesskab er med Faderen og med hans søn, Jesus Kristus" En høj stilling og en store ære, men ofte så dybt skjult. I fristelsens stunder er det for fornuft og følelse den største urimelighed, at Kristus skulle bo i vort hjerte. Dog kan det ikke altid være skjult for os. Apostelen siger: "Mærker I ikke på jer selv, at Jesus Kristus er i jer? Ellers

står I ikke prøve"

Dermed siger han: Hvis Kristus virkelig bor i jer, må I vide det. Han kendes gennem sine virkninger.

"Den, som tror på Guds Søn, har vidnesbyrdet i sig selv" Den, som ikke har noget reelt bevis for, at han står i denne inderlige forening med Gud, skal vogte sig vel for at tage det for givet. Hvor Guds Ånd bor i hjertet, vil det ikke til stadighed kunne skjules. Giver han dig ikke altid et umiddelbart vidnesbyrd, så kendes han dog på sine virkninger.

(s.90)

Efter din gamle natur er du verdslig, egenkærlig og selvsikker, spørger hverken efter Guds vrede eller Guds kærlighed, har intet behov for Guds nåde, og intet ønske om hans nærværelse.

Elsker du derimod Gud, søger og sukker efter hans nåde og nærværelse, er du misfornøjet med dig selv og frygter for selvbedrag, er Kristus og hans forsoning blevet det største for dig, dit dybeste behov, dit eneste håb, din trøst og din glæde, har du gennem foreningen med ham fået et helligt sind, som elsker Guds vilje og gerne gør den, og som lider under alt urent og vanhelligt, så

er alt dette noget , der strider imod din gamle natur og derfor lige så meget et vidnesbyrd om, at Kristus bor i dig. Det samme gælder, når du oplever, at Ånden drager frem i lyset og straffer synd hos dig, også det, som intet menneske ser, f.eks. det hemmeligste selvbedrag.

Det er nødvendigt for en kristen at være opmærksom på disse vidnesbyrd. Ellers vil han - i stedet for at bygge på ordet - blive afhængig af følelser og indskydelser. Er du end til tider omgivet af det dybeste mørke, af vedvarende synd og fristelse, så lad ikke dette berøve dig din frimodighed. Du har vidnesbyrd om din nådestand, som vejer langt mere end dine skiftende følelser og erfaringer. Det er godt i de mørke tider at mindes apostelens ord: "**Jeres liv er skjult med Kristus i Gud**" Vore tanker, følelser og meninger er svingende og betyder intet. Kun hvad Herren selv har sagt, står fast. Og han siger: "Om nogen elsker mig" - altså ikke som farisæren er tilfreds med sig selv og fjendtlighedsindt mod evangeliet, men hungrer og tørster efter Guds nåde - "om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord; og min fader skal elske ham, og vi skal komme til

ham og tage bolig hos ham" Johs. 14,23.

Foreningen med Gud giver **delagtighed i hans rige** med alle dets goder og skatte. "I kendder jo vor Herres Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, da han var rig, for at I ved hans fattigdom skulle blive rige" 2. Kor. 8,9.

Ikke for sin egen (s.91) skyld blev han menneske, "født under loven," men for **vor skyld** og til **vort bedste**. I vort sted opfyldte han loven, og led straffen, som vi havde fortjent. "Den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham." Hvilket herligt bytte! Han tog vor synd og gav os sin retfærdighed i stedet. - Bruden var fattig og gældsunden, men brudgommen betalte, hvad hun skyldte, og gav hende del i sin rigdom.

Dette er evangeliets hovedindhold. Men det indeholder tillige, at enhver, som tror på Kristus og er blevet forenet med ham, i samme øjeblik er blevet delagtig i Kristi lydighed, hellighed og retfærdighed. Alt det, han vandt til os ved sin lidelse og død, bliver vort lige så fuldt, som havde vi selv gjort og lidt det, **hangjorde** og led. Han

gjorde det i vort sted, ikke for sin egen skyld, til han behøvede det ikke, For vor skyld blev han menneske, født under loven, og ofrede sig selv, "en retfærdig for uretfærdige" "Jeg helliger mig selv for dem," siger han **Johs. 17,19.**

Denne Kristi fortjeneste tilregnes en synder, der hungrer og tørster efter nåde, som hans egen fortjeneste fra det øjeblik, han med hjertets tro tilegner sig den. Af **den** kan han livet igennem rose sig og i **den** finde trøst mod sin daglige synd og usselhed..

Det er ikke tilstrækkeligt at **vide** dette, heller ikke at have **hørt** det selv nok så mange gange. Det må blive min personlige ejendom, hvis hjertet skal finde trøst og hvile deri. Først da giver det liv, og først da begynder den fortrolige omgang mellem bruden og brudgommen. Hvilken forunderlig trøst det er med hjertets tro at kunne sige:

"Alt mit her hans, og hans er mit. Min synd er hans synd, min nød er hans nød, men hans retfærdighed er min retfærdighed, hans lydighed min lydighed, hans blod min renhed, hans død mit liv. Lovet være hans navn! Mod min synd

sætter jeg hans retfærdighed, mod min kulde hans kærlighed, mod min svaghed hans styrke. - Er jeg syndig, så er Kristus (s.92) retfærdig, er jeg kold, så er Kristus varm, er jeg forsagt og ængstelig, så ved Kristus råd. **Kort sagt: alt hans er mit, og mit er hans"**

Også hans liv, hans herlighed og hans rigdomme bliver vi delagtige i. "Når vi er børn," siger apostelen, "er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger, så sandt vi lider med ham, så vi også kan herliggøres med ham" Rom. 8,17.

"Guds arvinger og Kristi medarvinger" kan det være muligt?

Er det ikke, hvad Peter kalder "kløgtigt opdigtede fabler?"

Vel ser vi, at Gud skabte mennesket til herre over og arvinger til alt det skabte. Vel forstår vi, at "kvindens sæd" skulle fuldkomment genoprette det, der gennem faldet var tabt. Vel hører vi Jesus selv sige til Faderen om sine svage disciple: "Den herlighed, du har givet mig, den har jeg givet

dem," og vel hører vi ham tale om sine brødre og sige: "Min fader og jeres fader, min Gud og jeres Gud" Alligevel formår vi ikke med forstand at fatte og begribe det.

"Guds arvinger og Kristi medarvinger" Det må være over al måde rige arvinger, de, der skal arve sammen med Kristus. Men det at være Guds børn er jo også det største af alt stort, og er vi Guds børn, er vi Kristi brødre og søstre, og er vi Kristi brødre, er vi også hans medarvinger. Er det end alt for stort til, at vi ret kan tro og fatte det, så er det dog Guds bestemmelse med os og hans egne ord derom.

At Guds egen søn fødtes som menneske og blev vor broder, er jo ikke mindre stort. Og det er dog en kendsgerning. Skønt vi ikke altid kan tro det, som vi ville, så er det dog lige sandt og vist, thi han, som har sagt det, hedder "Troværdig og Sanddru". Og når Jesus sagde: "Den herlighed, du har givet mig, den har jeg givet dem," så var det om mennesker, der endnu levede her på jorden, han sagde det. Den herlighed, de endnu ikke havde set, men som var gemt til dem i

himlene, var deres allerede her.

Men vi kan ikke her danne os nogen forestilling om denne arvs (s.93) størrelse og herlighed.

Johannes siger: "Nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive.

Men vi ved, at når han åbenbares, skal vi **blive ham lig**" -

Vort fællesskab med Gud fører også til **fortrolig omgang med ham**. Er jeg begyndt at tro disse herlige sandheder og har fået af Gud den ånd, der giver barnekår, kan jeg umuligt holde mig på afstand fra ham. Denne fortrolige omgang med vor frelser er som et barns omgang med sin fader, barnlig og tillidsfuld, men tillige hellig, kærlighedsfuld og lydhør. Har jeg forbrudt mig, angrer jeg det straks og beder om forladelse, men beholder lige fuldt den barnlige fortrolighed, omgås ham fortsat og ønsker kun det ene: at være hans.

Ligegyldigt, hvad barnet er beskæftiget med, så stiger der fra dets hjerte utallige og uudsigelige sukke på til Frelseren. Hans nåde og hans nærværelse er hjertets dybeste behov. Man

vandrer for hans åsyn, agter på hans mindste vink og søger i alt at være ham til behag. Derfor giver man også agt på hans ord og spørger ham til råds i alt, hvad man foretager sig. Det er paaradislivet om igen, så længe denne fortrolige omgang er varm og uforstyrret. Men gennem denne onde verden blæser tørre, kolde vinde, der afkøler sindet og drager det bort fra ham, der dog var vor sjæl kærest. Da bliver det nødvendigt at våge og tage vare på sit hjerte - "**thi fra hjertet udspringer livet**" - tage vare på barnets fortrolige omgang med sin Gud, thi dette er hjertet i al sand gudsfrygt. Lider dette skade, er det selve livet, der lider skade.

Djævelen, vor svorne fjende, vil altid på ny søge at få os til at betragte Guds hjertelag og nåde med mistænksomhed for derved at berøve os vor sjælefred og vor kraft. Derfor er det så vigtigt at opretholde den fortrolige omgang med Gud. Kommer uro og uvished som følge af synd, må vi straks haste til Gud, søge rensning i Jesu blod og tro ham, når han tilsiger os forladelse. Til en fortrolig omgang med Gud hører (s.94) også den daglige omvendelse, en ydmyg bekendelse af synd

og skrøbelighed og iklædning af Kristi retfærdighed. Daglig må Guds bud stå som rettesnor for vort liv - i særdeleshed budene om kærlighed og tro - daglig må Jesu hellige eksempel være bestemmende for vor vandel, og daglig må vi være lydhøre over for Helligåndens advarsler og formaninger. Ellers er vi selv skyld i, at freden forstyrres, og at Guds åsyn skjules for os. "Jeg har noget imod dig," siger Herren. Ofte gør han opmærksom derpå ved at vende sit ansigt fra os og unddrage os sin nåde og fred. Sker dette, må vi ransage os selv for at finde grunden og få forholdet i orden igen. Men da der klæber så megen synd og skrøbelighed ved os, at vor fred ofte af den grund vil forstyrres, må vi fremfor alt se til, at vi ikke mister den gode samvittighedsfrihed og hvile ved den uforskyldte nåde i Kristus og atter lader os spænde i trældoms åg.

Evangeliet må derfor uophørligt præges i hjertet, og aldrig må vi slå os til ro med en såret samvittighed. Vi må tale ud med vor frelser og få det gamle tillidsforhold oprettet igen. Men denne tillid må ikke grundes på følelsen. Da vil vi umuligt kunne holde ud i troen, thi nu som før

bruger Herren ofte den fremgangsmåde, at han skjuler sit ansigt for sine venner, også når han omfatter dem med den inderligste kærlighed.

Således handlede Jesus f.eks. med den kanaanæiske kvinde, da han stillede sig så afvisende over for alle hendes bønner, ja til sidst endog antydede, at hun var en hund, mens han samtidig glædede sig højlig over hendes tro. På samme måde med Maria Magdalena, da han sagde: "Rør ikke ved mig!" Og hvor hårdt blev ikke Job, Abraham og Josef prøvet. Ikke så sjældent får hans kæreste børn at erfare noget af dette. Da gælder det om ikke at lade sig forvirre, men sige til Gud: "Er det efter din vilje, at jeg skal tro uden at se, så ske din vilje! Jeg ved, du er den samme, enten du skjuler dig, eller jeg får lov at smage din kærlighed"

(s.95)

Vi har i fællesskabet med Faderen og med hans søn, Jesus Kristus, en kilde til usigelig glæde. Hvilken ubegribelig nåde og ære at stå i forening med Gud, være et med ham, have fællesskab med ham og kunne tale med ham om alt. Hvilken herlig trøst at have Kristi fortjeneste som

modvægt mod al vor synd og usselhed. Og hvilken rig arv vi har i vente, vi, som er Guds arvinger og Kristi medarvinger. Denne nåde, denne lykke er større, end nogen mennesketanke kan fatte og nogen mennesketunge finde ord for. Fik vi set det i hele dets fylde, ville vi ikke kunne leve for bare glæde. Vi ser det imidlertid ikke i dets fulde herlighed, indhyllet, som det er, i en tæt tåge af forblændelse, af jordelivets usselhed og vore egne synder og mangler. Men når **han** åbenbares, skal også dette blive åbenbaret.

Hvad betyder det da, om du skulle blive "verdens jubelnar og et udskud i alles øjne," når blot du har fælleskab med Gud. Det er en større ære end at være konge i et jordisk rige. Er du ensom og forladt af mennesker - **Gud** har taget bolig hos dig. Ser du hos dig selv ikke andet end skrøbelighed og synd - i **Guds** øjne er du retfærdig og ren, thi Kristi retfærdighed er din. Er du fattig i denne verden - du er dog over al måde rig, thi du er en Guds arving og en Jesu Kristi medarving. Herren siger selv: "Jeg kender din fattigdom - dog, du er rig!" **Åb. 2,9.**

Har vi fællesskab med Gud, har vi også fællesskab med alle de hellige. "For at også I må have fællesskab med os," siger apostelen. Vi mindes i denne forbindelse Jesu egne ord, når han i Johs. 17 beder for sine disciple og tilføjer: "Ikke alene for disse beder jeg, men også for dem, som ved deres ord kommer til tro på mig, at de alle må være et; ligesom du, Fader! I mig, og jeg i dig, at også de må være et i os"

Det skal alle være et - disciplene og alle dem, som ved deres ord skulle komme til troen - til alle tider og i alle lande, ja, indtil verdens ende. Er vi iblandt dem, der tror, så er vi indbefattet i hans bøn. Så er også vi blandt dem, der skal (s.96) være et med apostelen og med ham. Da er vi med i et broderskab så stort og underfuldt, at den foragt, vi måtte møde fra verdens side, bliver for intet at regne. Vel har vi ikke altid dette klart for os her, men engang skal den store skare fra hver en tidsalder og fra hvert et land samles, og da skal vi se Abraham, Isak og Jakob og alle profeterne, se Maria, "den velsignede blandt kvinder" se Paulus, "det udvalgte redskab," og mange andre. Da skal det, Jesus her siger, blive åbenbaret: De

skal alle være et.

Så er det da det ene fornødne, at vi ikke blot i det ydre synes at være med i dette fælleskab, men at vi i sandhed står i forening med Gud. Efter at **Johannes i vers 4.** har sagt, at han skriver dette, for at vor glæde kan være fuldkommen, fortsætter han:

"Og dette er det budskab, som vi har hørt af ham og forkynder jer, at **Gud er lys**, og der er slet intet mørke i ham. Hvis vi siger, vi har fællesskab med ham, og dog vandrer i mørket, så lyver vi og gør ikke sandheden"

Gud er lys! - Hellighedens og alvidenhedens strålende klare lys. "Der er slet intet mørke i ham" - ingen mørk vrå for den, der vil vandre i mørket. Alt ligger blottet og udbredt for hans øjne. "Hvis vi siger, vi har fællesskab med ham og dog vandrer i mørket, så lyver vi" Disse ord viser os, hvorfor Johannes her kun fremhæver denne ene side af Guds væsen, at **Gud er lys.**

Han vil mane til oprigtighed, advare mod hykleri, stille dem på prøve, der siger sig at have fælleskab med Gud, men ikke af hjertet har det. Hvilken

forfærdelig stilling at være i. Os selv kan vi måske for en tid føre bag lyset, andre mennesker måske også, men ikke Gud.

"Thi Gud er lys, og der er slet intet mørke i ham"
(Hellighedens og alvidenhedens strålende klare lys.)

En bestandig nåde

Dette er den tredje uudtømmelige kilde til Guds børns glæde.

Vi vil først gøre os klart, hvem det er, der har adgang til denne bestandige nåde, og det bliver da nødvendigt at skelne mellem to slags syndere.

Dette gør vi ud fra apostelens ord om dem, der vandrer i mørket, og dem, der vandrer i lyset.

"Gud er lys, og der er slet intet mørke i ham. Hvis vi siger vi har fællesskab med ham, og dog vandrer i mørket, så lyver vi og gør ikke sandheden. Men hvis vi vandrer i lyset, ligesom han er i lyst, så har vi fællesskab med hverandre, og Jesu, hans Søns blod renses os fra al synd"
1. Johs. 1,6-7.

Gud er lys! Han er hellighedens og retfærdighedens blændende lys, som ikke tåler eller tillader en eneste synd. Han er alvidenhedens lys, med øjne som flammende ild, for hvem ingen skabning er usynlig, og hvor hvem "natten er klar som dagen, mørket er som lyset"

Salme 139. hele vort inderste ligger blotlagt og udbredt for hans øjne. Han kender vore hemmeligste tanker, hører alle vore ord og ser alle vore gerninger. Og Gud er den hellige **nidkærheds brændende ild**. På samme tid, som de, der nærmer sig ham i oprigtighed, i ly af hans elskelige søn, mødes af hans kærlighed, er han mod al falskhed en fortærende ild. Kan der da tænkes noget forfærdeligere end at hykle over for Gud, lyve ham op i hans åbne øjne eller med forsæt gøre noget, der mishager ham.

Går dette op for os, forstår vi også, at det kald, vi er kaldet med, er et helligt kald. Vi forstår, at det lader sig ikke gøre på samme tid at have fælleskab med Gud og vandre i mørket. Da (s.100) vil det også blive os magtpåliggende at blive klar over, hvad det at vandre i mørket egentlig vil sige.

På dette spørgsmål skal vi vogte os for selv at give nogen forklaring. Vi må søge svaret i Guds ord. Ellers kommer vi let på afveje, enten til højre eller venstre, påføres unødigt bekymring eller trøster os med en falsk trøst.

Og svaret er ikke vanskeligt at finde. Apostelens ord her og i det følgende kapitel stemmer med det, Jesus selv siger i Johs. 3,20: "Enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres" Når et menneske ikke vil frem i lyset med sin synd, ikke vil bekende og slippe den, ikke ønsker at få den tilgivet eller blive den kvit - mon det ikke er at vandre i mørket? I 1. Johs. 1,8 læser vi følgende: "Hvis vi siger, at vi ikke har synd, så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke is os" og i vers 9 har vi modsætningen:

"Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renser os fra al uretfærdighed"

Den, der vil gøre krav på at have fælleskab med Gud, men samtidig vandrer i mørket, han er en hykler. Han dækker sig bag undskyldninger og unddrager sig opgøret med Gud. "Thi enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres"

Den egentlige årsag til denne vandring i mørket er et sovende, ulydigt og ubodfærdigt sind, som ikke

tager det, Gud har sagt, alvorligt. Når Gud i sit ord lader os vide både, hvad der er hans vilje, og hvad han har gjort til vor frelse, taler til os om genfødsel og helliggørelse, og vi dog fortsætter at leve et liv, der ikke er i overensstemmelse med ordet, da er grunden hertil forhærdelse og ringeagt for Gud.

Der findes også mennesker, som lever et meget fromt liv og tydeligt adskiller sig fra verden ved forskellige andagtsøvelser, kristelig virksomhed og smukke talemåder, men som alligevel vandrer i mørket. De lever ikke i "omvendelsen til Gud og troen (s.101) på vor Herre Jesus" , de har ingen brug for at fly hen til nådestolen med deres synd, og de er aldrig blevet født på ny. Disse mennesker driver gæk med den Almægtige, idet de foragter alt, hvad der tales om hjertets indre stilling til Gud.

Men Gud er lys. Hans øjne ser det, og han lader sig ikke spotte. Det skal **du** betænke, som aldrig er kommet igennem den snævre port, aldrig har været i syndenød og derfor aldrig har haft brug for det forløsende ord om syndernes forladelse.

Du, som vel i det ydre er begyndt at vandre en anden vej end før og lægger vægt på andagtsøvelser, bønner og gode gerninger, men aldrig har oplevet, at "hvor synden blev større, der blev nåden end mere overstrømmende rig" Din forbedring og din trøst har holdt trit med hinanden, fordi din trøst grundede sig på din forbedring. Dette er at drive gæk med Herren og foragte hans ord.

Du ved jo godt, at Guds ord lærer, at vejen til frelse går gennem genfødselens snævre port, og at Jesus udtrykkelig har sagt: **"Ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny"** Og dog frygter du ikke, men håber engang at komme derind.

Du hører de troende tale af erfaring om den nye fødsel, om syndenød, om tro og troens kendetegn, om fred og glæde i Helligånden og forstår, at det er en virkelighed for dem, men selv er du stum, så længe samtalen drejer sig om dette. Føres den derimod ind på gerninger, kristelig virksomhed og andre ydre forhold, så føler du dig straks på hjemlig grund - og endda håber du, at det skal gå dig godt, at at du skal komme ind i Guds rige.

Hvad Herren siger om den sag, går du let hen over. Dette er at vandre i mørket og ikke ville komme frem i lyset.

Det er dette, Jesus sigter til, når han fortæller om den mand, som kongen fandt **inde i bryllupssalen**, men uden bryllupstøj på, og som, da haan blev spurgt om grunden dertil, ikke vidste noget at svare. Alt andet kunne han sikkert tale med om, (s.102) men da han stilledes over for dette spørgsmål, hedder det blot: "**Men han tav!**"

"**Bind hænder og fødder på ham**" lød dommen. Da var det forbi med hans **gerninger** og **hansvandring**, som han havde sat så stor lid til, at han ikke behøvede Kristi retfærdighed bryllupsklædning. Og dernæst: "**Kast ham ud i mørket udenfor!**" I mørket havde han vandret i nådetiden her, og i mørket bliver han nu kastet ud.

Hvilken forfærdelig tanke: hele sit liv at pleje omgang med de troende, samles med dem om Guds ord og tage del i kristelig virksomhed - og så til sidst, når brudgommen kommer, blive forkastet for evigt, blot fordi man ikke har været

oprigtig over for Herren. Hvilken lykke, om du standsede og gav agt på Herrens advarsler og din stilling fra at være den selvretfærdige Simons blev den grædende synderindes ved Jesu fødder. **Luk. 7,37-47.**

Men djævelen er en tusindkunstner, når det gælder om at lede mennesker i fortabelsen. Der findes dem iblandt os, der bekender sig som kristne og virkelig også synes at have nogen erfaring i åndelige spørgsmål. De ved at fortælle både om deres vækkelse og deres omvendelse, de kan tale med både om lov og evangelium, om tro og helliggørelse, men vandrer ikke desto mindre i mørket. Det ses deraf, at de med frit mod øver mørkets gerninger. De vil ikke bøje sig for Guds dom over synden, men undskylder og forsvarer den. Johannes siger f.eks: "Den som siger, at han er i lyset og dog hader sin broder, er i mørket og vandrer i mørket, og han ved ikke, hvor han går hen, thi mørket har blindet hans øjne" **1.Johs. 2,9-11**

Nogle eksempler fra Bibelen kan give os en klarere forståelse af, hvad det vil sige at vandre i

mørket.

Judas var en af de tolv, men ikke desto mindre en tyv. Tilsyneladende var der ingen forskel på ham og de øvrige apostle, og intet i hans optræden tydede på, at han havde en dårlig samvittighed (s.103). Derfor var der heller ingen af de andre, der fandt på at rette mistanken imod Judas, da Jesus sagde: "En af jer vil forråde mig" De blev tværtimod tvivlrådige og spurgte - den ene efter den anden: "Det er dog vel ikke mig?" Kun en af dem forblev uberørt, og det var Judas. Ikke engang, da Jesus udtalte de forfærdelige ord: "**Ve det menneske, ved hvem**

Menneskesønnen bliver forrådt" viste han noget tegn på frygt eller anger. Et tydeligere billede af dem, der vandrer i mørket, kan vi næppe få. Om dem gælder det i sandhed, at "**mørket har blindet deres øjne**"

Peter fornægtede amme aften sin mester. Han blev til en løgn, svor og bandede, men et eneste blik fra Herren fik ham til at gå udenfor og græde bitterligt. Læg mærket til forskellen mellem ham og Judas. Begge var de faldet dybt. Men den ene

syndede med velberåd hu og kunne ikke engang gennem de forfærdeligste trusler vækkes til erkendelse af sin synd. Den anden blev i et svagt øjeblik overlistet af fristelsen og bragt til fald; men i sit hjerte var han stadig sin mester tro og angrede øjeblikkelig sin synd.

Endnu et eksempel: **Ananias** og **Safira** tilhørte den første kristne menighed. Ligesom flere af de andre inden for menigheden solgte de en ejendom og bragte apostlene pengene som deres bidrag til den fælles kasse. Imidlertid var de blevet enige om på forhånd at stikke noget af salgssummen til side. Men "**Gud er lys**" og hans ånd åbenbarede for Peter den hemmelighed, de troede ved forvaret. Tiden var kommet, da Herren ville give et advarende eksempel mod al hykleri inden for menigheden, både Ananias og senere hans hustru blev straffet med døden. Hvad havde de gjort? Jorden var jo deres, og pengene, de havde fået for den, følgelig også deres. Hvori bestod da deres synd? De havde **løjet**, sagde Peter. Men havde ikke Peter selv løjet, da han sagde: "Jeg kender ikke det menneske, I taler om" Og ham ser vi dog ikke falde død til jorden! (s.104)

"Hvorfor er I dog blevet enige om at friste Herrens Ånd?" siger Peter. Det var med fuldt overlæg, Ananias og Safira havde syndet. De lod sig heller ikke ved Peters ord bringe til erkendelse af deres synd.

Det er ikke synden, der skulle mellem dem, der vandrer i mørket, og dem, der vandrer i lyset. På det punkt er der desværre ofte kun ringe forskel. Alle har vi syndet og var ulykkeligt stillet, hvis ikke Kristi retfærdighed dækkede vor synd. Og hvad fristeler angår, har en kristen langt mere at kæmpe med end en vantro. Det er forskellen i sindelaget, der er det afgørende. Mens den ene lider under sin synd og næppe vover at tilegne sig evangeliets trøst, er den anden rolig og uberørt og søger blot at undskylde synden eller skjule den for menneskers øjne. Han tænker, som Sirak siger: "Hvem ser mig? Mørke er der rundt om mig, og væggen skjuler mig, og ingen ser mig; hvad frygter jeg for? Den Højeste vil ikke komme mine synder i hu" - Han "frygter for menneskers øjne og ved ikke, at Herrens øjne er ti tusinde gange klarere end solen og ser på alle menneskenes veje og skuer ind i lønlige steder"

Spørgsmålet drejer sig altså ikke om, hvorvidt vi er syndere eller ej, men om vi vil erkende og bekendte synden for Gud. Apostelen tilføjer jo: **"Hvis vi siger, at vi ikke har synd, så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os. Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renses os fra al uretfærdighed"** Netop i disse ord ligger forklaringen på, hvad det er at vandre i mørket og at vandre i lyset.

Vi er nu blevet klar over forskellen mellem de tog salgs syndere. De, der vandrer i lyset, tynges af deres synd, som træder desto skarpere frem, fordi den bestråles af lyset. Og dem siger apostelen, at de har bestandig renselse, bestandig soning og bestandig nåde for deres bestandige synd gennem et helligt og fuldt tilstrækkeligt sonemiddel: **Jesu Kristi, Guds søns blod.** (s.105)

Med disse ord er vi inde i det allerhelligste. De er grundlaget for, at vi med vor bestandige synd har en bestandig nåde og er genstand for Guds evige, uforanderlige kærlighed. Jesu Kristi hans søns, blod renses os fra al synd. Dette er kilden til

frelse, til trøst og til lægedom. Ingen mennesketanke kan fatte og ingen mennesketunge tolke højden dybden af den nåde, der ligger gemt i disse ord.

"Jesu Kristi, Guds søns, blod renses os fra al synd" Her ser vi ordet om kvindens sæd, der skulle knuse slangens hoved, gå i opfyldelse. Her har vi forklaringen på de utallige offerdyrs blod, der i det gamle testaments tid måtte flyde som forbillede på Jesu Kristi forsoningsblod. Da Herren ihjelslog alt førstefødt i Ægypten, var det til påskelammets blod, at løftet om frelse var knyttet. Det er pagtsblodet, for hvis skyld Herren vil "Slippe dine fanger ud, ja ud af den vandløse brønd" **Zak. 9,11.**

Så forstår vi da også bedre grunden til den mærkelige bestemmelse om blodet: **"Ingen af jer må nyde blod - thi jeg har givet jer det til brug på alteret til at skaffe jeres sjæle soning; til det er blodet, som skaffer soning, fordi det er sjælen"** Alt peger peger frem imod Kristi, Guds søns, dyrebare blod. Det er om blodet, den frelste skare for Lammets trone synger den nye sang: "Du blev

slagtet, og med dit blod har du til Gud købt mennesker af alle stammer og tungemål og folk og folkeslag" Og kendetegnet på dem, der alene kunne lære denne sang, var dette:

"De har tvættet deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod"

Når vi taler om Kristi blod, tænker vi i almindelighed på hans blodsudgydelse, hans lidelse og død. Men om selve blodet har Gud altså sagt dette ejendommelige, som vi ikke formår at udgrunde: "Jeg har givet jer blodet til at skaffe jeres sjæle soning, thi det er blodet, som skaffer soning, fordi det er sjælen"

"Du skal visselig dø" - således lød den første dom, Gud fældede på jord. Synden løn er døden. Retfærdigheden krævede (s.106) liv for liv. "Og der opnås ingen tilgivelse, uden at blod bliver udgydt" Hebr. 9,22. Det er også mærkeligt at se, at i loven om de forskellige ofringer er der intet, der omtales så udførligt og gives så mange regler for som blodet. Med Paulus må vi udbryde: "O, hvilket dyb af rigdom og visdom og indsigt hos Gud! Hvor uransagelige er ikke hans domme og

hans veje usporlige" At forstå alt er heller ikke nødvendigt, blot vi forstår og i tro tilegner os den sandhed, at om end vore synder var blodrøde, skal de ved **Kristi blod** blive hvide som sne. Da er vi "bestænkede på hjerterne og derved rensede fra en ond samvittighed" og kan med taknemmelighed prise ham, "som elsker os og har løst os af vore synder med sit blod"

Der er ingen af Guds ords sandheder, vi har så klart belyst og så fast bekræftet som denne. Først peger hele den gamle testamente både med ord og med billeder frem mod det blod, der alene kunne sone for sund. Og siden siger Jesus selv: "**Dette er mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse**" Er end vore synder mange og svære, vore hjerter mangelfuld, så har vi her noget, som vejer tusind fold mere: Herrens egne ord, når han siger: "**Mit blod udgydes for eder til syndernes forladelse. - Den, som æder mit kød og drikker mit blod, har evigt liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag**"

At gå ind under lovens dom med sin synd og virkelig erkende den som synd imod Gud og så på

samme tid tro Guds nåde og se sig rensset fra alle synder i Lammets blod - det er livets vanskeligste kunst. Troen er ikke så lige til en sag, som mange mener. Den, der har en dyb syndserkendelse og ønsker et eje Guds nåde, må lægge sig nøje på sinde, hvad her siges om Kristi blod som soning for synd. Desværre har vanens magt virket sløvende på os. Vi har hørt det så tit, at det har mistet sin frydefulde klang og sin evne til at gribe vore hjerter. Når derfor vor samvittighed ængstes, fordi hele vort væsen er besmittet (s.107) af synd - når vi hører Guds ords klare tale derom og derved føler dommen gå hen over vort liv - og når vi daglig står som skydeskive for djævelens gloende pile, så er det intet mindre end et Guds inder, om det lykkes os at bevare troens frimodighed. Fra vor side kræves der, at vi uafledigt og uden at skele til nogen af siderne holder blikket fæstet på det evigt gyldige soningsmiddel og under bøn om Åndens lys og vejledning giver agt på, hvad Gud har sagt derom i sit ord.

Thi som sagt: Hvor syndens magt er stor og hjertets ondskab uden grænser, bevares troen ikke uden kamp. Selv for den, der ikke har særlige

grove synder på sin samvittighed, men blot ser alt, hvad han tænker, taler og gør, besmittet af synd, koster det kamp at kunne tro Guds nåde. Værre end alt andet er endda ofte vort kolde, døde og falske hjerte, som i stedet for anger, tro og kærlighed til Gud kun huser kærlighed til synden, letsindighed og hykleri. Dertil kommer, at vi dybest set stadig er lovtrælle. Talen om gerninger og fortjeneste finder let genklang hos os, mens derimod talen om nåde klinger fremmed for vore øren. Intet under da, om der opstår brydninger, ja en kamp på liv og død i vor sjæl. Gud betragter vi blot som dommeren, den hellige og retfærdige, og alle hans løfter og tilsagn om nåde viser vi fra os. De kan umuligt gælde os, sådan som vi er.

Det eneste, der da holder at bygge på, er Guds evige rådslutning til vor frelse. Alt andet er som avner, der vejres bort af vinden. Og denne faste urokkelige beslutning finder vi udtrykt netop i de ord, vi har betragtet: "Hvis vi vandrer i lyset, ligesom har er i lyset, så har vi fælleskab med hverandre, og Jesu, hans søns, blod renses os fra al synd"

Hvad vejer mest - din synd, er den end aldrig så stor, eller disse ord? For at kunne lodde noget af dybden i dette vers vil vi betragte hvert udtryk for sig. Først, hvem den person er, der omtales.

Jesus Kristus - "kvindens sæd" , "Herrens salvede", (s.108) han, hvis oprindelse "er fra fordum, fra evigheds dage", men som dog fødtes i Betlehem, og om hvem englene bragte bud, da de forkyndte: "Eder er i dag en frelser født i Davids by" Han, om hvem det var sagt: "Du skal give ham navnet **Jesus**, thi han skal frelse sit folk fra dets synder"

Jesu Kristi blod - i sig selv et mægtigt ord med en mægtig virkning. Men der står noget endnu større og herligere, noget der i særlig grad giver udtryk for , hver betydningsfuld den person er, det drejer sig om: "**Jesu Kristi, Guds søns, blod**" **Guds søn!** Kan det være muligt, at Guds søn udgyder sit blod for os? Ja, er ikke det sandt, så findes der ikke et sandt ord i Bibelen. Tænk så på, hvad dette betyder. Den almægtige Gud, himmelens og jordens og menneskets skaber, har elsket verden så højt, at han lod sin egen søn iklæde sig vort kød og blod og blive vor broder og stedfortræder.

Gud gav os ikke en engel eller en helgen - det slog ikke til - men sin eneste søn, der var Faderen lig i guddomsmagt og herlighed.

Så inderligt er han - også som menneske - forenet med Gud, at hans blod i Skriften også kaldes **Gudsblod**. Paulus formaner menighedens ældste fra Efesus til at "vogte Guds kirke som han købte sig med sit eget blod" **Ap.g 20,28**. Det er en løsesum af ufattelig værdi. Himlene er hans hænders værk jorden og alt, hvad der er på den, har han skabt, og imod ham er folkene at regne "som en dråbe på spand, som fnug på vægt" **Esajas 40,15**. Så stor og ophøjet en person er det, der giver sit liv og sit blod for menneskers frelse. Havde han givet en eneste tåre. Eller var han blot en eneste gang gået i forbøn for os, skulle det synes os at være tilstrækkeligt. Men nej! Så stor var menneskets skyld, og så alvorligt var Guds retfærdighed blevet krænket, at intet mindre end midlerens liv og blod strakte til. Hvilken værdi må da ikke dette blod have for Gud. Guds søns sjælekval i Getsemane, hans tårer og blodige sved, de pinsler, hans hellige legeme måtte udstå, hans tornekrone, hans gennemborede (s.109)

hænder og fødder, hans angstråb, da mørket sænkede sig over hans sjæl, og hans forsmædelige død på korset - hvad betyder ikke alt dette for Faderen i himlen. Her har vi årsagen til, at Gud ingen synd ser **der**, hvor en synder nærmer sig ham i **Jesu** navn. På dette grundlag er det, at selv de største syndere har fået nåde. Intet andet end Jesu Kristi, Guds søns, blod har en sådan magt.

Om dette blod siger apostelen, at det renses os fra al synd. **Ikke**, at vi gennem det får **hjælp** til at blive renses, heller ikke, at det renses os fra **lysten** til synd, men at det renses os fra **synden**. Ikke blot en eller anden synd, men fra **al** synd. Men lærer ikke Skriften også, at Ånden renses os? Jo, men ikke i samme betydning, som Guds søns blod gør det. Havde her været tale om Ånden, så havde renselsen betegnet helliggørelsen, men her tales om **blodet**, soningsmidlet, og derfor om renselsen gennem soningen - skyldens udslettelse. Det var jo det, Jesus selv sagde om sit blod: "Det udgydes for jer **til syndernes forladelse**"

Hele verdens synder blev udslettet ved Kristi død. Apostelen siger udtrykkeligt, at "det var Gud,

som i Kristus forligte verden med sig selv, idet han ikke tilregnede dem deres overtrædelser" Derfor er Gud tilfredsstillet, og derfor kan hans sendebud bede på Kristi vegne: "Lad jer forlige med Gud!"

2. Kor. 5,19-20.

Heraf følger, at den, som er gået ind under Gud dom over synden og søger tilflugt ved nådesstolen - med andre ord: den som "vandrer i lyset" - han er i Guds øjne fuldkommen ren fra al sin synd for blodets skyld. Alt det syndige og urene, som stadig bor i hans kød og daglig giver sig udslag i tanker, ord og handlinger, skal aldrig tilregnes ham. Der er gennem blodet sket soning for hans synd, og han er ren. Derfor kunne Jesus sige om sine højst ufuldkomne disciple: "I er rene, **dog ikke alle**" Thi han vidste, at en af dem ville forråde ham. Det var (s.110) ham, som vandrede i mørket. De øvrige derimod var oprigtige, og derfor var de trods al deres svaghed, som samme aften skulle blottes så ynkeligt, **helt rene**. Og dette siger han, som har øjne som flammende ild, og som skal dømme på den yderste dag.

Kristi blod må åbenbart gælde mere i Guds øjne end i vore. Så stor værdi har det, at den, der er i Kristus, står fuldkommen ren for Gud, ligegyldigt, hvor megen synd og urenhed han ser hos sig selv. Vi ser og tror kun så lidt af blodets sonende kraft men i himlen, hos **Gud**, der har Jesu Kristi, hans søns, blod sin fulde værdi.

Johannes siger, at det renses fra **al synd**. Og når Skriften taler om synd, mener den virkelige synder, overtrædelser af Guds hellige lov. Ikke blot, som vi ofte er tilbøjelige til at mene, de små fejl og mangler, vi har. Derfor skal vi heller ikke undres eller taber modet, når vi opdager, at vi stadig forsynder os mod Guds lov, for hvad er vel synd andet end overtrædelse af loven. Og når det har kostet Gud så meget at sone vor synd - kostet hans søns blod - skulle virkningen deraf så ikke strække sig længere end til noget ubetydeligt småtteri? En sådan hjælp ville kun være en **halv** hjælp, og en halv hjælp bliver det samme **somingen** hjælp, hvis vi ikke selv har anden mulighed for frelse.

Jesus er en fuldkommen frelser. Luther siger:
"Han har sandelig ikke udgydt sit blod for tænke
og indbildte synder, men for sande og virkelige.
Ikke blot for små og ubetydelige, men for store og
grove. Og ikke blot for de synder, vi har sejret
over og taget afstand fra, men også for de stærke
og mægtige, som vi endnu ligger under for"

Hvordan skulle vi ellers få kraft til sejr over disse
under om ikke gennem forvisningen om, at også
de er sonet ved Jesu Kristi blod.

Vel taler Johannes om "en synd til døden" , og
siger, at med hensyn til den skal man ikke bede.
1. Johs. 5,16. Jesus talte om det samme. **Matt.**
12,31-32. Og af **Hebr. 6,5** ser vi, at (s.111)
årsagen til, at denne synd ikke kan forlades, er
den, at det er umuligt på ny at bringe dem til
omvendelse, der har begået den. Vender blot
mennesker sig til nådesstolen, finder han der
synden sonet og nåde i overflod, af hvad art
synden så er.

Endnu et ømtåligt spørgsmål står tilbage at
behandle. Går det an atter og atter at søge

tilgivelse for den samme synd? Gud kan vel ikke blive ved at tilgive synd, som jeg stadig på ny falder for fristelsen til?

At få klarhed i denne sag er af stor vigtighed. Det hele beror på din indstilling til synden. Holder du fast på den og har til hensigt at fortsætte i den - ligesom dem, der vandrer i mørket - da er du offer for et forfærdeligt selvbedrag, hvis du endda tror dig at leve under nåden. Da hedder det om dig: "Du har hverken lod eller del i dette ord, thi dit hjerte er ikke oprigtigt over for Gud" **Ap.G 8,21**. Er derimod dine gentagne fald for fristelsen til samme synd din største sorg, og du for hver gang går til Gud med den, så har du også lov til at regne med hans tilgivelse.

Når vi falder, er det kun en følge af, at synden stadig bor i vort kød og giver sig udslag i ord og handlinger, lige så snart vi ikke er på vagt imod den.

Hvem er det, Guds ord priser saligt? Ikke den som ingen synd har, men den, hvem ingen synd tilregnes. Disse skal ikke dømmes efter loven, men

lever i et rige, hvor nåden hersker. Har gælder ikke gerninger, hverken til frelse eller fordømmelse, men kun det ene: "Den, som har Sønnen, har livet" Det er et folk, hvis retfærdighed og hellighed for ud ikke består i noget som helst andet end i **Kristi blod**, som renses dem fra al synd.

Et folk, der lever under nåden, og som på samme tid er store syndere og fuldkommen hellige.

Apostelen siger jo, at vandrer vi i lyset, renses Jesu Kristi blod os fra al synd. Der står ikke "har renses", men "renses".(s.112) Det siger os, at vi stadig har synd, vi behøver renselse for, men også, at vi stadig får lov til at regne med nåden.

"Hvis vi siger, at vi ikke har synd, så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os" De, der er af sandhed, siger ikke: Vi har ingen synd. De ved, at de efter deres gamle natur stadig har et hjerte, der er fuldt af synd og urenhed. Det ville være lige så dåreagtigt at hævde muligheden af, at et menneske i sig selv skulle være uden synd, som at ville påstå, at Gud var faldet i synd. Det ville jo

stride mod selve menneskets væsen, ligesom det at synde ville stride mod **Guds væsen**.

Derfor sukker de troende stadig over deres synd, og derfor har de bestandig brug for den rensende blod. "Hvis vi bekender vore synder" tilføjer apostelen, "er Gud trofast og retfærdig, så han tilgiver os" Han tilregner os ikke vor synd, men ser os i Kristus fuldkommen rene og hellige, thi "Jesu Kristi, hans søns, blod renses os fra al synd"

Renset fra al synd! Hvem kan finde ord for den lykke og herlighed, det er at være i en sådan stilling. **Renset fra al synd!** Så urimeligt det lyder, og så ufatteligt det er for vor fornuft, er det dog en kendsgerning. Det er besluttet, sagt og gjort af Herren selv.

Priset og takket være hans navn, han, "som elsker os og har løst os af vore synder med sit blod!"

Guds folks borgerskab i himlen

Her på denne jord er vi gæster og fremmede. Vort hjem og vort rette fædreland har vi i himlen, "hvor Jesus gik ind som forløber for os," og hvor slægtninge og venner, som er gået forud, venter på os.

Ved siden af ordet om Kristus og formaningene til et kristeligt liv er ingen sandhed så vigtig at have for øje som denne. Vor jordiske natur vil stadig drage os nedad. Mange lever et sløvt og slapt kristenliv uden særlig iver i kampen for kronen. Andre bliver jordbundne og får kærlighed til denne verden, optaget, som de er, af at skabe sig et paradis hernede. Atter andre lever et tomt og trist liv. I verden finder de ingen glæde, og Guds børns glæde kender de kun meget lidt til, fordi de mangler den fulde vished både om Guds nåde og om den herlighed, der venter dem. Intet virker så svækkende som uvished i troen, og intet er så styrkende som fuld vished. Lad os derfor daglig bede Gud om vished og desuden undrersøge, hvordan de gamle hellige fik den trosvished, de

havde.

"Det borgersamfund, vi tilhører, er jo i himlene, og derfra venter vi også Herren Jesus Kristus som frelser; han skal forvandle vort fornedrelses-legeme og give det samme skikkelse som hans herligheds-legeme" Fil. 3,20-21.

Alene den faste overbevisning, hvormed apostelen taler, gør vort hjerte godt. Det er altså muligt allerede her at eje vished ikke blot om sin benådning, men også om det liv, der venter os i himlen. Når det så tilmed er Paulus, Gamaliels discipel, en mand med usædvanlig skarp forstand og tænkeevne, der udtaler sig på denne måde, så har han utvivlsomt også haft klare og tilstrækkelige (s.116) grunde for sin vished. Det er ved disse grunde, vi først og sidst skal fæste vor opmærksomhed. Så bliver det ikke bare flygtige blikke, vi kaster på vort herlige mål. Så ved vi, at det er en stor og reel virkelighed. Visheden derom styrker os i troen og håbet og betyder derved en kraft i vort liv.

Den sande kristendom er ikke et læresystem ved siden af andre systemer, uden forbindelse med det praktiske liv, som den forblindede verden ofte mener. Den er den mest underfulde "Guds kraft til frelse", som skaber nye mennesker, hvis hele væsen er præget og gennemtrængt af kristendommen's ånd. Derfor tilhører de allerede her det "borgersamfund i himlene", som apostelen taler om.

De vigtigste grunde herfor er følgende:

1. Visheden om, at vor borgerret i himlen allerede er vundet til os.
2. Den daglige erfaring af at eje en levende frelser.
3. Håbets blik på den **herlighed**, som Gud har bestemt for os.

I sine breve fra fængslet i Rom kalder Paulus sig en **fange**, men dog **fri**, undertrykt af verden, men dog triumferende over den. Ansigt til ansigt med døden er han fuld af glæde og frimodighed. Og til menigheden i Korint skriver han: " - ved ære og vanære, ved ondt rygte og godt rygte, som forførere og dog sandru, som tugtede - dog ikke

pint til døde, som bedrøvede - dog altid glade, som fattige - der dog gør mange rige, som de, der intet har og dog ejer alt" 2. Kor. 6,8-10.

Lyder dette ikke gådefuldt? Det må da være et højst ejendommeligt væsen, der kan udtrykke sig på den måde. Et sådant mærkeligt væsen er en sand kristen - undertrykt og dog triumferende - bedrøver og dog glad - fattig og dog overmåde rig - syndig og dog fuldkommen retfærdig - ussel og dog herlig - fremmed og udlænding på jorden, men med borgerret i himlen.

(s.117)

Også verden har sin glæde og sine fornøjelser. Men "græsset tørres og blomsten visner", og er det først forbi med den jordiske lykke, er det også forbi med glæden. For Paulus derimod står solen først op om aftenen, og når det mørkner hernede, svinger han sig op til lyset i Guds paradis. Han lever et dobbelt liv: som vandringsmand på jorden, men med borgerret i himlen, og hele sit hjerte har han i dette sit rette fædreland.

"Det borgersamfund, vi tilhører, er i himlen," siger han. Det er i himlen - ikke: "det skal blive".

Det, Paulus her taler om, er noget helt andet end det, verden forstår ved håbet om et liv efter dette. Allerede nu, mens han er her på jorden, ved han sig at være en himmelborger.

Men hvorfor havde Paulus denne sin trosvished? Jo, han kendte Kristus. Kristus, som sagde om sig selv: "Jeg udgik fra Faderen og er kommet til verden" Kristus, der gik bort for at berede sine venner en plads i sin faders hus, og som, da disciplene spurgte ham om vejen dertil, svarede: "Jeg er vejen og sandheden og livet" Kristus, som, da de bad ham vise dem Faderen, kunne sige: "Den, som har set mig, har set Faderen" Kristus, på hvis almagtsord de blinde så, de døve hørte, de døvstumme talte og de døde stod op. Han, som uddrev djævle, tilgav synder og bød over naturens kræfter. Kristus, der til sidst selv brød dødens bånd og opstod af graven med et forklaret legeme.

Det var i særdeleshed dette sidste - Kristi opstandelse fra de døde - der fyldte apostelene med den frydefulde vished om, at deres tro ikke var forgæves. Paulus skriver: "Hvis Kristus ikke

er opstået, så er jeres tro forgæves, så er I endnu stadig i jeres synder" 1. Kor. 15,17. Og så gammelt og forslidt denne budskab end er for vor tanke, har det endnu i dag en underfuld kraft, når der ret falder lys over det. Lad os standse et øjeblik for det og tænke efter.

Er det sandt, at den, der gav sit liv på korsets træ, var sand Gud? Er det sandt, at "det var Gud som (s.118) i Kristus forligte verden med sig selv?" Da siger jeg: Er Kristus opstået, efter at han beviseligt var død og i graven holdtes under sikker bevogtning, da behøver jeg ikke vide mere for at være klar over, hvem han var, hvilken værdi **hans blod** har for Gud, og hvilke tanker **Gud** har tænkt med mennesket. Er **Kristus** opstået - var det **Gud selv**, der skjulte sig under hans marterskikkelse - er **Guds blod** udgydt for os - da har jeg set Gud ansigt til ansigt, og min sjæl er frelst. Da bortvejres mine synder som støv for stormen, og da skal også jeg få min plads i den lovsyngende skare for Lammets trone.

Intet under, at de, der havde set den opstandne frelser og været ham så nær, at de kunne røre ved sårene i hans hænder og i hans side, kunne tale

med denne frydefulde vished. Og intet under, at de med glæde udsatte sig for pinsler og død for hans vidnesbyrds skyld.

Vi ser her bort fra, hvad Åndens lys og vidnesbyrd betyder, og fæster os blot ved en eneste ting: Bærer ikke kristendommen i sig selv det store, guddommelige bevis for sin sandhed? Ville ellers disciplene, da deres mester var faldet i fjendernes hånd og havde lidt korsets forsmædelige død, have fortsat med at frembære budsskabet om ham? Og er det ikke netop det særlige ved kristendommen, at den har vundet udbredelse på trods af foragt og forfølgelse, ja, trods pinsler og død, og ikke med sværdet som f.eks. Muhameds lære (Islam).

Kristus havde lovet sine efterfølgere et stort og herligt rige, men fandt selv sin død for fjendehånd. Hvis ikke han var opstået igen og hans opstandelse fuldgyldig bevist for hans disciple, ville næppe nogen af dem have åbnet sin mund til at sige noget godt om ham og langt mindre ladet sig forfølge, mishandle og dræbe for hans skyld. De ville tværtimod have forbandet

ham som en bedrager. Før hans død kunne en af de tolv blive en forræder (s.119), og en anden, skønt han af hjertet var sin mester tro, af menneskefrygt forledes til at fornægte ham. Men efter hans død er det ikke muligt at bringe nogen af dem til frafald eller fornægtelse. Da kan den før så svage Peter glæde sig, når han bliver pisket for Kristi skyld - glæde sig over, at han er agtet værdig til at lide for sin guddommelige herre og frelser.

Før Kristi død var frugten af hans egen herlige forkyndelse gennem hele tre år kun en lille flok svage disciple. **Efter Kristi død** vandtes ved en eneste prædiken af Peter 3000. Hvad var grunden til, at ordet nu havde en så mægtig virkning? Ganske enkelt den, at det var Kristi opstandelse, Peter forkyndte.

Jesus havde selv gentagne gange forudsagt sin opstandelse. Han havde givet store løfter om et evigt rige og om sejr over alle fjender. Imidlertid var det fjenderne, der fik ham i deres vold, så han dør en forbryderes død midt mellem to røvere. Er da ikke hans disciples vidnesbyrd og den magt,

der viste sig at ligge i deres vidnesbyrd, det bedste bevis for, at det, han havde lovet, var gået i opfyldelse. **Han er virkelig opstanden.** Det var dette, der gjorde apostelene så sikre og glade i deres tro. Og det var om dette, Paulus skrev: "Hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves"

Men Paulus siger videre: "Så er I endnu stadig i jeres synder" Vort onde, vantro hjerte vil indbilde os, at vi er i vore synder, enten Kristus er opstået eller ej. Men når Paulus her siger, at vi har lov at slutte, at **er Kristus opstået, så er vi ikke i vore synder.** Det var dette, apostelene havde forstået, og bevidstheden herom fyldte deres hjerter med glæde og gav dem kraft.

For de første kristne var der heller ingen tvivl om, hvad Jesu soningsdød og opstandelse betød for deres frelse. De havde det ikke som vi, der nok tror, at Guds Søn har udgydt sit blod for os, men samtidig tænker med ængstelse på, hvordan vi selv (s.120) skal klare at blive befriet for vore synder. De havde forstået, at **er Kristus opstået, da er vor tro ikke tom, og vi er ikke i vore synder.**

Da er alle menneskers synder bortskaffet og udslettet, og alle de, som tror på Kristus, for altid fri for anklage og dom. Men er Kristus ikke opstået, da er vi endnu stadig i vore synder, da står vi under lovens vilkår og må selv sørge for at blive forligt med Gud.

Hvilken rigdom den troende ejer i Kristus: han er fri for lovens krav og lovens dom, hans synder tilregnes ham ikke, og han rammes ikke af Guds vrede. Han har adgang til en evig nåde og arveret til himlen og det evige liv. Intet af dette har han fortjent, fuld af synd og uværdighed som han er. Alt er en gave fra ham, der blev "givet hen for vore overtrædelsers skyld og opvakt for vor retfærdiggørelses skyld" **Rom. 4,25.**

Efter at Paulus havde stiftet bekendtskab med denne herre og frelser, kunne han med fuld fortrøstning sige: "Det borgersamfund, vi tilhører, er i himlene" Da vidste han, at han gennem Jesus havde fået igen, hvad der i syndefaldet var tabt: **barneret hos Gud og borgerret i himlen.**

Deraf følger, at alle, der står i samme forhold til Frelseren, som Paulus gjorde, ejer de samme rettigheder som han. Købt med det samme blod burde de derfor også eje samme trøsterige vished. Vel er vort liv "skjult med Kristus i Gud" Vi ser ikke det, vi ejer i himlen, i sin fulde herlighed, så længe vi er her på jord, men derfor er det lige så fuldt en virkelighed. Er det nat hernede - hist oppe stråler dagen lys og klar. Er vejen ujævn og tornestrøet - vi er på pilgrimsfærd til vort rette fædreland.

Der venter vore venner, som gik forud, på gensynets glæde, og der skal vi møde vennen fremfor andre venner, vor frelser selv. Dette er ikke skøn poesi, men salig virkelighed. Jesu Kristi offerdød og indgang i det allerhelligste ligger til grund for den.

"Så er I da ikke længer fremmede og udlændinge," siger apostelen, "men I er **de helliges medborgere og Guds husfæller**" Ef. 2,19 (s.121) Og her er ingen forskel, ingen personanseelse. Alle er de syndere, men så mange, som tror på Kristus og har sin eneste trøst i ham, som retfærdiggør den ugudelige, står rene og retfærdige for Gud.

Synderinden i Simons hus såvel som jomfru Maria, røveren på korset såvel som Paulus. Thi "Gud, som er rig på barmhjertighed, har på grund af den store kærlighed, hvormed han elskede os, gjort os levende med Kristus, os, som var døde på grund af vore overtrædelser - af nåde er I frelst! Ja, han har opvakt os med ham og givet os plads med ham i den himmelske verden, i Kristus Jesus" Ef. 2,4-6.

Det rige, hvor vi har borgerret, er i **himlene**. "Derfra venter vi også Herren Jesus Kristus som frelser" Vi venter ikke blot på den store dag, da han skal komme synligt, men vi venter ham daglig. Har vi fået den ånd, som giver barnekår, så taler vi fortroligt med Gud som et barn med sin fader. Og kan vi i vor svaghed ikke altid dette, så er der dog i vort hjerte et begær og en længsel efter Herren. Dette er netop kendetegnet på Guds børn. Frelserens nåde og nærværelse er deres daglige behov, og deres venten efter ham er det nye menneskes åndedræt. Herren lader ikke sine venner vente forgæves. Han siger selv: "Om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord, og min fader skal elske ham, og vi skal komme til

ham og tage bolig hos ham" Johs. 14,23.

Men nu må ikke regne med, at hans nærværelse altid vil være følbar. Det er jo netop det karakteristiske for hans opdragelse af os, at han skjuler sig, så vi tror ham langt borte og føler os fuldstændig i de onde magters vold. Da sukker vi : "Herren har svigtet mig, Herren har glemmt mig!" Da går bruden i nattens mørke og søger efter den, hendes sjæl har kær, og Maria græder ved den tomme grav, fordi hendes herre er borte. Det er dette, Jesus taler om, når han siger: "Om en liden stund ser I mig ikke længere," og "I skal græde og klage"

Det vil altid forekomme dig, som om det er for bestandig, han (s.122) har slået hånden af dig, og at dette skyldes en eller anden synd eller utroskab fra din side. Ellers ville det heller ikke blive den øvelse for din tro, din bøn og din søgen efter Herren, som var hensigtet med det. Men glem aldrig, at det hører med til hans opdragelse af os, at han sådan skjuler sig. Lige så vist, som Herren selv siger til Zion: "Jeg forlod dig et lille øjeblik, men favner dig i stor barmhjertighed," og lige så

lidt, som Jesus kunne vedblive at holde sig skjult for den grædende Maria ved graven eller for de to disciple på vejen til Emmaus, som troede, at de havde mistet ham for evigt, lige så umuligt er det, at nogen kan blive til skamme, som søger efter Herren og råber til ham dag og nat. Det ville stride mod selv Guds væsen. Vel fører han ofte sine underligt, men altid med evig trofasthed.

Når Jesus i Luk. 18,1-8 taler om enken og den uretfærdige dommer og i Luk. 11,5-9 om vennen, der kommer ved midnatstid for at låne brød, så vil han med disse lignelser bringe os til at indse, at det er umuligt for hans faderhjerter at unddrage en nødstedt sjæl sin hjælp. Men ofte må vi en tid lang nøjes med blot at tro hans ord, thi hans hensigt med prøvelsen var jo netop, at troen skulle øves. Den, der vil holde fast ved Herren, må være forberedt på at blødes i mange vande og tørres i mange slags vejr. På denne måde dannes de, der har borgerret i himlen, for evighedslevet, der venter dem.

Endnu oftere prøves dog vor tro på den måde, at vi synes blottet for enhver følelse. Vi har ingen

erfaringer hverken af sorg eller af trøst, hverken af synd eller af nåde. Den stilhed og ro, der hersker i vor sjæl, synes os at være dødens ro, og vi frygter for, at hele vort åndelige liv er udslukket. Dette er for en vågen og oprigtig kristen den allersværeste prøvelse. Men netop denne frygt for en hemmelig død er det bedste værn imod den og det kraftigste bevis for, at livet er i behold. De derimod, som aldrig kender til frygt, hvad dette angår, har al mulig grund til at frygte.

(s.123)

Men hvor underligt Herren end fører os - **altid** kan han dog ikke være skjult. "Ny kraft får de, der håber på Herren" **Esajas 40,31**. Tid efter anden får vi se hans herlighed og nyde hans nærværelse, så vi fyldes af undrende glæde over vor underlige, men trofaste Gud. Og vi, som troede, at Herren fuldstændig havde glemt os. Nu kan vi takke også for den tid, da han skjulte sig, og for den bedrøvelse, der da fyldte vor sjæl.

De, der endnu kun er **børn** i Kristus, rammes i almindelighed ikke af så dybtgående og langvarige

prøvelser som de mere modne kristne. Også deres tro bliver prøvet, men de har endnu brudgommen hos sig, og Herrens nåde og nærværelse er mere følbare. De omgås med ham som børn med deres fader og taler fortroligt med ham om alt. Hver morgen lyder det:

"Herre, kom!" Og ham kommer. "Jeg behøver hjælp!" Og Herren hjælper. Atter er der noget, vi mangler. "Giv os det, Herre!" Og vi får det. - En storm rejser sig. "Herre, byd den at lægge sig!" Stormen lægger sig, eller den kaster os til Jesu fødder, og vi bjerges på den måde igennem. En uventet velsignelse tilflyder os. Straks ved vi, hvor den kommer fra. Den er fra Herren, og glade takker vi ham for den. En ulykke rammer os. "Hjælp os, o Herre!" "Den, jeg elsker, tugter jeg!" lyder det i vort hjerte, og straks sænker stilheden sig derinde - Vi falder i synd "Tilgiv mig, Frelser, tilgiv mig for din egen skyld!" "Din misgerning sletter jeg ud, jeg, jeg for min egen skyld," svarer han, og vor sjæl er trøstet. En fristelse møder os. "Herre, frelse mig! Skån mig!" Og på underfuld måde sender vor trofaste Gud os hjælp.

Det er vort livs lykkeligste stunder, når vi får lov at opleve sådanne vekslende erfaringer. Da føler vi, at Herren er nær som en levende og altid trofast hjælper. Vi hører lyden af hans fodtrin og ser et glimt af hans hånd, når vejen frem ligger i mørke for os. Da er det let at tro, at han, som så trofast har fulgt os gennem livet, heller ikke vil slippe os i døden. Han forlod jo (s.124) ikke sin himmel, blev vor broder og ofrede sit liv alene for, at vi her på jorden skulle eje hans nåde og nyde hans selskab. Alt, hvad han indtil nu har gjort for os, tjener som bevis for, at han har tiltænkt os noget mere: **et evigt liv i himmelen.** Der skal vi se ham, som han er, ansigt til ansigt. Han har jo selv sagt: "Jeg kommer igen og tager jer til mig - at I må skue min herlighed - den herlighed, jeg havde hos Faderen, før verden blev til" **Johs. 17.**

"Det borgersamfund, vi tilhører, er i himlene, og derfra venter vi også **Herren Jesus Kristus som frelser**, han skal forvandle vort fornedreles-legeme og give det samme skikkelse som hans herligheds-legeme ved den kraft, hvormed han kan underlægge sig alt"

Disse ord siger os, at vi har herlige ting i vente. Vi venter Herren Jesus Kristus som frelser, venter at han skal forvandle os til lighed med sig selv. Da kan gerne al jordens glæde tages fra os - vi er dog over al måde lykkelige i vor forventning af den herlige dag, da Guds basun skal lyde, og Herren skal komme med sine mægtige engle for at vise sig "herlig i sine hellige og underfuld i alle, der blev troende" Da er det forbi med al jordelivets ufuldkommenhed, forbi med synd og sorg, med uvished og angst. Vi skal se ham, som han er, den trofaste frelser, som usynlig har fulgt os gennem livet, hørt vore bønner, tilgivet vore synder og været vor hjælp i al vor nød.

Det er umuligt at forestille sig, hvad det skal blive, når han, som allerede i skabelsen viste sig så stor i magt og herlighed, vil bruge denne sin magt til at gøre sine venner glade og lykkelige. Allerede her kan et øjeblikks følbart fornemmelse af hans nåde fylde vore hjerter med fryd. Hvad bliver det da ikke, når tiden er inde til, at vi skal tage i besiddelse og nyde **det**, vi her ejede i tro.

Ikke nok med, at vor sjæl skal nyde herligheden og saligheden derhjemme hos Gud. Også vort skrøbelige legeme skal forvandles. (s.125)

Hvordan kan det være muligt? Spørger du. "Ved den kraft, hvormed han kan underlægge sig alt," svarer apostelen. Og som forklaring på, hvordan vort legemes opstandelse skal gå for sig, minder han os om det opstandelsens under, vi år for år ser for vore øjne, når sæden, der lægges i jorden, spirer og vokser op.

"Hvad end du sår," siger han, "du sår ikke den plante, der senere kommer op, men en nøgent korn, enten det nu er hvede eller af anden art. Men Gud giver det et legeme efter sin vilje og hver sædart sit særlige legeme" **1. Kor. 15,37-38.**

Vor nådige Gud, som vidste, hvordan vor fornuft ville opføre sig over for opstandelsens gåde, har her anskueliggjort det for vore øjne. Sædemanden lægger sæden i jorden, når den belejlige tid er inde, og for os ser det ud, som om sæden var bortkastet og gået til spilde. Hvis ikke vi var så vant til om foråret at se det spire og grønnes

derude i naturen, ville der være lige så god grund til at bekymre sig for denne sæds skæbne som til at undres over, hvorvidt det legeme, der er lagt i jorden, atter kan opstå.

Hvor mange eksempler på Guds almagt har vi ikke set, og dog er vi klar til at gøre ham til løgner, så snart han taler om noget, som vi ikke forstår, og som vi ikke evner. Han, som skænker selv det ubetydelige hvedekorn en opstandelsesdag, skulle han ikke gøre det samme med det kostbare og mest underfulde, han har skabt: **menneskets legeme**. Det, som har nydt den ære at være den skikkelse, hvori Guds egen søn fremtrådte på jord, og som er genløst med hans blod lige så fuldt som sjælen. Skulle han lade dette frøkorn, som har kostet ham så meget, gå til grunde for bestandigt?

Nej! - de, "**der sover under mulde**, skal vågne, nogle til evigt liv, andre til skam, til evig afsky"
Daniel 12,2.

Spørger vi nu - med henblik på de troende - med apostelens ord: "Hvad slags legeme kommer de med?"

Så lyder svaret: (s.126) "Han skal forvandle vort fornedrelses-legeme og give det samme skikkelse som hans herligheds-legeme" Kan der tænkes noget større og herligere. Johannes siger det samme:

"I elskede, nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive. Men vi ved, at når han åbenbares, **skal vi blive ham lige**"
1.Johs. 3,2.

Og i 1.Kor. 15. siger Paulus: "Der er himmelske legemer, og der er jordiske legemer, men de himmelskes glans er af en art, de jordiskes af en anden. Solen har sin glans, månen har sin glans og stjernerne igen deres glans: stjerne er forskellig fra stjerne i glans. Således er det også med de dødes opstandelse, hvad der sås i forkrænkelighed, opstår i uforkrænkelighed, hvad der sås i vanære, opstår i herlighed, hvad der sås i svaghed, opstår i kraft. Det første menneske, Adam, blev til en levende sjæl, den sidste Adam blev til en levendegørende ånd. - Det første menneske var af jord, jordisk, det andet menneske er fra himmelen. Som den jordiske var, sådan er også de jordiske, og som den himmelske er, sådan er også

de himmelske. Og ligesom vi har båret den jordiskes billede, således skal vi også bære den himmelskes billede!"

At vi har båret den jordiskes (Adams) billede, er en sørgelig kendsgerning, som ofte har forbitret os vort liv. At vi engang skal bære den himmelskes billede, er lige så fuldt en virkelighed - en så stor og herlig virkelighed, at vi undrende spørger: Er det virkelig muligt?

Det er muligt, fordi Kristus kom og "blev sine brødre lig" Så skal også de blive ham lig. Han blev sandt menneske og vor medborger på jorden, og vi skal få del i guddommelig natur og blive hans medborgere i himlen. Så fuldt og helt var han menneskesøn, at hans slægtregister ligesom vort regnes fra Adam. Så nøje er hans historie knyttet til vor, at den ikke er afsluttet, før vi, forvandlede til lighed med ham, er hjemme hos Herren. "O, dyb af rigdom og visdom og indsigt hos Gud! Hvor (s.127) uransagelige er ikke hans domme og hvor usporlige hans veje" **Rom. 11,33.**

Vor største hindring for at kunne tro dette er vor uværdighed, vore synder og vore mangler. Vor egentlige trøst herimod må vi finde i evangeliet. Men det er også værd at lægge mærke til, at selv i Kristi slægtregister (Matt. 1,1-16) findes navne på mennesker, som vi med god grund kan kalde for syndere og synderinder. Det siger os, at det var til syndere, Kristus var sendt, og at han kom for at blivesynderes frelser og hjælper.

Om dette har Luther i en prædiken over Kristi slægtregister sagt omtrent som følger:

"Nogle af de konger og fyrster, Mattæus her opregner, har ifølge Kongebøgerne været rene skurke. Heller ikke de fire kvinder, der nævnes, har noget at rose sig af. Tamar gjorde sig selv til skøge

(1. Mos. 31,18), og Rahab kaldes det samme (Josva 2,1). Ruth var af hedningerod (Ruth 1:4), og Batseba syndede sammen med David (2. Sam. 11,4).

Når nu disse blev agtet værdige til, at Kristus skulle fødes af deres slægt, finder vi allerede i hans slægtregister en mægtig trøst for alle syndere og synderinder Kristus var sendt til syndere og

ville lade sig føde af syndere. Jo større syndere, desto rigere adgang til denne nåderige frelser, ypperstepræst og konge, i hvem loven er opfyldt, og i hvem vi har nåde hos Gud. Derfor kom han ned fra himmelen og begærer intet andet end, at han må få lov at være vort alt. Så skal vi igennem ham være Guds børn og arvinger til himmeriget. Har ikke alle syndere grund til at glædes af hele deres hjerte over, at deres synder er agtet en sådan frelser værd. Og må ikke den, der af Guds nåde har fået sin synd forladt, vækkes til live og af kærlighed til Gud begynde at leve et helt nyt liv.

"Min Herre Jesus Kristus! Skønt du er **Gud**, himlens og jordens konge, så frygter jeg ikke for dig, thi du er min **broder**, mit kød og mit blod. Jeg lader mig ikke forskrække af, at jeg er en synder, og at du er den hellige. Thi havde jeg ikke været (s.128) en synder, havde du ikke behøvet at lide for mig. Derfor er jeg ved godt mod. Jeg forstår også, at når både gode og onde er optegnet blandt dem, du nedstammer fra, så er det, for at du som synderes frelser skal kunne trøste de sårede og ængstede samvittigheder"

Sagt i korte ord til slut: Vent aldrig, at du skal få gode dage, mens du er her. Prøv heller ikke på at skabe dig et paradys på denne jord. Vi er kun gæster og udlændinge, vor borgerret har vi i himlen, og vejen dertil går gennem fjendeland. Men tab heller ikke modet, om end det mørkner omkring dig. "Vi mere end sejrer ved ham, som elskede os" **Rom 8,37**. Han, som går i spidsen for vort pilgrimstog, er den samme, som Johannes så ridende på en hvid hest, og hvis navn var "Troværdig og Sandru" Han var "iført en kappe, dyppet i blod," og de, der fulgte ham, var iført "hvide, rene linnedklæder" **Åbenbaringen 19**.

Han vil aldrig kunne skuffe eller svigte dig. For hans blodplettede klædnings skyld er hele den øvrige skare iført den hvide dragt. Aldrig behøver du derfor at ængstes for Guds mishag på grund af synden, som stadig klæber ved dig. Heller ikke behøver du at frygte for lidelser, som mennesker kan tilføje dig, thi han er "kongernes konge og herrernes herre" Lige ind i himmelen vil han føre dig til slut, thi det navn, han bærer, er "Guds Ord" - det, som i begyndelsen var hos Gud, og som var Gud, men som "blev kød" og blev vor broder, højlovet i evighed! Amen.

Den nye skabning

"Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til," siger apostlen Paulus 2.Kor 5,17.

Videre siger han i Ef. 2,10: "Hans værk er vi, skabte I Kristus Jesus til gode gerninger", og i kap 4,24 taler han om "det nye menneske, der blev skabt i Guds lighed"

I Salme 51,12 beder David: "Skab mig, o Gud, et rent hjerte"

Her er altså tale om en ny skabning, skabt af den Almægtige, han som i begyndelsen skabte alting ved sig ord og skabte mennesket af jordens støv. Ved syndefaldet blev den første skabning ødelagt. Det ,der havde frydet Guds øje, var ikke længere "såre godt", og inden længe taler Gud på menneskevis om, at han angrer, at han har skabt menneskene på jorden. 1.Mos 6,6.

Men i "kvindens sæd", han som er "førstefødt forud for al skabningen" (Kol. 1,15), skulle igen en ny skabning fremstå på jorden, et nyt menneske, skabt i Guds lighed ligesom det første. Skabt "til at leve i den retfærdighed og fromhed, som hører sandheden til" skabt "i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud lagde til rette, for at vi skulle vandre i dem"

"Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning" Den, der af Guds Ånd er blevet overbevist om sin synd, sin vantro og egenretfærdighed og har fundet sit alt i Kristus og hans retfærdighed, han er i Kristus og derfor en ny skabning. Samtidig med at han tog imod nåden i Kristus og fandt fred i hans retfærdighed, skabtes der i ham et nyt hjerte og et nyt sind. Det, der før var ham ligegyldigt, blev nu hans lyst, han fik nye glæder og (s.132) nye sorger, nye herlige udsigter og et nyt mål for sin stræben.

Kort sagt: verden omkring ham var blevet ny, og i ham var født et nyt liv. Hans sprog, hans tale og hans nye indstilling til livet bærer vidnesbyrd derom.

Vel er den gamle natur ikke død, men også til den er hans indstilling blevet en anden. Synden, som før var hans lyst, har han fået afsky for, og de himmelske ting, som før var ham ligegyldige, er blevet hans største lyst. Hans sind er blevet nyt, men kødet - Adams fordærvede natur er stadig sig selv ligt.

Denne sindets forvandling er det bedste bevis for, at en ny fødsel er sket. Thi "ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny," siger Jesus **Johs. 3,3**. Og Johannes taler om Guds børn, der er født, "ikke af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud" **Johs. 1,13**.

Gennem denne nye fødsel genoprettes i de troendes hjerter det gudsbillede, som gik tabt ved syndefaldet. Endnu er det kun uklart og ufuldkomment, fordi kødet stadig strider mod ånden. Men engang skal det nye menneske, som blev skabt i Guds lighed, løses fra dette dødens legeme, og da skal vi blive Gud lig.

"Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning"
Enhver prøve sig selv over for dette ord. Anser du

dig selv for at være en kristen, men ikke har fået dette nye sind, ikke er blevet en ny skabning, så har du endnu ikke oplevet frelsen i Kristus. Thi et nyt sind og et nyt hjerte, fortroligt venskab med Gud, lyst til hans lov og sejr over verden er ifølge Skriften den sande tros virkninger. Ligeså umuligt, som ild kan være uden varme, kan tro og genfødsel være uden liv og kraft.

"Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning"
Kort og enkelt, men afgjort og bestemt lyder apostelens ord. Gå dem ikke hastigt og ligegyldigt forbi, men stands og vær oprigtig mod dig selv. Alt Guds ord må holdes i ære og tages alvorligt.
(s.133)

Det er bedre i tide at blive klar over sin ånds falskhed end for sent at opdage, at man har levet i et bedrag.

Du kan jo ikke være uvidende om, hvorvidt du gennem troen er blevet en ny skabning. Du ved, om din synd er blevet din største sorg, og om Kristus er blevet dit et og alt, din eneste trøst og dit daglige behov. Hører du helst af alt om

Kristus - har du fået ny kærlighed til Guds lov - ny lyst til at vandre på hans veje, så har du deri det sikreste bevis for, at du er født af Gud.

I sin forklaring til Galaterbrevet taler Luther i velovervejede ord om denne sag. "Når vi læser eller hører ordet om Kristus, " siger han, "og vore hjerter derved opflammes og oplyses, så vi bliver andre og nye mennesker, tænker anderledes end før, får et nyt sind, nye tanker og en ny vilje, da er dette ikke et værk af menneskelig fornuft og kraft, men et Helligåndens værk i os. Ånden virker gennem ordet, og ordet renser ved troen vore hjerter og omskaber os til lighed med Gud.

Skønt det ikke altid er at se på os, at vore hjerter er blevet fornyede og nu er en bolig for Guds Ånd, så fremgår det alligevel deraf, at vi nu ser helt anderledes på alting, dømmes anderledes og fører en anden tale og en anden bekendelse end før.

Desuden gør vi os al flid for at øve os i gudsfrygt og vogter os så vidt muligt for synden. Synder vi endda, er det ikke med forsæt, men af vanvare. At

vi falder, er næppe til at undgå, thi Satan lægger uophørligt sine fælder for en kristens fod. Og efter vor gamle natur klæber synden stadig ved os, selv om vi har modtaget Helligånden.

Hertil kommer, at der, hvad det praktiske liv angår, ofte kun er ringe forskel at se på en kristen og almindelige moralske verdensmennesker. Det er jo ikke noget stort og mærkværdigt, en kristen udfører, men slet og ret, hvad hans kald og stand fører med sig, når han beklæder et embede i samfundet, forestår sit hus, tilsår sin mark, råder, hjælper og tjener sin næste - (s.134) alt sammen noget, en hvilken som helst hedning kan gøre. Derfor har verden så svært ved at tro, at vi skulle have Helligånden og drives af den. Men kommer det dertil, at det gælder om at bære sit kors og bekende sin tro - vælge måske mellem at give afkald på hustru og børn, liv og gods eller fornægte Kristus, da må det blive klart for enhver, som vil se, at den kraft, som dette kræver, må være et Helligåndens værk.

Derfor har vi heller ingen grund til at tvivle på, at Helligånden har taget bolig i os. Thi den, som har

lyst og kærlighed til Guds ord, gerne tænker på, hører, taler og skriver om Kristus, han skal vide, at dette ikke sker af menneskelig vilje eller fornuft, men at det er et Åndens værk i hjertet. Et sådant sind er ikke noget, der er medfødt, heller ikke formår loven t fremkalde det. Kun den Højestes højre hånd er mægtig til at virke et sådan forandring i os. Jeg siger igen: Når vi gerne hører om Kristus, Guds Søn, som blev menneske, født under loven for at løskøbe os, som var under loven, så skal visselig Gud Herren gennem denne troens prædiken sende sin hellige Ånd i vore hjerter.

Enhver må nå dertil, at han med fuld vished kan sige: Nu ved jeg i sandhed, at jeg ejer Guds nåde og i hans øjne står pletfri og ren, ikke for mine egne dyders eller min egen værdigheds skyld, men for Kristi skyld, han, som for vor skyld gik ind under loven og har båret al verdens synd. Er jeg end fremdeles en synder, så er han fremdeles retfærdig. Desuden er det min største lyst at høre, læse, synge og skrive om Kristus, og mit højeste ønske er, at evangeliet om ham må nå ud til alle og mange tage imod det til frelse.

Det er af disse kendetegn, vi kan vide, at Guds Ånd bor i os. Thi en sådan kærlighed og lyst til Kristus og hans ord kan intet menneske tage af sig selv, ej heller opnå ved eget arbejde og agne anstrengelser, men ene og alene gennem Kristus. Først retfærdiggør han os, og derefter skaber han i os et rent hjerte og et nyt sind" Så llangt Luther. (s.135)

Det er med fuldt overlæg, at denne vor lærefader atter og atter bruger udtrykket "om Kristus", og vi bør derfor lægge nøje mærke til det. For øvrigt stemmer det overens med Skriftens vidnesbyrd. Er ikke Kristus og hans forsoning dit hjertes liv og lyst, da er du død. Man kan godt være religiøs, elske Guds ord og dets skønhed og ophøjede tankers skyld og være ulastelig i det ydre uden at stå i et sådant forhold til Gud, at man for hver en dag og hver en stund er afhængig af hans nåde. Man kan godt have åndelige og kirkelige interesser uden at have lært den nye sang, der var kendetegnet på de frelste foran Lammets trone. I sandhed et uhyggeligt perspektiv.

Når det derimod er Gud selv, der er dig dyrebar, så det er for den nådes skyld, og ikke for at stille din egen indsigt i evangeliet til skue, da har du fået et nyt hjerte og et nyt sind. Du er blevet en ny skabning. Glæd dig over dette - og "hold fast ved det, du har, for at ingen skal tage din sejrskrans" **Åb. 3,11.**

Bedrøv ikke Guds Helligånd, vær lydige mod hans manende røst, fly synden og gør det gode og våg og bed, for at du ikke skal falde i fristelse. Men først og sidst: lad troens liv i dit hjerte få den næring, det behøver, af evangeliets ord.

Vi går nu over til at betragte et mere hemmelighedsfuldt emne, som i lige så høj grad vil fryde vort hjerte og styrke vor tro og vor kærlighed.

Målet for menneskets skabelse i tidens begyndelse var, at det skulle leve i fortrolig omgang med Gud og nyde hans velbehag, nåde og nærværelse. Dette er stadig menneskesjælens dybeste behov - bevidst hos de troende, ubevidst hos de vantro. Og det er summen af alt, hvad Kristus har vundet til os. Men tanken på min egen uværdighed står altid i

vejen, når jeg vil nyde dette fortrolige samfund med Gud. Ikke blot min synd, men også Guds underlige førelse med mig bidrager til, at han ofte (s.136) synes mig så fjern. Når han skjuler sin kærlighed, bliver det svært at tro, at han dog har sin glæde af menneskenes børn.

Den eneste hjælp mod disse tanker er at holde fast på, hvad Ordet siger om Kristus hjertelag mod mennesker. Herren er Gud, han er ikke som vi, og hans tanker er ikke vore tanker. Det er sit eget værk, han ser på, og ikke vort. Mennesket har værdi i hans øjne, fordi de er købt med hans blod. Her på jorden har han sin lyst og sit paradys, fordi det er her, han har sine genløste, sine nye skabninger.

Paradislivet, som blev forstyrret ved synden, er genoprettet ved Kristus. Ligesom i det første paradys omgås Gud igen fortroligt med mennesker, ikke blot som skaber og fader, men som broder. Han færdes som en læge blandt de syge, som en hyrde blandt sine får og som en vingårdsmand i sin vingård. Om dette taler det mærkelige sted i Ordsprog. Bog 8,30-31, som vi i den følgende artikel vil samle vor opmærksomhed om.

Kristi glæde af menneskenes børn.

"Da var jeg fosterbarn hos ham, hans glæde dag efter dag, for hans åsyn legede jeg altid, legede på hans vide jord og havde min glæde af menneskenes børn" Ordsprog. 8,31.

Det er "visdommen," der taler i disse vers og for øvrigt gennem hele kapitlet. Ligesom Guds Søn i Johs. 1,1, kaldes "Ordet", kaldes han her og flere andre steder i Skriften for "visdommen" Matt. 11,19, Luk. 11,49, 1. Kor. 1,30. Og ligesom der i Johs. 1,2 står, at Ordet i begyndelsen var hos Gud, og at alt er blevet til ved det, så siger Visdommen her: "Mig skabte Herre først blandt sine værker - jeg blev frembragt i evigheden, i begyndelsen, i jordens tidligste tider - da han grundfæstede himlen, var jeg hos ham - da han lagde jordens grundvold, var jeg fosterbarn hos ham."

"Jeg havde min glæde af menneskenes børn"
Ordene er som en kostbar ædelsten, der, når lyset

brydes i den, stråler i stadig nye farver, eftersom den bliver drejet. De siger os, at denne evige visdom, Kristus selv, optræder stik imod al menneskelig fornuft. Han dvæler ikke med forkærlighed der, hvor fredens palmer suser, hvor livets træ er plantet ved livets krystalklare flod, og hvor englernes titusinder med deres gyldne harper omgiver hans trone. På "Guds vide jord" - hos menneskenes børn - har han sin lyst og sin glæde. Og det er menneskenes børn til alle tider, så længe jorden står, der her er tale om. Ikke blot de første to, gode og fromme, som de var før faldet. Han siger jo selv til det folk, der havde vendt ham ryggen: "Jeg elsker dig med en evig kærlighed" Jer. 31,3.

Til alle tider har Herren haft sin glæde af menneskenes børn, (s.140) men ganske særlig, efter at han på grund af faldet fik så meget med dem at gøre, blev deres frelser, deres broder og hyrde. Ordene er også talt på en tid, hvor hele verden lå i det onde, hvor mennesker kun pønsede på ondt, og hvor hele menneskeslægten - død i overtrædelser og synder, bundet i Satans lænker og genstand for Guds vrede og forbandelse - var

som sunket i bundløst dynd. Med rette må vi undres over, at Herlighedens Herre dog kan sige: "Jeg havde min glæde af menneskenes børn."

Fra evighed, før noget endnu var skabt, som kunne glæde Guds øje - hvad var da hans lyst og hans glæde? Ingen anden end Gud selv - **Kristus**. Han alene er i sig selv fuldkommen skøn og Guds kærlighed værd. Alt andet er kun skønt, for så vidt det er en del af **ham** eller **udgået** fra ham. Blot i sig selv, i sin egen fuldkommenhed, finder Herren sin lyst og sin glæde.

Og da skulle han have sin glæde af menneskenes børn? Ja, hvor ellers? Hos englene måske? Nej! Den herlighed, **de** har, er deres egen. **Kristi** herlighed finder Gud kun hos **syndere**. Så underfuldt det end lyder, er det dog sandt. "Fader," siger han, "den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem." **Johs. 17,22**. Og "I kender jo vor Herre Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, da han var rig, for at I ved hans fattigdom skulle blive rige. **2. Kor. 8,9**. Han blev "gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham" **2. Kor. 5,2**.

Sin retfærdigheds hvide dragt har han skænket
son brud, og "hendes dejlighed er fuldendt"

Ezek. 16,14.

Hvordan skulle vi ellers kunne stå over for Gud
med frimodighed og en god samvittighed?

Hvordan skulle vi ved fortrolighed kunne omgås
ham, for hvem ikke engang himlene er rene, om vi
ikke vidste, at vi var iklædt den fuldkomnes
fuldkommenhed og den helliges hellighed?

Hvordan skulle vi kunne trodse ondskabens
åndemagter, hvis vi ikke var forvisset om den
Almægtiges venskab?

(s.141) Hvordan skulle vi kunne opløfte vore
hoveder og med glæde se frem til dommens store
dag, hvis vi ikke fra top til tå var indsvøbet i
hans lydighed og kunne påberåbe os **hans**
retfærdighed, **hans** kærlighed og **hans** herlighed,
som var det alt sammen vores eget?

Det kan synes letkøbt at rose sig af en andens
fortjeneste og stråle i en andens glans. Det skulle
ingen større kunst være, vil måske nogen
indvende. Men gør forsøget og se, om kunsten er
så let, som det synes.

Ligesom Herren Jesus har sin største lyst i sin egen fuldkommenhed, så har han det ikke mindre i det, der er hans egne hænders værk. Hvem sætter ikke pris på, han selv har udført. Skulle da ikke Gud være tilfreds med det, han selv har frembragt, skønt og fuldkomment, som det er. Men hvor finder vi noget, der med rette kan kaldes hans værk? Hos Djævelen i helvede? Nej! Han har sig selv at takke for, hvad han i sin nuværende skikkelse er. Hos englene i himlen? Heller ikke det! De har selv forhvervet sig deres herlighed. Hos de selvretfærdige da - i deres fortjeneste og dyder? Langtfra! Det er alt sammen deres eget, og hver af dem må svare for sig selv.

Men der, hvor en tolder slår sig for sit bryst og beder: "Gud! Forbarm dig over mig synder!" der finder vi noget, som ikke kan være frembragt af andre end Herren selv. Der, hvor en Bartimæus råber ved vejen: "Jesus, du Davids søn, forbarm dig over mig!" - der, hvor en kanaæisk kvinde taler om smulerne og hundene og en sønderknust synderinde væder Jesu fødder med sine tårer - der, hvor en Paulus glad udbryder: "Barmhjertighed blev mig til del!" og en Simon Peter med

skælvende stemme svarer sin mester: "Herre! Du kender alt, du ved, at jeg har dig kær" - hvor stenhårde hjerter forvandles til det bløde ler i mesterens hånd, og ansigter, hårde som stål, til voks, hvori han kan præge sit billede - hvor sjæle, som aldrig før har spurgt efter Herren, begynder at tørste efter den levende Gud - (s.142) hvor de vise begynder at agte deres visdom for dårskab, og hvor syndere græder ved hans fødder - **der** ser vi hans hænders værk, og **der** har han sin lyst og sin glæde.

Den, der har sans for naturen, nyder opholdet i en skøn egn, og den, der har plantet en frugthave, fryder sig over at se dens blomstring og frugtbarhed. Således kan heller ikke Herren se sig mæt på den nye skabning i en synder. Det er jo hans eget værk. Derfor siger han også til sin due: "Lad mig skue din skikkelse - thi dine skikkelse er yndig" **Højsangen 2,14.**

Men de ord kan ikke gælde mig, indvender du, for jeg er en vederstyggelig synder. I mig og mine lige kan Gud ikke have sin lyst og sin glæde!

Er det da din egen fromhed, han skal have behag i? Skal du takkes Gud for din egen skyld? Har du glemt, at det er i sine egne hænders værk, han har behag?

Men jeg finder ikke andet hos mig selv end synd og urenhed, siger du, og det kan da ikke være Herrens værk. Nej, ikke synden i sig selv. Men at **du** ser den som synd, det er hverken naturens eller Satans værk. En bedrøvet og sønderknust ånd er et så stort underværk af Herren, at både Gud og hans engle glæder sig derover. **Luk. 15.** Det er et underværk, som fører tabte sønner og døtre tilbage til faderens favn og som driver syndere til nådestolen for at blive iklædt Kristi retfærdighed. Og den, der er iklædt Kristus, er i Guds øjne hellig og herlig, om end han i sine egne er nok så stor en synder. Det er om sådanne, Herren siger: "De hellige, som er i landet, de er de herlige, hvem al min hu står til" **Salme 16,3.**

I sig selv er intet menneske helligt og herligt. "Hvor kan et menneske være rent, en kvindefødt have ret? End ikke himlen er ren i hans(Guds) øjne" **Job. 15,14-15.**

Var vel Peter og de øvrige disciple rene i sig selv den aften, da de skændtes om, hvem af dem der var størst? Da de ikke formåede at våge med deres mester i Getsemane, eller da de alle (s.143) forargedes på ham, og Peter endog fornægtede ham? Men samme aften havde Jesus to gange sagt: "I er rene".

Også grundlaget for deres renhed havde han talt om. De er rene, fordi de er rensset, rene på grund af det ord, han havde talt til dem. **Johs. 13,10** og **Johs. 15,3**. Det er om samme sag, han siger: "Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst" og Paulus siger om Kristus og hans brud: "Han rensede den i vandbadet ved ordet" Det er på dette grundlag, Jesus ser Peter og de andre fuldkommen rene. Skulle vi da ikke vågne op til at se, hvad Kristi retfærdighed betyder, og forstå, at det er fuldt alvor, når ordet taler om renselsen i hans blod. Vort af vantro formørkede sind regner ofte Kristi blod for intet, men for Gud har det til enhver tid sin fulde værdi. Derfor kan Gud i samme øjeblik, som du selv ser dig syndig og uren, have sin største lyst i din renhed og herlighed. Gud ser og vurderer det, han selv

gennem sin elskede søn har udrettet. Derfor har han sin glæde af menneskenes børn.

Sammenligner vi dette ord med, hvad Herren ellers ikke blot har sagt, men også givet os beviser på, så kan vi med fuld ret omskrive det til: "Han har sin glæde i at bo iblandt menneskenes børn" Han siger jo: "Jeg sætter min helligdom i deres midte evindeligt, min bolig skal være over dem, jeg vil være deres Gud" Ezek. 37,27.

I højhed og hellighed bor jeg, hos den knuste, i ånden bøjede" Ezek. 57,15.

Og videre: "Herren har udvalgt Zion, ønsket sig det til bolig: Her er for evigt mit hvilested, her vil jeg bo, thi det har jeg ønsket" Salme 132,13-14.

Men hvordan kan det være Herrens lyst at bo på et sted, hvor han må se så meget, der mishager hans øjne og gør hans hjerte sorg? Jo - han har sin glæde i at bo blandt menneskenes børn, fordi han er enfrelser. Han vil være en **hjælper** for de hjælpeløse og en **læge** for dem, der har læge behov. Han er ikke kommet "for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange" I vores forblindelse holder vi ofte Gud

(s.144) for at være en hård dommer og en streng herre, der kun stiller krav til os. Men hans lyst er i virkeligheden at gøre os godt. Derfor er det hans lyst at bo iblandt os, netop fordi der her er elendige nok for ham at tage sig af.

Da Jesus en dag træt og sulten havde sat sig ned ved Jakobs brønd og sendt disciplene ind i byen for at købe mad, faldt han i snak med en stakkels synbelastet hedningekvinde. Det går op for hende, hvem han er, som til indledning sagde: "Giv mig noget at drikke," og ramt i sin samvittighed, men glad i håbet, iler hun af sted for at kalde sine bysbørn til. Imens kommer disciplene med maden og siger: "Rabbi, spis!" Men hans hunger er allerede stillet, han har fundet sjæle, han kan få lov at frelse, og han svarer: "Jeg har mad at spise, som I ikke kender" **Johs. 4.**

Sådan er Frelserens hjertelag. Hans **mad**, hans **hvile** og hans **lyst** er at gøre godt. Derfor har han sin glæde i at bo blandt menneskenes børn. Og det skyldes ikke en tilfældig og forbigående interesse for dem, men grunder sig på det hjertelag, hvormed han fra evighed har omsluttet

menneskeslægten.

Gud skabte mennesket i sit billede. Ikke som den øvrige skabning ved et almægtigt "Bliv!" men dannede og formede med megen omhu dets legeme af agerjordens muld. Han indblæste i ddet sit eget hellige væsens livsånd, og "mennesket blev et levende væsen" At Herren selv vandrede mellem havens træer sammen med de to første mennesker, undrer os ikke. Men at det var fald, vvor synd og vor nød, der ret for alvor fik hans hjerte til at brænde og gjorde lysten til at bo iblandt os varm og levende, falder os vanskeligt at tro. Og dog forholder det sig således. Det kæreste, han ejede, var faldet i fjendens hænder. Det kunne han ikke bære over sit hjerte, thi "Gud er kærlighed" Nu galt i sin fulde betydning Zakarias'ord: "Stille, alt kød, for Herren, thi han har rejst sig fra sin hellige bolig" **Zak. 2,17.**

Fra den gamle pagts tid har vi talrige eksempler på, hvordan (s.145) Herren har plejet omgang med syndige mennesker på jorden. Vi finder ham i ørkenen hos Abrahams trælkvinde, Hagarr, og vi ser ham sidde til bords med Abraham under de

skyggefulde træer i Mamres lund. Vi går med Jakob til Betel og Penuel og med Moses til den brændende tornebusk ved Horeb og ser Herren åbenbare sig for dem. Vi ser ham i ild- og skystøtten, den skikkelse, hvori han i fyrre år var et halsstarrigt folks vejsviser og værn mod solens brændende hede. Alt sammen vidnesbyrd om, at han har sin glæde i at bo blandt menneskenes børn.

Vi kan gå videre til Ofra, hvor Gideon ser Herren sidde under egen, og til templet i Jerusalem, hvor han bor over nådestolen. Men hvorfor søge ham lagt borte, når han har åbenbaret sig endnu bærmere. I krybben i Betlehem ser vi et barn. Og dette barn, som fødtes julenat, er netop ham, som sagde: "Jeg havde min glæde af menneskenes børn" Gud åbenbarede i kød, svøbt og lagt i en krybbe - Gud som et barn ved sin moders bryst - vor tanke står stille, vort hjerte undres, og vi fatter kun lidt af det under, vi ser for vore øjne. Måske er det godt, at vi kun ser det dunkelt. Gik det op for os i hele sin fylde, hvad det betyder, kunne det koste os livet. En sådan lykke ville vi ikke kunne tåle.

Mellem Herren og Israel var svælget endnu stort. **Han** var Gud, **de** var syndere. I dybeste forstand boede han endnu ikke blandt mennesker. Et hjerteligt forhold og et varmt venskab er kun muligt, når de to parter står på lige fod. Da blev han selv et menneskebarn, vor slægtning og broder. Det er dette, vi så ofte er tilbøjelige til at regne for intet, mens seraferne, som nu i to årtusinder med hellig undren har skuet ned i dette kærlighedsdyb, endnu ikke har set til bunds i det, men stadig inspireres til nye, herlige lovsange "Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud - og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os"

Det var mennesker og ikke engle, han havde lyst til. Og hvorfra stammer denne lyst om ikke fra hans eget hjerte. Gud (s.146) elskede - **derfor** elskede han. Anden forklaring gives ikke.

Guds Søn ligger ikke længere i krybben i Betlehem. Han er ikke længere et barn, vi kan tage på vore arme, som Maria og den gamle Simeon kunne det. Han har atter indtaget sin plads på tronen ved Faderens højre hånd, men vi må ikke glemme, at han endnu fremdeles er

menneske. Og som den, der har været fristet i alle ting lige som vi, kan han have medlidenhed med vore skrøbeligheder. Hans lyst til at bo blandt menneskenes børn er heller ikke blevet mindre. Ikke som en gæst, der kommer og går, skal vi betragte ham. Ligsom han for bestandig bor i højhed og hellighed, skal han også for bestandig bo hos sine børn på jorden. Jesus sagde jo udtrykkeligt: "Jeg er med jer alle dage."

Hos den, der elsker ham, vil han tage bolig, har han sagt. Han vil gå ud og ind hos os, ikke som en fornem herre, der allernådigst nedlader sig til os og lader sig opvarte af os, men som den, der tjener os. "Jeg er ikke kommet for at lade mig tjene, men for selv at tjene," siger han. Er du bedrøvet og rådløs - han er ingen af delene. Finder du dig selv uværdig til en så stor nåde og ære, så husk, at netop det at tjene dig var hans lyst. Selv sit liv var han villig til at give for dig, thi han har sin glæde af menneskenes børn.

Han vil gå ud og ind hos os, ikke blot som en rådgiver, vi kan henvende os til, når det gælder vanskelige spørgsmål og vigtige afgørelser, men

som en, der hører til familien. Som vor nærmeste slægtning og broder vil han tage del med os i alt, stort som småt, og gå os til hånd i både vigtige og mindre vigtige anliggender. Og tro endelig ikke, at han er så ophøjet og åndelig, at du kun tør tale med ham om åndeligen. Sørgede han ikke for melet i krukken og olien i dunken? Spurgte han ikke sine disciple ved Genezarat sø: "Mon I har noget at spise børn?" og stegte fisk til dem på stranden. Hvis nogen skulle være for små og ringe til at falde ind under Guds omsorg, hvor er (s.147) så grænsen. Har han ikke selv skabt også alt det små og ubetydelige, vi ser omkring os? Taler han ikke om spurve, af hvilken ikke en falder til jorden, uden Gud er med i det? Alt, hvad der er stort nok til at volde dig bekymring, er også stort nok til at være genstand for hans deltagelse. Om vi blot kunne tro, skulle vi se Guds herlighed. Immanuel, vor broder, har sin glæde i at bo blandt sine brødre. Hvor findes der er folk, hvis guder er dem nær, som vor Gud er det. Han svarer, når vi kalder, våger, når vi sover, står os nær i vor daglige gerning, ja sørger endog for vort legemes behov. Thi han har sin glæde af menneskenes børn.

De navne, hvormed den kommende Messias nævnes i **Esajas 9,6**, udtrykker de mest karakteristiske træk i hans personlighed.

Det første af disse navne er **Underfuld**. Og underfuld har han i sandhed vist sig at være.

Underfuld i sit væsen, underfuld i sit hjertelag, at han kan have sin glæde af menneskenes børn? At han "blev kød og tog bolig iblandt os" til trods for, at vi var syndere - ja netop derfor - for at læge vore sygdomme og antage sig vor sag. Vi burde daglig takke og prise Gud for en så forunderlig kærlighed. Den skulle gøre hverdagen til en fest for os og jorden til et paradis. Men hvor ofte går vi ikke i stedet for modløse omkring med hemmelig frygt for, at det ikke står rigtig til med os. Vi føler det, som om Gud er langt borte og aldeles har overladt os til os selv.

Alle disse bekymringer kommer ene og alene deraf, at **Gud fører os så underligt**, at det ikke er muligt for os at forstå hans underlige veje. Ikke engang synden skulle kunne bringe os til at tvivle om Guds nåde og nærværelse, hvis blot vi kunne tro, hvad Gud har sagt i sit ord. Dette skulle vi også gerne gøre, hvis blot ikke vore egne

erfaringer sagde os det modsatte. **Ordet** forsikrer os f.eks. om vore synders forladelse, men vi føler endnu lovens dom i vor samvittighed. **Ordet** lover os frihed fra syndens herredømme, men for os synes det, som om synden stadig har os (s.148) i sin magt. Dette gør os modløse og rækker ved vor tillid til Herren.

Men hver gang vi synes at erfare **det modsatte af, hvad Gud har sagt**, er det ikke andet end en underlig "legen skjul", vor underfulde Gud har for med os.

"For hans åsyn legede jeg altid," siger han. **Visdommen, det evige ord,** taler om at lege - hvordan kan de to ting forenes? For at forstå det må vi se noget nærmere på den guddommelige visdoms underlige måde at lege på.

Da vil Gud gøre en Abram til en Abraham og til "fader for en mængde folk," lod han ham gå, til han var hundrede år, uden nogen søn og arving. Da han så endelig har givet ham Isak, forjættelses søn, og sagt: "Efter Isak skal dit afkom nævnes," befaler han Abraham at ofre denne sin søn. Da

han ville gøre Josef til en mægtig hersker, for hvem hans brødre skulle kaste sig til jorden, så lod han brødrene sælge ham som slave. Hvad er dette andet end en spændende leg af den guddommelige visdom. Siger han ikke selv: "Jeg skjulte et øjeblik mit åsyn for dig, men forbarmede mig med evig kærlighed" Esajas 54,8.

Gud handler med os ligesom en moder, der gemmer sig for sit barn for at nyde glæden over barnets søgen, eller som en fader, der giver sit barn et æble, men straks tager det igen for at prøve barnets tålmodighed. Som Luther siger: "Når Gud vil forøge et menneskes tro, lader han det føle sig aldeles blottet for al tro og anstiller sig, som ville han ikke holde sine løfter."

Men inden vi ser nærmere på dette, vil vi undersøge, hvad vor tekst egentlig sigter til. Det er om skabelsens dage, Herren taler, når han siger: "Da han grundfæstede himlen - da han lagde jordens grundvold, da var jeg fosterbarn hos ham, hans glæde dag efter dag, for hans åsyn legede jeg altid, legede på hans vide jord."

Ikke blot med visdom, men også med kærlighed blev jorden skabt og prydet, ikke blot til nytte, men også til glæde for de (s.149) menneskeborn, som allerede da stod for Guds tanke. Den, der har et åbent sind for naturens skønhed og rigdom, finder allerede deri den guddommelige visdoms og kærligheds spor. Da Gud klædte marken med blomster og blomsterne med så mange skønne farver, da han udspændte himmelhvælvingen med dens vekslende skydække over jorden, da han skabte bjergene og dalene og de rislende bække i dalenes dyb, da han gav fuglene deres skønne og afvekslende stemmer . Ja når Herren ophøjede tanker syslede med småting som udsmykning, farver og lyd, da legede han på Guds vide jord.

Og når vi i skaberværket finder så mange symboler på de åndelige og evige sandheder, at hele naturen synes at være et forunderligt billedsprog, hvori vi kan finde de dybeste åndelige lærdomme, så er også det en følge af den guddommelige visdoms leg på Guds vide jord. Solen f.eks. er et billede på ham selv, og dens virkninger et billede på Åndens værk i en synders hjerte. Hvedekornet, der lægges i jorden og dør,

men opstår igen til liv i en ny og herlig skikkelse, skulle være mennesker et pant på legemets opstandelse til det evige liv.

Til denne Herrens leg med menneskenes børn hører også, at han tilpasser sin tale og sine handlinger efter menneskelige begreber og forestillinger på samme vis, som en voksen gør det når han taler med et barn. Læg mærke til. Hvordan Gud mangfoldige steder i sit ord benytter sig af vores barnlige udtryksmåde for at gøre sig forståelig for os. Han taler om, at han "angrede" det, han havde gjort besluttet, mens han i virkeligheden "ikke er et menneske, at han skulle angre" Han fremstiller den herlighed, vi har i vente, i billeder af det, der allerede her på jorden glæder vort hjerte og fryder vort øje: bryllup, herlige boliger, guld og ædelstene, grønne træer og dejlige frugter. Han satte regnbuen i skyen som et tegn på sin pagt med Noa og lovede, at når han så den, ville han tænke på pagten, så ikke jorden oftere skulle ødelægges af en vandflod. (s.150) Som om Gud behøvede en sådan påmindelse for ikke at glemme sit løfte. Men han vidste, at vi behøvede det til at styrke os

i troen. Derfor leger han med os på denne måde.

Omsider kommer han selv, drevet af sin lyst til menneskenes børn, og tager sin bolig i blandt dem. Fødes som et menneskebarn ind i menneskeslægten, og straks begynder ingen en underlig leg. Han, den høje og ophøjede, opsøger det aller tarveligste sted, han kan finde - lader sig føde i en stald. En himmelsk hærskare bringer bud om hans fødsel, men deres herre og konge lader sig svøbe og lægge i en krybbe. Ved at optræde på denne måde gjorde han al fornuft til skamme og blev til anstød for de vise og kloge, som ventede en jordisk konge med jordisk magt og herlighed. Og hvordan drev han ikke sit spil med sine fjender og den gamle slange ved sin lidelse og død. Den almægtige, som med et ord kastede hele den væbnede skare til jorden i Getsemane, lader sig umiddelbart efter binde, mishandle, dømme og korsfæste. Fjenderne triumferer, graven forsegles og bevogtes, men påskemorgen bryder Herrens engel seglet, vagten gribes af forfærdelse, og den døde står op. Og netop de sikkerhedsforanstaltninger, der var truffet, blev det bedste bevis for opstandelsens virkelighed. Sådan er den

guddommelige visdoms leg på jorden.

Men han leger undertiden med sine børn på en underlig hårdhændet måde, som er vanskelig for os at forstå og volder os megen bekymring. Og dog skjuler sig også bag dette guddommelig kærlighed og trofasthed. Det spil, han til tider driver med sine fjender, i særdeleshed dem, der hykler for ham og driver gæk med den hellige, er noget helt andet. David siger: "Du viser dig ren mod den rene og vrang mod den svigefulde"
Salme 18,27.

Da Faraos ikke vil bøje sig for Herrens befaling, fældes dommen over ham: "Jeg vil forhærde Faraos hjerte og derefter gøre mange tegn og undere i Ægypten - og ægypterne skal kende, at **jeg er Herren**" Og så tillader Gud, Faraos kloge mænd, at gøre (s.151) de samme undere som Moses og Aron, indtil Faraos hjerte er så forhærdet, at ikke de største undere eller de hårdeste plager længere kan gøre noget indtryk på ham.

Da jøderne ikke vil lade sig overbevise af Jesu klare og alvorlige tale om, hvem han er, men med bitterhed svarer: "Er det ikke med rette, vi siger, at du er en samaritaner og besat af en ond ånd?" forblinder han yderligere deres øjne ved at tale til dem i så dunkle ord og vendinger, at de intet forstår, men tværtimod synes at få deres opfattelse bekræftet. Da Jesus siger: "Om nogen holder fast ved mit ord, skal han i al evighed ikke se døden," svarer de: "Nu ved vi da, at du er besat af en ond ånd. Abraham er død, profeterne ligeså, og dog siger du: "Om nogen holder fast ved mit ord, skal han i al evighed ikke smage døden" Den slutning, de drager, synes klar som dagen. "Du er vel ikke større end vor fader Abraham, som jo er død? Profeterne er også døde, hvem gør du dig selv til?" Og Jesus giver dem ingen forklaring. Han siger ikke: "Det er den evige død, jeg taler om, ikke den legemlige," men driver spillet videre, i det han fortsætter: "Abraham, jeres fader, frydede sig over at skulle se min dag, og han fik den at se og glædede sig." Atter synes jøderne at have god grund til at svare, som de gør: "Du er ikke halvtreds år endnu, og du har set Abraham!" Stadig ingen forklaring,

blot en ny påstand, som vækker forargelse: "Før Abraham blev til, er jeg" Nu finder hans modstandere, at det går for vidt. I stedet for at fortsætte ordstriden, søger de at stene ham.

Johs. 8.

Det kan synes at være lige hårdt nok, men sådan handler Herren med dem, der ikke vil ydmyge sig under hans vældige hånd. Alle skal se, at han er Herren. Esajas siger: "De stred imod og bedrøvede hans hellige Ånd, så blev han deres fjende, han kæmpede imod dem" **Esajas 63,10.** Og når Gud bliver vores fjende, er han forfærdelig.

Den leg derimod, som Herren ofte har for med sine børn (s.152)og fortrolige venner, består blot i, at han for en tid skjuler sit ansigt for dem, for at de skal lære at tro uden at se. Han unddrager dem de liflige følelser, som gjorde den første tid med Herren så forunderlig skøn. **Ordet** har ikke den oplivende virkning på deres hjerte som før, **bønnen** er ikke længere kær og uundværlig, og noget svar på deres bøn synes de heller ikke, de får. Da ængstes de for at have bedrøvet Guds Ånd

og tror sig at være forladt af Gud. Var de klar over, at det, der times dem, ikke er andet end Frelserens forunderlige leg med sine børn, skulle derimod en inderlig glæde fylde deres hjerter.

Netop sådan var det jo, Jesus behandlede **den kanaanæiske kvinde**. I tillid til det rygte, hun havde hørt om, at han tog sig af alle, som kom til ham, og aldrig viste nogen bort, kommer hun og begærer hans hjælp i sin store nød. Han går roligt videre og svarer hende ikke et ord. Hun følger efter ham og råber - men forgæves. Da disciplene får medlidenhed med den stakkels kvinde og beder ham hjælpe hende, giver han et svær, der rammer endnu hårdere end hans tavshed: "Jeg er ikke udsendt til andre end de bortkomne får af Israels hus" Så er der altså intet håb for hende. Hun taber dog ikke modet, men beder endnu engang: "**Herre, hjælp mig!**" Endnu mere afvisende svarer han: "Det er ikke smukt at tage børnenes brød og kaste det for de små hunde" Sådan kan Frelseren på det bitreste bedrøve og såre dem, han dog så inderligt elsker. Men kvinden griber hans tanke, tager ham på ordet og siger: "Jo, Herre! Thi de små hunde æder dog de

smuler, som falder fra deres herres bord" Da kan han ikke længere skjule sit sande hjertelag, men udbryder glad: "Kvinde, din tro er stor, det sker dig, som du vil!" Samtidig med, at han kaldte hende en hund, brændte altså hans hjerte af den inderligste kærlighed.

Men du siger: Ja, sådan var det i dette tilfælde, men sådan er det ikke med mig. Jeg har syndet, jeg har bedrøvet Guds Ånd og er selv skyld i, at han er veget fra mig.

(s.153)

At du har syndet og derved bedrøvet Guds Ånd, er sandt nok. Men så længe du søger din trøst i evangeliet og sukker efter nåden i Kristus, er det umuligt, at Guds Ånd kan være veget fra dig. Var det tilfældet, havde du intet behov mere for Guds nåde. Det er ganske afgjort. Faraos søgte vel at blive plagerne kvit, men at forlige sig med Gud faldt ham aldrig ind. Esau ønskede vel senere at arve velsignelsen, ja begærede den med tårer endda, men omvende sig ville han ikke. Læg mærke til forskellen. Hungerer og tørster du efter Kristus og hans retfærdighed, og har du ikke

noget højere ønske end at eje fuld vished om dine synders forladelse, da er dette et sikkert bevis for, at du er en af dem, som står Guds hjerte nær, og at Kristi fortjeneste også er din. Men føler du ikke noget af alt dette, hvad er det så andet end en underlig leg af den guddommelige visdom.

Ikke altid nøjes Gud med at skjule sit ansigt eller lade de liflige følelser forsvinde som dug for solen. De af hans venner, der har fået de største nådegaver og det største lys over evangeliets hemmeligheder, tager han ofte langt hårdere på. En mand som **Job**, hvis lige ikke fandtes på jorden - som frygtede Gud og veg fra det onde - måtte opleve, at selve Satan blev sluppet løs på ham og en hel stormflod af modgang sendt på hans vej.

Peter var en af "søjlerne" blandt apostlene. Han brændte af kærlighed til sin mester, og ene mand drog han i Getsemane sit sværd imod hele den væbnede skare. Men samme nat nøjes han ikke som de andre disciple med at flygte. Tre gange fornægter han sin herre, ja sværger på, at han kender ikke "dette menneske" "Se, Satan begærede jer for at sigte jer som hvede," havde

Jesus sagt.

Paulus, et udvalgte redskab, han, som blev bortrykket indtil den tredje himmel og hørte uudsigelige ord, måtte have en "torn i kødet", "en Satans engel" til at slå sig i ansigtet. Og da han (s.154) tre gange beder om at blive fri for den, lyder svaret: "**Min nåde er dig nok.**"

Denne Guds handlemåde har alle hans hellige til alle tider bævet tilbage for. Gud handler tilsyneladende stik imod sine egne ord: giver løfte om velsignelse, men sender i stedet nød og elendighed, kræver hellighed og lover hjælp mod syndens magt, men slipper i stedet djævelen og syndens mægtige kræfter løs. Hvor er da hans store nåde og trofasthed? Han handler med os ligesom med Abraham, da han lover at gøre hans afkom "talrigt som himmelens stjerner og sandet ved havets bred" og siden befaler han at ofre Isak, sin eneste søn. Er ikke dette en underlig hård måde at lege med mennesker på?

Altid at have modgang i verden, leve i fattigdom og trykkende gæld, rammes af langvarig og

smertefuld sygdom eller for livstid være bundet til et menneske, som gør hver dag til en plage for en, er alt sammen hårde prøvelser. Men i de timelige bekymringer kan jeg dog lettere tilegne mig ordets trøst, når det siger, at den, Gud har kær, den revser og tugter han, og at "vor trængsel, der er stakket og let, virker uden mål og måde en evig vægt af herlighed for os." Langt sværere bliver det, når det er selve vort åndelige liv, der bliver angrebet.

En kristen er et menneske, som af Guds barmhjertighed er blevet ført fra mørket til lyset, har fået forladelse for alle sine synder, har smagt og set, hvor god Herren er, og i Guds Ånds skole fået lys over evangeliets hemmelighed. Nu er det hans højeste ønske at leve et helligt liv, evangeliet værdigt. Men da smuldrer hele hans kristendom for ham, målet for hans stræben synes at være forfejlet, og den første kærligheds varme og glød, som engang gjorde livet med Gud til et paradys, er borte. Hans hjerte er dødt og hårdt, fyldt af syndige begæringer, hykleri og letsindighed. Synden og Satan synes at have samme magt over ham som før, og ret som det er, falder han for

fristelsen til synd. Han kæmper, ængstes og beder, søger hjælp i ordet og sakramenterne, (s.155) i privat skriftemål og brødrenes forbøn. Finder måske også trøst i sin nød, men kun for en tid. Atter bliver han overrumplet af synden, og alter synker han ned i mismod. Da er han færdig til at gøre profetens ord til sine: "Han har spærret mig inde og langt mig i tunge lænker. Om jeg end råber og skriger min bøn er lukket ude" **Klag. 3,7-8.**

I et sådant mørke synes alt Guds ord at være bedrag. I en sådan prøvelse har flere fromme og redelige sjæle ønsket sig døden. En mand som Paulus havde udstået megen legemlig lidelse: fem gange var han blevet hudstrøget, tre gange pisket, en gang stenet, men aldrig hører vi, at han af den grund ønskede sig døden. Når han derimod taler om den "syndens lov", som er i hans lemmer, og som forhindrer ham i at gøre det gode, han dog så gerne vil, da udbryder han i fortvivlelse: "Jeg elendige menneske! Hvem skal fri mig fra dette dødens legeme?" **Rom. 7,24.**

Når den guddommelige visdom leger med mennesker på denne måde, er det i en ganske bestemt hensigt. Han vil skabe ydmyge kristne. Og hvad Guds ord og Guds nåde ikke altid formår at udrette, det opnås, når Gud trækker sig tilbage og overlader mennesket til sig selv, prisgivet syndens og djævelens magt. Da varer det ikke længe, før de gamle synder igen bliver levende, al egen fromhed går op i røg, og tilbage står en forsagt og ydmyget kristen, som knapt nok ved, om han vover at løfte sine øjne og se på sine kristne brødre, så foragtelig er han i sine egne øjne, og så herlige er de andre sammenlignet med ham.

Det var netop, da Peter forsikrede, at han var stærkere end alle de andre, at han fik det svar: "I denne nat vil du fornægte mig tre gange" Og Paulus siger: "For at jeg ikke skal hovmode mig af de overmåde høje åbenbaringer, blev der givet mig en torn i kødet" 2.Kor. 12,7. Satan fik af Gud tilladelse til at trænge Job så hårdt, at han til sidst forbandede sin fødselsdag. (s.156) Gud havde selv sagt om Job, at en så from og retsindig mand fandtes ikke på jorden, og i den første

prøvelse, da han mistede både sine børn og alt, hvad han ejede, bøjede han sig ydmygt under Guds vilje og sagde: "Herren gav, og Herren tog, Herrens navn være lovet" Havde nu Gud sat grænsen for Satan her, så var Job gået sejrrig ud af prøvelsen. Men da Satan får lov at sætte endnu stærkere ind på ham, brister hans tålmodighed.

Vi fristes næsten til at gå i rette med Gud. Vil han da med vold og magt have Job bragt til fald, eller hvorfor tillader han Satan at gå så vidt? Den tanke er Job selv inde på, når han siger: "**Jeg skal nu engang være skyldig**, hvorfor da slide til ingen nytte? Toed (vaskede) jeg mig i sne og tvættede i lud mine hænder, du dyppede mig dog i pølen" **Job. 9,29-31.**

Og hvorfor skulle Satan have lov at bringe Peter til fald? Han havde jo dog bevist sit mod og sin troskab, da han greb til sværd for at værges sin mester. Han havde bevist sin kærlighed til Jesus ved at følge efter ham til ypperstepræstens gård, og hans sorg efter faldet skyldes jo netop, at han så gerne ville have været stærk og tro. Men Herren vidste nok, hvad han gjorde, da han

overlod Peter til at sigtes af Satan. Han måtte falde i så svære synder som løgn og fornægtelse for at reddes fra sin endnu farligere selvtillid. Og da Peter senere stilledes over for spørgsmålet: "Elsker du mig?" var det med bævende stemme, han besvarede det. Den før så djærve og selvsikre Peter var blevet en ydmyg Peter, og til os lyder nu hans formaning: **"Ifør jer alle ydmyghed over for hverandre, thi Gud står de hovmodige imod, men de ydmyge giver han nåde."** 1.Pet. 5,5.

Måske giver disse eksempler dig ingen trøst. Du frygter for, at med dig er det langt værre, og synes, at din tilstand mest af alt minder om åndelig død. Du synes, du tager det alt for let, du våger og beder ikke, som du burde, du er fuld af letsindighed, hykleri og falskhed. Også i denne nød er din trofaste og almægtige frelser din eneste tilflugt, og du får lov at bede med (s.157) David: "Ransag mig, Gud, og kend mit hjerte, prøv mig og kend mine tanker! Se, om jeg er på smertens vej og led mig på evigheds vej!"

Skulle den bøn gå din frelsers øre forbi? Han, som vakte dig op, da du ikke selv ønskede at blive

vakt, skulle han ikke ville gøre det samme nu, da du beder ham derom.

Det er jo **ham** og ikke **dig**, der skal gøre det. Hvis du endnu tror, at du selv formår noget, hvorfor sørger du da ikke for hurtigst muligt at blive anderledes? Forstår du ikke, at du må være på vildspor, og at det eneste, du formår af dig selv, er at synde.

Tilbage bliver da spørgsmålet: Kan et menneske, som fra dybet af sit ængstende hjerte beder: "Ransag mig - og led mig på evigheds vej," overlades af Gud til at bedrage sig selv med en falsk trøst?

Vi er altid tilbøjelige til at mene, at kun, hvis vi vandrer på de rette veje og i et og alt er, som vi bør være, vil Gud have noget med os at gøre. Men det er et falsk billede af vor frelser. Han har selv beskrevet sit hjertelag mod syndere, når han beskriver sig som den gode hyrde, hvis hjerte brænder af kærlighed til det vildfarne får, og som søger efter det, indtil han finder det. Skulle han da lade dig, som råber efter ham, gå videre ad en vej,

som fører til smerte, uden at komme dig til hjælp?

Så siger Herren: "Da han klynger sig til mig, frier jeg ham ud, jeg bærer ham, thi han kender mit navn; kalder han på mig, svarer jeg ham" **Salme 91,14 -15.**

"Jeg forlod dig et lille øjeblik, men favner dig i stor barmhjertighed." **Esajas 54,7.**

Det er Frelserens hjertelag, vi møder i disse ord. Han søger dem, som ikke søgte **ham**. Han blev vor broder og sonede vore synder, mens vi endnu var hans fjender. Og ser det undertiden ud for os, som om han ikke vil høre, så er han dog stadig den samme. Det er blot den guddommelige visdoms leg på Guds vide jord, vi er ude for. Han sov i skibet, da disciplene råbte: "Vi forgår!" men han sov ikke for længe. Han **lod**, som om han ikke (s.158) ville gå ind sammen med de to disciple i Emmaus. Og han henvendte sig til Filip, da det galt om at skaffe brød til de fem tusind i ørkenen, "men," siger Johannes, "dette sagde han for at sætte ham på prøve, thi selv vidste han, hvad han ville gøre." **Johs. 6,6.**

Det er en for os ufattelig nåde, at den evige visdom, vor Herre Jesus Kristus, leger også med os. Midt i vore mørkeste stunder, når vi tror os forladt af Gud, får vi ikke lov at erfare det, og evigheden bliver ikke for lang til at takke og prise ham for det. Han har endnu sin glæde af menneskenes børn.

Er din synd og din svaghed din største sorg og det at blive hellig og ren dit højeste ønske, søger du din trøst i evangeliet og kæmper for at fastholde troen på Guds nåde i Kristus, skønt synden og Satan ofte truer med at tage magten, og Frelseren skjuler sit ansigt for dig, da er Kristus dig nok til retfærdighed.

Noget helt andet er, hvis du slutter forbund med og slår dig til ro i synden eller i fortvivlelse vender dig bort fra din frelser.

"Han har sin glæde af menneskenes børn." Gud give, at vi bedre lærte at forstå den guddommelige kærlighed og visdom! Amen.